

האוניברסיטה העברית בירושלים
הפקולטה למדעי החברה
ביה"ס למדיניות ציבורית וממשל

**איזון עבודה-משפחה-ילדים:
הקשרים ההדדיים שבין שעות העבודה לבין מעורבות
ההורים בחינוך הילדים**

עבודת גמר לתואר מוסמך בכלכלה ומדיניות ציבורית

מנחה : ד"ר ענת גופן
מגיש : אודי פוגל 302547229

25 דצמבר 2018

תקציר

מטרתו העיקרית של מחקר זה היא לבחון את הקשרים הלינאריים והלא לינאריים שבין שעות עבודה למעורבות הורים כשני הצדדים של איזון עבודה-משפחה, בראייה משפחתית. בחינה זו מתאפשרת הודות לנתוני הסקר ארוך הטווח של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לשנים 2012 ו-2014-15, הכוללים נתונים אודות שעות העבודה והיקף המשרה של ההורים ומדדים שונים של מעורבות כל אחד מההורים באותו משק בית. התמונה שהתקבלה בנוגע לאופי הקשר בין שעות העבודה של ההורים לבין מעורבותם בחינוך ילדיהם היא תמונה מורכבת. לא נמצא קשר מונוטוני בין שעות העבודה למעורבות ההורים ובראיה משפחתית, ובמרבית הניתוחים שבוצעו לא נמצא קשר בין שעות העבודה של ההורים לבין מעורבות בני הזוג שלהם בחינוך הילדים. יחד עם זאת, קיימת נקודת מפנה בכיוון הקשר בין שעות העבודה לבין מעורבות ההורים, בעת ההעסקה במשרה חלקית, כאשר אימהות במשרה חלקית מעורבות יותר מיתר האימהות, בעוד האבות במשרה חלקית מעורבים פחות מהיתר. עוד נמצא כי אימהות שחשו מעורבות רבה בשנה הראשונה לסקר, הגדילו את שעות העבודה שלהן לאחר כשנתיים. לפיכך, ניתן להסיק כי קיים קשר סיבתי בין תחושת המעורבות לשעות העבודה. מתקבל כי לצורך השפעה משמעותית על מידת המעורבות של ההורים, נדרשת מדיניות חינוך והסברה, שתשנה את האופן בו תופסים ההורים את תפקידם במשפחה ככלל ואת מעורבותם בחינוך ילדיהם בפרט.

תודות

תודה מקרב לב למנחת העבודה, ד"ר ענת גופן, על הנחיה מסורה, מקבלת ותומכת. מעריך את הביקורת הבונה בעת הצורך, כמו גם את המשוב החיובי כשמגיע.

תודה גם למשפחת בן חמו על המלגה שהוענקה לי. התמיכה בנושא המחקר העניקה לו רוח גבית וסייעה רבות לעריכתו.

לבסוף, תודה לדפנה אשתי לעתיד. אם לא היית דוחפת אותי להגיע לאוניברסיטה בימי שני בערב, הייתי מסיים את התזה רק אחרי החתונה.

תוכן עניינים

2	תקציר
3	תודות
5	מבוא
7	פרק א' - איזון עבודה-משפחה ושעות עבודה
11	פרק ב' - מעורבות ההורים והמשתנים המסבירים אותה
13	פרק ג' - החוליה החסרה? שעות העבודה ומעורבות ההורים בחינוך כשני הצדדים של האיזון בין עבודה למשפחה
15	מתודולוגיה
15	שאלות והשערות המחקר
16	הנתונים ואוכלוסיית המחקר
17	משתני המחקר
17	א. מדידת מעורבות הורים
17	משתנה 1: ציפיות להשכלה (נמדד בסקרים 2012, 2014-15)
17	משתנה 2: היקף שיחות בחודש בנושאי בית ספר עם הילדים (נמדד בסקרים 2012, 2014-15)
18	משתנה 3: מספר שיחות לחודש עם צוות בית הספר (נמדד בסקרים 2012, 2014-15)
19	ב. מדידת משתני עולם עבודה ובתוכם שעות העבודה
19	משתנה 1: שעות עבודה שבועיות (נמדד בכל הסקרים)
19	משתנה 2: היקף המשרה (נמדד בכל הסקרים)
19	משתנה 3: מיקום העבודה ושעות נסיעה (נמדד בכל הסקרים)
19	משתנה 4: מעמד עבודה (נמדד בכל הסקרים)
20	משתנה 5: ענף כלכלי
20	ג. משתני בקרה
20	שיטות המחקר וכלי הניתוח
20	הרגרסיה הלינארית ומגבלותיה
21	מהלך הניתוח
21	1. השערה
22	2. השערה
22	3. השערה
22	ממצאים
22	1. הקשר הישיר בין שעות העבודה של ההורים ומעורבותם בחינוך ילדיהם
26	2. בין מעורבות ההורים לבין שעות העבודה: קשרים לא לינאריים
29	3. הקשר בין מעורבות ההורים בעבר לבין שינוי שעות העבודה בעתיד
30	דיון
30	1. הקשר בין שעות העבודה של ההורים ומעורבותם בחינוך ילדיהם אינו לינארי
31	2. שני השלבים בקביעת הקשר בין שעות העבודה של ההורים למעורבותם בחינוך ילדיהם
33	3. כיצד משפיעה תחושת המעורבות של ההורים על שעות העבודה בעתיד?
34	4. מעורבות הורים ושעות העבודה בראייה משפחתית
35	5. מגבלות המחקר ומחקר עתידי
36	סיכום
37	מקורות

שתי מסורות מחקר מבוססות, זו אודות איזון עבודה-משפחה ("Work-Family Balance") וזו אודות מעורבות הורים ("Parental Involvement"), עוסקות בהיבטים שונים של חיי המשפחה ובהשלכות שלהם על ההורים ועל ילדיהם. למרות עיסוקן בנושאים משיקים ואף חופפים, מחקרים ספורים בלבד מהעת האחרונה בחרו לבחון את הקשרים ההדדיים ביניהם.

המושג "איזון עבודה-משפחה" (Greenhaus & Beutell, 1985) מגלם הסכמה רווחת לפיה קיים קונפליקט בין תפקידי האדם הבוגר בשתי מסגרות אלו, והוא נובע ממשאבים מוגבלים, שהמרכזיים ביניהם הם זמן וזמינות נפשית (Greenhaus & Beutell, 1985; Bianchi & Milkie, 2010). הן במחקר והן בשיח הציבורי, הקונפליקט שבין עבודה למשפחה הפך סוגיה מרכזית במאה ה-21 בעקבות מגמות חברתיות שונות, ביניהן ניתן למנות את השתלבותן המואצת של אימהות בשוק העבודה, ואת התגברות הציפייה מצד שני ההורים למעורבות גבוהה יותר של האבות בחיי המשפחה, במקביל לשמירה על תפקידם כמפרנס העיקרי (Bianchi & Milkie, 2010). חשיבות התופעה נובעת גם מהשלכותיה על מדיניות ההעסקה של הורים רבים (Bianchi & Milkie, 2010).

אחד הממדים המרכזיים באיזון עבודה-משפחה הוא ממד הזמן (Greenhaus & Beutell, 1985) ובעיקר רכיב שעות העבודה (McNamara, Pitt-Catsoupes, Matz-Costa, Brown & Valcour, 2013). יודגש כי הממצאים אודות השפעת שעות העבודה על חיי המשפחה ועל הילדים בפרט, מלמדים כי ייתכן שלא לכל שעת עבודה השפעה זהה על חיי המשפחה (Crouter, Bumpus, Head, 2001; McHale, & McHale, 2001), למשל כאשר עבודה במשרה חלקית נמצאה כמשפיעה על השתתפות ההורים בטיפול בילדים (Norman, Elliot & Fagan, 2014). עוד עולה, כי השפעת שעות העבודה תלויה במשתנים מתווכים ומתערבים רבים (למשל Milkie, Nomaguchi & Denny, 2015). לדוגמא, קיימת סברה לפיה גם במקרה של שעות עבודה נמוכות ושעות משותפות רבות להורים וילדים, יהיה זה אופי הפעילות אשר יהפוך את השעות המשותפות הללו למועילות יותר מבחינה חינוכית ולמחזקות יותר את הקשר בין ההורים לילדיהם (Milkie, Kendig, Nomaguchi & Denny, 2010; Roeters, Van der Lippe & Kluwer, 2010).

באופן דומה למושג "איזון עבודה-משפחה", המושג "מעורבות הורים בחינוך" מגלם הסכמה רווחת לפיה יש למעורבות ההורים בחינוך ילדיהם השפעה מכרעת על הישגי הילדים (Hoover-Dempsey, 1997; Sandler, & Sandler, 1997). מסורת המחקר הענפה אודות מעורבות הורים עוסקת בקשת של התנהגויות הוריות (Green, Walker, Hoover-Dempsey & Sandler, 2007) ועל בסיסה התגבשה תובנה לפיה

יש למעורבות הורים השפעה ניכרת על ההישגים החינוכיים, הרגשיים וההתנהגותיים של ילדיהם (Hoover-Dempsey & Sandler, 1997). תובנה זו הצליחה להשפיע על קביעת מדיניות המעורבות מעורבות הורים (Fan & Chen, 2001; Hill & Tyson, 2009; Jeynes, 2005; Jeynes, 2007), ובעקבותיה אף התפתח מחקר הבוחן את גורמי הרקע וגורמים נוספים המתואמים עם מעורבות הורים, ובכללם מאפייני ההורים, הילדים והקהילה (Eccles & Harold, 1996; Hoover-Dempsey, 1997; Sandler, 1997).

כאמור, הקשר ההדדי שבין שעות העבודה לבין מעורבות הורים בחינוך, שני גורמים המגלמים את שני הצדדים של איזון עבודה-משפחה, נבחן בשנים האחרונות במסגרת מחקרים ספורים בלבד. גם מחקרים אלו אינם מתמקדים באופן ישיר במשתנה שעות העבודה בנושא המחקר העיקרי, אלא כוללים אותו במסגרת ניתוח רחב יותר של גורמים מתואמים עם מעורבות הורים בחינוך, כמו למשל מוצא אתני או מצב סוציו אקונומי (Stacer & Perrucci, 2013). כמו כן, ממצאי המחקרים הללו אינם חד משמעיים שכן בחלקם נמצא קשר שלילי בין שעות העבודה למעורבות ההורים (Stacer & Perrucci, 2013), ואילו בחלק אחר מהמחקרים לא נמצא קשר מובהק בין שני המשתנים (Myers & Myers, 2015). לאור ממצאים סותרים אלו, אחת הסברות שייבחנו במחקר זה הינה שהקשר בין שעות העבודה של שני ההורים בבית לבין מעורבותם בחינוך ילדיהם אינו לינארי, כלומר השפעתה השולית של שעות עבודה על מידת המעורבות, שונה מהשפעתה הממוצעת של שעות עבודה על מידת המעורבות.

כמו כן, להבדיל מהמחקר הרווח, המתמקד בפרספקטיבה של הפרט, המחקר הנוכחי מבקש להעמיק את ההבנה מתוך ראייה משפחתית, כלומר, לבחון את הקשר בין שעות העבודה ומאפייני עבודה מוחשיים נוספים, לבין מדדים שונים של מעורבות ההורים בראייה משפחתית. יודגש כי גם במסגרת המחקרים העוסקים במעורבות הורים בראייה משפחתית, הקשר שבין שעות העבודה לבין מעורבות ההורים לא נבחן מתוך פרספקטיבה משפחתית, אלא רק ברמת הפרט (Arnold, Zeljo, Doctoroff & Ortiz, 2008; Eccles & Harold, 1996; Deslandes & Bertrand, 2005; Price, 2008; Steelman, Powell, Werum & Carter, 2002; Sui-Chu & Willms, 1996).

היבט נוסף החסר במחקר הענף והמגוון אודות איזון עבודה-משפחה, אשר נוגע ספציפית להשפעת חיי המשפחה על עולם העבודה, הוא בחינת מעורבות ההורים בחינוך כאחד הגורמים האפשריים לשינוי בתחושת האיזון בעבודה, ולפיכך כגורם אשר צפוי להשפיע על שעות העבודה. לכן, מטרתו השנייה של מחקר זה היא לנסות ולהצביע על קשר סיבתי בין דיווח ההורים על מעורבותם בנקודת

זמן מסוימת לבין ההחלטות שלהם אודות הזמן שהם ישקיעו בעבודה בשלבים מאוחרים יותר של חייהם.

בחינה בראייה משפחתית את הקשרים הלינאריים והלא לינאריים שבין שעות עבודה למעורבות הורים כשני הצדדים של איזון עבודה-משפחה, מתאפשרת הודות לנתוני הסקר ארוך הטווח של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, הכוללים נתונים אודות שעות העבודה והיקף המשרה של ההורים ומדדים שונים של מעורבות כל אחד מההורים באותו משק בית.

פרק א' - איזון עבודה-משפחה ושעות עבודה

מסורת המחקר הענפה והרחבה אודות הקשר ההדדי שבין מסגרת העבודה לבין חיי המשפחה הלכה והתבססה על רקע מגמות חברתיות שונות, אשר בעקבותיהן הלך וגבר הקונפליקט שבין עבודה למשפחה (Greenhaus & Beutell, 1985). קונפליקט זה הפך לנושא מרכזי במאה ה-21, הן במחקר והן בשיח הציבורי (Bianchi & Milkie, 2010). בין מגמות חברתיות אלו ניתן למנות את מעורבותן ההולכת וגוברת של אימהות בשוק העבודה מצד אחד, ומצד שני עליה מתונה יותר בציפייה של אבות ואימהות כאחד, למעורבות גבוהה יותר של האבות בחיי המשפחה, בשעה שתפקידם כמפרנס העיקרי נשמר (Bianchi & Milkie, 2010; Byron, 2005; Eby, Casper, Lockwood, Bordeaux, & Brinley, 2005; Milkie & Peltola, 1999; Minnotte, 2012). המעורבות הגוברת של האבות בחיי המשפחה, הבאה לידי ביטוי בהשתתפותם בטיפול בילדים בעיקר בסופי השבוע, משויכת בעיקר לשינוי התנהגותי של גברים (Maume, 2011). מעורבות רבה יותר של האבות כרוכה אף בשינויים מבניים במשפחה ובשוק העבודה, ובכללם העלייה הכללית בהיקף שעות העבודה הממוצעות (Bianchi & Milkie, 2010) והשכיחות הרבה יותר של מבני משפחה שאינם סטנדרטיים, דוגמת משפחות חד הוריות ומשפחות חד מיניות (Bianchi & Milkie, 2010; Norman et al, 2014).

את הקונפליקט בין עבודה למשפחה נהוג לחלק לשלוש קטגוריות, על פי מקור הקונפליקט ומקום הימצאותו – זמן, מתח ("Strain") והתנהגות. הקונפליקט על בסיס זמן נוצר כאמור בשל התחרות בין שתי המסגרות על משאב הזמן. קונפליקט המתח מתרחש כאשר לחץ ורגשות אחרים במסגרת אחת גורמים למתח במסגרת אחרת, למשל כעס בעבודה אשר מביא לכעס ועצבים כלפי בני הבית. סוג קונפליקט שלישי בין משפחה לעבודה נוצר כאשר נדרשות התנהגויות הפוכות בחיי העבודה ובחיי המשפחה, למשל כאשר מנהלים המקבלים החלטות "קרות" במהלך יום העבודה נדרשים לגישה יותר "חמה" בביתם (Greenhaus & Beutell, 1985). חשוב לציין כי במקביל לתפישה קונפליקטואלית, יש המצביעים על השלמה שבין מסגרת העבודה למשפחה, כך שתיתכן דווקא

"זליגה" חיובית בין המסגרות השונות. כך למשל, נמצא שתחושת ביטחון אותה מספקת הסביבה המשפחתית צפויה לעבור אל סביבת העבודה ולהיפך (Sieber, 1974).

אופי חיי המשפחה והזמן המושקע בהם מהווים פרמטרים מרכזיים בתחושת האיזון עבודה-משפחה. כך למשל, נמצא כי איכות חיי הנישואין ותמיכת בן הזוג מתואמת עם תחושת האיזון (Byron, 2005), ואילו מספר ילדים גדול יותר לרוב מגביר את רמות הקונפליקט בין שני התפקידים (Eby et al., 2005). כמו כן, נוכחותם של ילדים בגיל שלפני חטיבת הביניים בבית מפחיתה את הסיכוי שההורים יראו בעבודה כמקום מפלט בהשוואה לתקופה בה הילדים בגיל הגן או בתחילת בית הספר היסודי (Kiecolt, 2003).

באשר למצב המשפחתי, ממצאים אחדים מעידים על רמות גבוהות יותר של קונפליקט מדווח בין עבודה למשפחה בקרב אימהות חד הוריות, בהשוואה לאימהות נשואות (McManus, Korabik, Rosin & Kelloway, 2002). מחקרים אחרים קושרים ממצאים אלו ליכולת לתמרן את שעות העבודה, ולהימצאותם של מבוגרים אחרים במשק הבית (למשל סבים, שותפים וכו') ולאזן דווקא למצב המשפחתי ולהימצאותו של בן זוג. בנוסף, נמצא כי אימהות חד הוריות חוות יותר קונפליקט בהשוואה לאבות חד הוריים ולכן הממצאים משויכים גם לפער מגדרי, כך שהמצב המשפחתי לבדו אינו בעל השפעה ישירה על רמת הקונפליקט (Minnotte, 2012; Stacer & Perrucci, 2013). מנגד, המצב הכלכלי של משק הבית והתמיכה הכלכלית של הסובבים עשויים לנטרל את עיקר ההשפעה שיש למצב המשפחתי ולמשתנים המתווכים שתוארו לעיל, כך שסיוע כלכלי מספק יוביל לתחושת איזון דומה בין עבודה למשפחה בקרב זוגות נשואים ומשפחות חד הוריות (Minnotte, 2012; Kendig & Bianchi, 2008).

גם אופי הפעילות עם הילדים מתואם בדרכים שונות עם תפיסת האיזון בין עבודה למשפחה: טיפול שגרתי בילדים, כמו הכנת אוכל ודאגה שישמרו על היגיינה מתואם באופן שלילי עם תחושת ההצלחה באיזון, בשעה שהזמן שמושקע בפעילויות כמו אכילה משותפת, סיוע, לימוד ומשחק מתואם באופן חיובי עם תחושת ההצלחה. במקביל, תחושה חיובית של ההורים בנוגע לאיכות החיים של ילדיהם נמצאה אף היא כמתואמת באופן חיובי עם תחושת האיזון (Milkie et al., 2010).

בין אם יוצאים מתפישת הקונפליקט או מתפישת ההשלמה שתוארו לעיל, מחקרים רבים מצביעים על כך שיש להבחין בין המשתנים המתערבים בעולם העבודה לבין המשתנים המתערבים בחיי המשפחה וכי רמות ההתערבות שיוצר כל אחד מהמשתנים הללו בכל כיוון (מעבודה למשפחה וממשפחה לעבודה) הן שונות. כך לדוגמא, הזמן המושקע בעבודה יעצים את ההשפעה של העבודה

על חיי המשפחה ופחות את ההשפעה של המשפחה על עולם העבודה (Byron, 2005). מנגד, פרטים שמשפחתם תומכת בהם ובהתקדמות שלהם בקריירה, צפויים לחוות פחות את ההשפעה השלילית של המשפחה על העבודה אך האפקט של משפחה תומכת על רמות ההשפעה של העבודה על חיי המשפחה אינו מובהק (Byron, 2005).

השוני בין המשתנים המתערכים בחיי העבודה לבין אלו המתערכים בחיי המשפחה, כפי שהוצג בדוגמאות לעיל, בא לידי ביטוי גם בכך שקונפליקט עבודה-משפחה נמדד בעיקר בעזרת שאלונים, הממפים שישה ממדים מובחנים ולא נהוג לסכמם למדד אחד ויחיד. הממדים מורכבים משלושה סוגי קונפליקט (זמן, לחץ ורגש והתנהגות) בשני כיוונים (עבודה מתערבת בחיי המשפחה ולהיפך). את ששת הממדים ניתן לכפוף תחת שאלון אחד שאינו מורכב למדי ועל כן השימוש בו הוא נרחב (Carlson, Kacmar & Williams, 2000). כך למשל, את ממד הזמן כמשתנה מתערב מעבודה למשפחה, נהוג למדוד בעזרת השאלונים האמורים, המעידים על "תחושת איזון".

במחקרים נוספים נעשה שימוש במספר שעות העבודה של ההורים כדי לבחון את ההשפעה של עולם העבודה על חיי המשפחה בממד הזמן (Norman et al, 2014). השימוש בממד זה מבוסס על ממצאים עקביים, המצביעים על מתאם שלילי בין מספר שעות העבודה לבין תחושת האיזון בין עבודה למשפחה, המדווחת בשאלונים (Bianchi & Milkie, 2010; McNamara et al., 2013; Milkie et al., 2009; Moen, Kelly & Chermack, 2009; al, 2010). יתרה מכך, שעות העבודה מתוארות כאלמנט הבסיסי ביותר בקונפליקט שנוצר בין עבודה למשפחה בממד הזמן (McNamara et al., 2013). למדד זה יתרונות פרקטיים אל מול השאלונים, משום שקל למדוד אותו והוא נמדד מזה שנים בגופי סטטיסטיקה שונים. בנוסף, מהימנותו של מדד זה גבוהה יותר משום שהוא מבוסס על נתונים פיזיים שהגדרתם ברורה.

ממצאי המחקר הקיים אודות השפעת מספר שעות העבודה על חיי המשפחה אינם ישירים או צפויים. מחד, מחקר מהעת האחרונה מצביע על מתאם שלילי בין שעות העבודה של האב לבין השתתפותו בטיפול בילדיו בני ה-3, ועבודה של האב במשרה חלקית נמצאה כבעלת השפעה חיובית על הסיכוי שישתתף בטיפול. מאידך, חשוב להדגיש כי שעות העבודה של האם נמצאו באותו מחקר כמשתנה העיקרי המשפיע על השתתפותו של האב בטיפול (Norman et al, 2014). באופן דומה, גם עבודה של האם במשמרות ערב נמצאה כקשורה להשתתפותו של האב בטיפול בילדיו (Barnett & Gareis, 2007).

מספר שעות עבודה גבוה, המקטין את רמת ההשתתפות בטיפול בילדים, מצופה גם להביא להשלכות שליליות על הילדים. אכן, שעות עבודה מרובות בקרב הורים נמצאו כמזיקות למצבם הנפשי והפיזי לא רק של ההורים אלא אף להתפתחותו החברתית והרגשית של הילד (Grzywacz, 2016; Marks, 2000; Lam, O'Flaherty & Baxter, 2016). באשר למצבו הפיזי של הילד, מחקר מהעת האחרונה מצביע גם על קשר חיובי בין שעות העבודה של ההורים להשמנת יתר (Benson & Mokhtari, 2011).

חשוב להדגיש כי ממצאי המחקר אינם חד משמעיים לגבי ההשפעה ההפוכה, כלומר, התרומה של מספר השעות שהורה מבלה עם ילדיו על התנהגותם. כך למשל, מחקר שנערך לאחרונה מצא כי מספר שעות רב של האם עם ילדיה (המשקף מעט שעות עבודה), כאשר הם בני 3-11, אינו בא לידי ביטוי בהתנהגות טובה או בהצלחה בלימודים, ובקרב מתבגרים נמצאה השפעה קטנה גם על ההתנהגות (Milkie, Nomaguchi & Denny, 2015). באופן דומה, שעות העבודה של האם נמצאו בקשר שלילי להישגי הילדים (Parcel & Dufur, 2001) ולעתים לא נמצא כל קשר מובהק בין המשתנים (Zhan, 2006). יתרה מכך, נמצא כי התרומה של השהות עם הילדים הינה תרומה משפחתית, שכן רק לסך הזמן המשותף של הילדים עם שני ההורים גם יחד נמצא קשר חיובי מובהק עם התנהגות הילדים (Milkie, Nomaguchi & Denny, 2015). תופעה דומה נרשמה במחקר אחר, בו נמצא כי לשעות המשפחה המשותפות השפעה שלילית על השתתפות הילד בהתנהגות מסוכנת בתקופה מאוחרת יותר, וזאת אך ורק באינטראקציה עם השכלת ההורים (Crouter, Head, & McHale & Tucker, 2004).

אם כך, קיימת שונות בממצאים בנוגע לקשר בין שעות העבודה לבין השתתפות ההורים בטיפול בילדים, כמו גם לקשר שבין שעות העבודה לבין התנהגותם, הישגיהם ומצבם הפיזי והנפשי של הילדים. הסבר אפשרי אחד לכך, הנובע מכך שעבודה במשרה חלקית נמצאה כמשפיעה על ההשתתפות בטיפול (Norman et al., 2014), ומבוסס על הסברה לפיה לא לכל שעת עבודה השפעה זהה על חיי המשפחה (Crouter et al., 2001), הוא שהקשר בין שעות העבודה של שני ההורים בבית לבין השתתפותם בטיפול בילדיהם אינו לינארי, כלומר השפעתה השולית של שעת עבודה על מידת ההשתתפות, שונה מהשפעתה הממוצעת של שעת עבודה על מידת ההשתתפות.

סיבה אפשרית נוספת לשונות בממצאים היא שקיומם של משתנים מתווכים שונים, כגון אופי הפעילות, עשוי לנטרל חלק מההשפעה השלילית של שעות העבודה, על ידי הפיכת השעות המשותפות המועטות למועילות יותר מבחינה חינוכית ולמחזקות יותר את הקשר בין ההורים לילדיהם (Milkie et al., 2010; Roeters, Van der Lippe & Kluwer, 2010). אופן ניצול הזמן

המשותף להורים ולילדיהם משתקף, בין היתר, בהתנהגויות הכלולות תחת המושג הידוע "מעורבות הורים", הנדון בפרק הבא.

פרק ב' - מעורבות ההורים והמשתנים המסבירים אותה

מסורת המחקר הענפה והמבוססת העוסקת במעורבות הורים בחינוך ילדיהם העלתה ממצאים חד-משמעיים בדבר ההשלכה החיובית והמכרעת שיש למעורבות הורים על הישגי ילדיהם בהיבטים שונים (Jeynes, 2005; Jeynes, 2007; Hill & Tyson, 2009; Fan & Chen, 2001), ובעקבותיהם הלך והתבסס גם המחקר אודות הגורמים התורמים להגברת המעורבות (Eccles & Harold, 1996; Hoover-Dempsey & Sandler, 1997). באופן כללי, נהוג לחלק את ההחלטה של כל הורה עד כמה להתערב בחינוך ילדיו לשני שלבים עיקריים (Hoover-Dempsey & Sandler, 1997). השלב הראשון משקף את הנטייה הבסיסית של ההורה להיות מעורב, נטייה המושפעת בעיקר מתפיסותיו את תפקיד ההורה ואת יכולתו לתרום לילד (Green et al., 2007). השלב השני בהחלטת ההורה למידת מעורבותו כולל שיקולים אישיים וסביבתיים שונים כדוגמת יכולות אישיות, הקשר המסוים עם מסגרת החינוך בה לומד הילד, כמו גם הזמן שההורה מסוגל להקדיש למעורבות בחינוך הילד לצד יתר מחויבויותיו, שהוא במוקד עבודה זו (Hoover-Dempsey & Sandler, 1997).

ממצאי המחקר הקיים מעלים תובנה לפיה החלטת ההורים, עד כמה להיות מעורבים ובאיזה אופן, מושפעת גם ממשתנים דמוגרפיים שונים וממאפיינים של בני הבית כמו גיל והקהילה אליה משתייכת המשפחה (Eccles & Harold, 1996). כך למשל, נמצא כי אימהות מעורבות יותר מאבות (Eccles & Harold, 1996; Grolnick & Slowiaczek, 1994), אולם ממצא זה יכול להשתנות במקביל לשינויים בתפקידי ההורים והמגדרים השונים במאה ה-21, כך שאבות ייעשו יותר ויותר מעורבים בחינוך ילדיהם ולרמת המעורבות שלהם תהיה השפעה גם על מעורבותה של האם (Bianchi & Milkie, 2010; Norman et al., 2014). משתנה רקע בולט נוסף הוא רמת ההשכלה של ההורה, אשר נמצא באופן עקבי כקשור קשר חיובי למעורבות הורים (Baker & Stevenson, 1986; Eccles & Harold, 1996; Grolnick & Slowiaczek, 1994; Hayes, 2011). בדומה להשכלה, ממצאים עקביים מצביעים על מתאם חיובי בין המעמד הסוציו-אקונומי לבין מעורבות הורים (Lee & Bowen, 2006; McBride, Schoppe-Sullivan & Ho, 2005; Sui-Chu & Willms, 1996; Zhang, Hsu, Kwok, Benz, & Bowman-Perrott, 2011), אשר נמצא גם בישראל (Lavenda, 2011).

משתנים מגוונים הקשורים למעמד סוציו-אקונומי נמצאו גם הם מתואמים עם מעורבות הורים. כך למשל, הורים מהגרים, אשר לרוב משתייכים למעמד סוציו אקונומי נמוך יחסית, נמצאו כמעורבים פחות בחינוך ילדיהם בהשוואה להורים שאינם מהגרים (Nord & Griffin, 1999; Eccles & Harold, 2009; Shumow, Lyutykh, & Schmidt, 2011; Turney & Kao, 2009). בדומה, השתייכות לקבוצה אתנית שאינה הקבוצה השלטת נמצאה כמתואמת עם מעורבות הורים נמוכה (Eccles & Harold, 1996; Lavenda, 2011; Lee & Bowen, 2006; McBride et al., 2005; Muller & Kerbow, 1993; Sui-Chu & Willms, 1996; Zhang et al., 2011). יש הטוענים כי לא ההשתייכות לקבוצה האתנית עצמה היא המפחיתה את מעורבות ההורים, אלא הקשר למעמד סוציו-אקונומי נמוך (Crosnoe, 2001; Desimone, 1999).

הממצאים לגבי הקשר בין מין הילד למעורבות ההורים אינם חד משמעיים ונדמה שהורות לבנים ולבנות מתאפיינת בסוגי מעורבות שונים. כך למשל, מידת הקשר של הורי בנים עם בית הספר גבוהה יותר מסוג מעורבות זה בקרב בנות (Carter & Wojtkiewicz, 2000). מנגד, הורי בנות ישוחרחו עמן יותר אודות המתרחש בבית הספר מהורי בנים (Sui-Chu & Willms, 1996). השונות בין סוגי המעורבות מופיעה גם באינטראקציה עם אופייה של החברה ממנה מגיעות המשפחות ועם מקצועות לימוד שונים. כך לדוגמא בחברה הערבית בישראל הורי בנות מעורבים יותר מהורי בנים ובקשר למקצוע המתמטיקה הורי בנים מעורבים יותר מהורי בנות (Carter & Wojtkiewicz, 2000; Grolnick & Slowiaczek, 1994; McBride et al., 2005; Muller, 1998; Shumow et al., 2011; Sui-Chu & Willms, 1996; Zedan, 2012).

בדומה למין הילד, גם בנוגע לגילו של הילד הממצאים אינם ישירים (Desforjes & Abouchaar, 2003; Eccles & Harold, 1996; Grolnick & Slowiaczek, 1994; Lavenda, 2011; Murray, 2012; McFarland-Piazza & Harrison, 2015; Stevenson & Baker, 1987; Zedan, 2012). ספציפית, סוגים שונים של מעורבות משתנים בין קבוצות גיל, אולם לא בהכרח באופן לינארי. כך לדוגמא בהקשר של מעורבות הבאה לידי ביטוי במידת הפיקוח של ההורים על ילדיהם, השונה בקרב קבוצות גיל שונות, אך לא באופן לינארי: פיקוח ההורים אכן גבוה יותר בקרב ילדים בגיל הגן והולך ויורד עם הגיל, אולם הוא לא יורד באופן מובהק לאחר המעבר לחטיבת הביניים (Grolnick & Slowiaczek, 1994; Lavenda, 2011; Zedan, 2012).

המחקר הענף אודות מעורבות הורים מתייחס רובו ככולו ליחידה של הורה-ילד. יחד עם זאת, ממצאים שונים אודות מעורבות ההורים מעידים על האפשרות לפיה יש לבחון אותה דווקא כתופעה משפחתית ולא כתופעה אינדיבידואלית. ראשית, במספר מחקרים נמצא קשר חיובי בין מעורבות

כל אחד מההורים לבין מעורבות ההורה הנוסף (Grolnick & Slowiaczek, 1994; McBride et al., 2005; McWayne, Campos & Owsianik, 2008). כמו כן, רמת המעורבות במשפחות בהן ההורים נשואים גבוהה יותר מרמת המעורבות במשפחות חד הוריות (Arnold et al., 2008; Eccles, 1996; Sui-Chu & Willms, 1996). היבטים משפחתיים נוספים כוללים את מספר האחים, המתואם בקשר שלילי עם מעורבות ההורים, וסדר הלידה, כך שלרוב, הבכור זוכה לרמה הגבוהה ביותר של המעורבות (Deslandes & Bertrand, 2005; Price, 2008; Steelman et al., 1996; Sui-Chu & Willms, 2002).

לסיכום, המחקר מצביע על היבטים מגוונים המתואמים עם מעורבות ההורים בחינוך ילדיהם, וספציפית הממצאים אודות הקשר שבין היבטים משפחתיים לבין מעורבות הורים מעלים סברה אפשרית, התומכת בתיאוריה המקובלת (Hoover-Dempsey & Sandler, 1997), לפיה מגבלת המשאבים של ההורים ובראשם משאב הזמן משפיעים על רמת מעורבות ההורים ועל סוגי המעורבות השונים.

פרק ג' - החוליה החסרה? שעות העבודה ומעורבות ההורים בחינוך כשני הצדדים

של האיזון בין עבודה למשפחה

שתי תובנות העולות מסקירת המחקר הקיים מעלות צורך לבחון יותר לעומק את הקשר שבין שעות העבודה לבין מעורבות הורים בחינוך, תחת הפרדיגמה של איזון עבודה-משפחה. תובנה אחת מצביעה על שונות בממצאים אודות הקשר בין שעות העבודה להשתתפות ההורים בטיפול הילדים, ואילו התובנה השנייה מעלה סברה לפיה שונות זו מוסברת, בין היתר, באמצעות קשת הפעילויות המשקפות מעורבות הורים בחינוך ואף באמצעות משתנים מתערבים המתואמים עימה, כדוגמת השכלה, המצויה גם בקשר חיובי עם שעות העבודה (Baker & Stevenson, 1986; Eccles & Harold, 1996; Grolnick & Slowiaczek, 1994; Hayes, 2011). סברה נוספת בנוגע לשונות בתוצאות היא כי ייתכן שלא לכל שעת עבודה השפעה זהה על חיי המשפחה (Crouter et al., 2001).

בשנים האחרונות נערכו מחקרים ספורים הבוחנים את הקשר בין שעות העבודה לבין מעורבות הורים בחינוך, כשני הצדדים של איזון עבודה-משפחה, אולם ממצאיהם אינם חד משמעיים. כך לדוגמא, על בסיס נתוני סקר משקי בית שנאספו בתחילת שנות ה-2000 בארצות הברית, נמצא קשר שלילי בין שעות עבודה של הורים למעורבותם בבית הספר, בבית ובקהילה (Stacer & Perrucci, 2013). להבדיל, מחקר שעשה שימוש בנתונים דומים בשנים מאוחרות יותר מצא שאין קשר בין שעות עבודה למעורבות הורים בבית הספר (Myers & Myers, 2015). שני המחקרים המתוארים

לא בחנו את הסברה כי הקשר בין שעות העבודה למעורבות הורים אינו לינארי. לצד המחקרים המבוססים על סקר משקי הבית בארצות הברית, מחקרים איכותניים תורמים גם הם במידה מסויימת להבנת הקשר שכן הם מאפשרים לזהות כיצד היבטים מסויימים של העבודה, כדוגמת גמישות בשעות, מסייעים לאימהות לקחת חלק בפעילות בית ספרית (Haley-Lock & Posey, 2016).

הקשר החיובי בין מעורבות בני הזוג בחינוך ילדיהם (Grolnick & Slowiaczek, 1994; McBride et al., 2005; McWayne et al., 2008) כמו גם ההשפעה של האחים ובני הבית האחרים על מידת המעורבות של כל הורה (Deslandes & Bertrand, 2005), והממצאים לפיהם לשעות העבודה ודפוסי עבודה אחרים של האם השפעה על השתתפותו של האב בטיפול (Barnett & Gareis, 2007; Norman et al., 2014), מעלים סברה לפיה מידת המעורבות של כל הורה מושפעת גם משעות העבודה של בן/בת הזוג. יחד עם זאת, הספרות הקיימת, ובכללה זו הבוחנת את מעורבות ההורים בראיה משפחתית (Arnold et al., 2008; Eccles & Harold, 1996; Deslandes & Bertrand, 2005; Price, 2008; Steelman et al., 2002; Sui-Chu & Willms, 1996), לא בחנה את הקשר שבין שעות העבודה למעורבות ההורים מתוך פרספקטיבה משפחתית, אלא רק ברמת הפרט.

על כן, מטרתו הראשונה של המחקר הנוכחי היא לבחון מנקודת מבט משפחתית של שעות העבודה, את הקשר בין שעות העבודה ומאפייני עבודה מוחשיים נוספים כמו חלקיות המשרה, לבין מדדים שונים של מעורבות ההורים. בחינת הקשר הלינארי והלא לינארי בין שעות העבודה למעורבות הורים, אשר כאמור הממצאים לגביו מצומצמים ולא חד משמעיים, תאפשר לתרום לידע הקיים אודות האופן שבו מסגרת העבודה של ההורים, בתיווך מעורבותם בחינוך, משפיעה על התנהגותם, הישגיהם בלימודים ומצבם הפיזי והנפשי של ילדי המשפחה.

בנוסף, הספרות הענפה והמגוונת של איזון עבודה-משפחה, הנוגעת ספציפית בהשפעת חיי המשפחה על עולם העבודה, כמעט ואינה עוסקת במעורבות ההורים בחינוך כאחד הגורמים האפשריים לשינוי בתחושת האיזון בעבודה, ולפיכך כגורם אשר צפוי להשפיע על שעות העבודה. לכן, מטרתו השנייה של מחקר זה היא לנסות ולהצביע על קשר סיבתי בין דיווח ההורים על מעורבותם בנקודת זמן מסויימת לבין ההחלטות שלהם אודות הזמן שהם ישקיעו בעבודה בשלבים מאוחרים יותר של חייהם.

מתודולוגיה

במסגרת המחקר הקיים נהוג למדוד את רמת האיוון בין עבודה למשפחה בשאלון המורכב משישה ממדים, אשר אחד מהם הוא ממד הזמן בהשפעת עולם העבודה על חיי המשפחה. יחד עם זאת, היכולת להעביר את השאלון למספר גדול של אנשים ולהצליב בין תשובות השאלות למאגרי מידע, בהם הפרטים אינם מזוהים, היא מוגבלת, כמו גם במקרה של המחקר הנוכחי. בהסתמך על ממצאים עקביים המעידים על מתאם שלילי שבין מספר שעות העבודה לבין תחושת איוון עבודה-משפחה, המדווחת בשאלונים (McNamara et al., 2013; Milkie et al., 2010; Bianchi & Milkie, 2010; Moen et al., 2009; Milkie & Peltola, 1999), ועל הגישה הרווחת לפיה שעות העבודה הן האלמנט הבסיסי ביותר בקונפליקט שבין עבודה למשפחה בממד הזמן (McNamara et al., 2013), המחקר הנוכחי עושה שימוש בשעות העבודה כמדד לממד הזמן כמשפיע מעולם העבודה על חיי המשפחה. למדד זה יתרונות פרקטיים אל מול השאלונים, משום שקל למדוד אותו והוא נמדד מזה שנים בגופי סטטיסטיקה שונים. בנוסף, מהימנותו של מדד זה גבוהה יותר משום שהוא מבוסס על נתונים פיזיים שהגדרתם ברורה.

שאלות והשערות המחקר

מחקר זה מבקש להעמיק את ההבנה אודות הקשר בין ממד הזמן כמשפיע מעולם העבודה על חיי המשפחה, אשר כאמור יימדד באמצעות שעות העבודה (וכן באמצעות היקף המשרה, כפי שיוסבר בהמשך), לבין מעורבות ההורים בחינוך ילדיהם מתוך ראיה משפחתית. בהקשר זה, השערת המחקר הראשונה היא:

השערה 1 – קיים קשר שלילי בין שעות העבודה של ההורה ובן/בת זוגו (בנפרד) לבין מעורבותו של ההורה בחינוך ילדיו.

השערת מחקר נוספת, המבוססת על הסברה לפיה לא לכל שעת עבודה השפעה זהה על חיי המשפחה (Crouter et al., 2001) היא:

השערה 2 – הקשר בין שעות העבודה של ההורים ובני זוגם (בנפרד) לבין מעורבותם בחינוך ילדיהם אינו לינארי, כלומר השפעתה השולית של שעת עבודה על מידת מעורבות ההורה, שונה מהשפעתה הממוצעת של שעת עבודה על מידת המעורבות.

בנוסף, ינסה המחקר להסיק סיבתיות בין תחושת המעורבות בקרב ההורים בזמן הדיווח לבין תחושת האיזון בעבודה, המיוצגת בעיקר על ידי שעות העבודה, בתקופה מאוחרת יותר. בהקשר זה, השערת המחקר העיקרית היא :

השערה 3 – רמות המעורבות של ההורה ובן/בת זוגו (בנפרד) יביאו על פני זמן לשינוי בהיקף שעות העבודה של ההורה ביחס ישר.

הנתונים ואוכלוסיית המחקר

אוכלוסיית המחקר היא משקי בית בישראל, ובכללם משקי בית בהם הורים עובדים לילדים בגילים 0 עד 18. מקור הנתונים הוא סקר משקי בית ארוך טווח שערכה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בשיתוף בנק ישראל, ביטוח לאומי, משרד האוצר ומשרד החינוך בין היתר בשנים 2012 ו-2014-2015. בכל שנה הסקר מכיל שלושה קבצים, "משקי בית" (כ-5,000 תצפיות), "פרטים" (כ-14,000 תצפיות) ו"נוער" (כ-200 תצפיות, בקובץ זה לא נעשה שימוש). בכדי למנוע תלות בין תצפיות המדגם, הוחלט להתמקד במסגרת הניתוח בילד הבכור בכל משפחה, משום שלפי הספרות הקיימת הם הילדים שבחינוכם ההורים צפויים להיות מעורבים יותר (למשל Price, 2008). לטובת תמונה מקיפה יותר, ניתוח מקביל עבור הילדים הצעירים יוצג בנספח ב'.

ניתן לחלק את המשתנים שבניתוח לשלוש קטגוריות עיקריות :

1. משקי בית (רמת ההכנסה הכוללת של משק הבית, יישוב, גיל הנפשות בבית, מספר חדרים, מכונות, ספרים ועוד) ;
2. מאפייני ההורים (ארץ לידה, דת, שנות השכלה, מצב משפחתי ומאפייני תעסוקה). בין מאפייני התעסוקה העיקריים ניתן למצוא את הענף הכלכלי אליו ההורה משתייך, העיסוק, האם ההורה עצמאי, שכר, ימי העבודה בשבוע, וכן שעות העבודה בשבוע, היקף המשרה (מלאה או חלקית) וקרבת מקום העבודה למגורים ;
3. מאפייני הילדים (כיתה, שימוש בשיעורים פרטיים, גיל, ציפיות ההורים ומעורבותם בחינוך הילד) ; מדידת מעורבות ההורים בחינוך ילדיהם כוללת שאלות אודות עזרת ההורים בשיעורי הבית, קשר ההורים עם בית הספר והידע שלהם אודות מידת ההשקעה של ילדם בלימודים, הישגיו, התנהגותו בבית הספר, נושאי הלימודים, קשריו עם ילדים אחרים ועוד. השאלות בהקשר זה הופנו לכל הורה בנפרד.

משתני המחקר

בחלק זה יוצגו המשתנים על פיהם ימדדו מעורבות ההורים ושעות העבודה (יחד עם משתנים נוספים מעולם העבודה המשתתפים בניתוח). המדידה נסמכת על מספר הנחות הרווחות במחקר הקיים. היות והמחקר נוקט בפרספקטיבה משפחתית, למשתנים שיוצגו יש תפקיד גם באשר להורה הנבחן וגם בקשר לבן או בת הזוג שלו. חשוב להדגיש כי משתני בני הזוג משולבים בניתוח בנפרד למשתנים המקבילים בקרב ההורים ולא מתבצע סיכום של משתנים אלו למשתנה אחד כולל.

א. מדידת מעורבות הורים

משתנה 1: ציפיות להשכלה (נמדד בסקרים 2012, 2014-15)

המשתנה נמדד בעזרת שתי שאלות מהסקר אשר מופנות אל ההורים. השאלה הראשונה בוחנת מהי רמת ההשכלה הגבוהה ביותר שההורה מצפה שאליה יגיע הילד (1- תיכונית ללא בגרות; 2- תיכונית עם בגרות; 3- אחרי תיכונית, לא אקדמאית; 4- אקדמאית; 5- ישיבה; 8- לא ידוע; 9- מסרב לענות). השאלה השנייה בוחנת, בקרב הורים שהשיבו 4 ("השכלה אקדמאית") בשאלה הראשונה, לאיזה תואר אקדמאי ההורה מצפה שהילד יגיע (1- תואר ראשון; 2- תואר שני; 3- דוקטורט; גדול או שווה ל-8 לא ידוע או מסרב לענות). בעזרת שני משתנים אלו, הורכב משתנה יחיד – "ציפיות ההורה להשכלה", כאשר תשובות מסוג "ישיבה", "לא יודע" או "מסרב לענות" הושמטו בשל חוסר היכולת לדרג אותן בין יתר האפשרויות (1- תיכונית ללא בגרות; 2- תיכונית עם בגרות; 3- אחרי תיכונית, לא אקדמאית; 4- תואר ראשון; 5- תואר שני; 6- דוקטורט). המשתנה שנוצר אורדינלי, אך במסגרת מחקר זה הוא טופל כמשתנה רציף, זאת, בדומה למחקרים אחרים בתחום מעורבות הורים (Zhan, 2006) ובמדעי החברה בכלל (Menard, 1995).

משתנה 2: היקף שיחות בחודש בנושאי בית ספר עם הילדים (נמדד בסקרים 2012, 2014-15)

משתנה תדירות המודד את מספר השיחות המתקיימות עם הילדים בחמישה תחומים: ציונים; התנהגות בבית הספר; תוכן הלימודים; יחס צוות ההוראה וקשר עם תלמידים אחרים. בכל תחום, ההורים נשאלו בסקר כמה פעמים הם משוחחים עם הילדים (1- לפחות פעם בשבוע; 2- אחת לשבועיים או שלושה; 3- אחת לחודש או פחות; גדול או שווה ל-8 לא ידוע או מסרב לענות).

נוסף לכך, בסקר לשנת 2012, בכל תחום נשאלה שאלה מקדימה בנוגע לקביעות שבה ההורה משוחח עם הילד בתחום זה (1- משוחח באופן קבוע; 2- לא משוחח באופן קבוע; 3- לא משוחח בכלל; גדול

או שווה ל-8 לא ידוע או מסרב לענות) והשאלה בנוגע לתדירות הופנתה רק למי שהשיב 1 (משוחח באופן קבוע) לשאלה המקדימה. בסקר לשנים 2014-15 ניתנה בשאלה הראשונה האפשרות להשיב 4- לא משוחח כלל ולא נשאלה שאלה מקדימה.

בכדי שניתן יהיה להשוות בין תצפיות בשני הסקרים, הוחלט, בשלב ראשון, לאחד את התשובות בכל תחום בסקר 2012 על בסיס דמיון בין התשובות. כך, התשובה "לא משוחח באופן קבוע" בשאלה המקדימה, נחשבה כזוהי לתשובה "אחת לחודש או פחות" בשאלת התדירות, ובאופן דומה, התשובה "לא משוחח בכלל" נותרה כשהייתה.

בשלב שני, בכל תחום ובכל שנת סקר נוצר משתנה "מספר שיחות לחודש" באופן הבא: 0- לא משוחח כלל; 1- משוחח אחת לחודש או פחות; 2- משוחח אחת לשבועיים או שלושה; 4- משוחח לפחות פעם בשבוע. כפי שנעשה במשתנה ציפיות ההורים, תשובות מסוג "לא יודע" או "מסרב לענות" הושמטו בשל חוסר היכולת לדרג אותן בין יתר האפשרויות. יצירת המשתנים התבססה על הנעשה בתחום בנוגע לשאלות מסוג זה המופנות להורים (ולא לילדיהם, למשל, Stacer & Perrucci, 2013).

בנוסף, הוחלט לסכום את כלל משתני "מספר השיחות לחודש" שנוצרו בחמשת התחומים, הקשורים לבית ספר למשתנה חדש - "מספר שיחות בנושאי בית ספר לחודש", גם כאן, על בסיס הנעשה במחקרים דומים אחרים (Stacer & Perrucci, 2013). בדומה למשתנה הציפיות, גם משתני השיחות לחודש הם משתנים אורדינליים אך הם מנותחים כרציפים, בהתבסס על מחקרים אחרים בתחום (Zhan, 2006).

משתנה 3: מספר שיחות לחודש עם צוות בית הספר (נמדד בסקרים 2012, 2014-15)

משתנה תדירות המודד את מספר השיחות שמתקיימות בין ההורים לצוות בית הספר. ההורים נשאלו בסקר כמה פעמים הם משוחחים עם צוות בית הספר (1- לפחות פעם בשבוע; 2- אחת לשבועיים או שלושה; 3- אחת לחודש או פחות; גדול או שווה ל-8 לא ידוע או מסרב לענות). גם במקרה זה, בסקר לשנת 2012, נשאלה שאלה מקדימה בנוגע לקביעות שבה ההורה משוחח עם צוות בית הספר (1- משוחח באופן קבוע; 2- לא משוחח באופן קבוע; 3- לא משוחח בכלל; גדול או שווה ל-8 לא ידוע או מסרב לענות) והשאלה בנוגע לתדירות הופנתה רק למי שהשיב 1 (משוחח באופן קבוע) לשאלה המקדימה. בסקר לשנים 2014-15 ניתנה בשאלה הראשונה האפשרות להשיב 4- לא משוחח כלל ולא נשאלה מקדימה. גם כאן, התשובה "לא משוחח באופן קבוע" בשאלה המקדימה, נחשבה כזוהי לתשובה "אחת לחודש או פחות" בשאלת התדירות והתשובה "לא משוחח

בכלל" נשארה כשהייתה. בכל שנת סקר נוצר משתנה "מספר שיחות לחודש" באופן הבא: 0- לא משוחח כלל; 1- משוחח אחת לחודש או פחות; 2- משוחח אחת לשבועיים או שלושה; 4- משוחח לפחות פעם בשבוע. כפי שנעשה ביתר המשתנים שתוארו לעיל, תשובות מסוג "לא יודע" או "מסרב לענות" הושמטו בשל חוסר היכולת לדרג אותן בין יתר האפשרויות.

ב. מדידת משתני עולם עבודה ובתוכם שעות העבודה

משתנה 1: שעות עבודה שבועיות (נמדד בכל הסקרים)

משתנה שעות העבודה השבועיות נמדד בשני אופנים עיקריים בסקר – "שעות עבודה בדרך כלל" ו- "שעות עבודה בשבוע שעבר". היות וחל שינוי ביחס לאופן השני (ב-2012 השאלה הופנתה רק לחלק מהמשיבים), הוחלט להשתמש רק במשתנה הראשון (משתנה רציף). נוסף לכך, ההפרש בין התוצאה בשנה אחת לתוצאה בשנת אחרת יוצר משתנה נוסף המייצג את השינוי בשעות העבודה השבועיות לאורך השנים.

משתנה 2: היקף המשרה (נמדד בכל הסקרים)

שלושה משתני דמי המבוססים על מדידת היקף המשרה השבועי של המשתתפים בסקר (א. מלאה; ב. חלקית; ג. לא מועסק ועבד ב-12 החודשים האחרונים, לא מועסק ולא עבד ב-12 החודשים האחרונים או לא בשוק העבודה; ד. היעדרות [הושמט]). בנוסף למדידת היקף המשרה השבועי, הסקר כולל גם שני מדדים נוספים להיקף המשרה – "בדרך כלל" ו"שנתית".

משתנה 3: מיקום העבודה ושעות נסיעה (נמדד בכל הסקרים)

אלו שלושה משתני דמי שנוצרו על בסיס השאלה "באיזה יישוב את/ה עובד?" (התשובות המקוריות היו: 1- יישוב המגורים; 2- יישוב אחר; 3- יישובים שונים או חו"ל; תשובות אחרות הושמטו מהניתוח).

משתנה 4: מעמד עבודה (נמדד בכל הסקרים)

משתנה דמי המבוסס בעיקר על שאלה אחת בנוגע למעמד העבודה של ההורה (0- שכיר; 1- עצמאי). יתר התשובות לשאלה זו הושמטו מהניתוחים הסטטיסטיים משום שהן מהוות חלק קטן במיוחד מהתצפיות (כ-2 אחוזים כולן יחד) וסביר להניח שלא תהיה להן השפעה על התוצאות. מעבר לכך, חשיבותו של משתנה זה היא בגמישות שהעסקה עצמאית מאפשרת להורה אשר עשויה להשפיע על איזון עבודה-משפחה (Bianchi & Milkie, 2010).

משתנה דמי המבוסס בעיקר על שאלה אחת בנוגע לסמל הענף הכלכלי של ההורה (1- משתייך לענף "מינהל מקומי, מינהל ציבורי וביטחון ; ביטוח לאומי חובה" ; 0- אחרת). בעזרתו של משתנה זה ניתן יהיה להבחין בהבדלים בין הורים שמועסקים במגזר הציבורי לבין יתר ההורים.

ג. משתני בקרה

כאמור, נתוני הסקר מכילים גם נתונים לגבי השכלת ההורים, הכנסת משק הבית, המצב המשפחתי של ההורים, מין ההורים, מין הילדים, גיל ההורים, גיל הילדים ומספר הנפשות במשק הבית.

שיטות המחקר וכלי הניתוח

קובץ הנתונים, המשלב משקי בית ופרטים אשר נצפו בין השנים 2012 עד 2014-15, מאפשר לבצע מספר ניתוחים לטובת מענה על שאלות המחקר. הניתוחים השונים יכללו השוואה בין משקי בית ופרטים שונים בנקודת זמן אחת, כמו גם השוואה בין תקופות שונות בחייו של אותו הפרט.

הרגרסיה הלינארית ומגבלותיה

על אף שקיימים כלי ניתוח רבים (למשל אלו המוצגים ב-Menard, 1995) לביצוע ההשוואות שמתוארות לעיל, כלי הניתוח הראשוני והבסיסי ביותר לאורך כל המחקר הוא רגרסיה לינארית פשוטה, עם משתנה בלתי תלוי בודד או עם מספר משתנים בלתי תלויים, כתלות בסוג הניתוח. בכדי להחליט אם הקשר שנמצא בין שני משתנים ברגרסיה שונה מ-0, יבוצעו מבחני מובהקות מתאימים.

על אף שזוהי השיטה הפשוטה ביותר, היא אינה מנטרלת משתנים מתערבים ברקע הדברים, כמו המוטיבציה הפנימית של ההורה להיות מעורב בלימודי ילדיו, השונות ביכולת האישית של ההורים במדגם ועוד. כמו כן, לפי השערה 1, קיים מתאם שלילי בין משתנה דיווח מעורבות ההורים בעבר ושעות העבודה בעבר. כמו כן, סביר להניח כי קיים מתאם חיובי בין שעות העבודה של אותו הפרט על פני זמן. לכן, טענה אפשרית והגיונית היא כי מתאם שלילי פשוט בין מעורבות הורים בעבר לשעות עבודה בהווה לא מעיד על סיבתיות. לכן, במסגרת מטרתו השנייה של המחקר, ברמת הפרט ולאורך תקופת הסקר, ייעשה שימוש ב**שנינויים** בשעות העבודה השבועיות. בעזרת שינויים אלה ניתן יהיה לנטרל את עיקר הטענה שהוזכרה לעיל ולבחון כיצד השינויים הושפעו מהאופן שבו תיאר הפרט את מעורבותו בחינוך ילדיו בעבר (שנת 2012). נוסף לכך, ניתן יהיה לצפות במשקי הבית

לאורך זמן ולבחון כיצד שינויים שחלו במאפייני העבודה של ההורים הושפעו ממעורבות בני הזוג בעבר.

מהלך הניתוח

משתני מעורבות ההורים שתוארו לעיל (ציפיות ההורים ומספר השיחות בנושאים שונים), בהתייחס להורה הנבחן, מהווים כולם משתנים תלויים בשלב הראשון של המחקר (השערות 1 ו-2). המשתנים כפי שנמדדו בשנת 2012 בלבד מהווים גם משתנים בלתי תלויים בשלב השני של המחקר (השערה 3). חשוב לציין כי משתני מעורבות בני הזוג של ההורים הנבחנו ישולבו גם הם בניתוח, כמשתנים בלתי תלויים.

משתני עולם העבודה המתוארים לעיל, בהתייחס להורה הנבחן, מהווים כולם משתנים בלתי תלויים בשלב הראשון של המחקר (השערות 1 ו-2). השינוי בשעות העבודה לאורך השנים, אשר אופן המדידה שלו תואר לעיל, הוא המשתנה התלוי בשלב השני של המחקר (השערה 3). בשלב זה, יתר המשתנים מעולם העבודה, כפי שנמדדו בשנת 2012 בלבד, מהווים משתנים בלתי תלויים. חשוב לציין כי השינוי בשעות העבודה של בני הזוג של ההורים הנבחנו ישולב גם הוא בניתוח, כמשתנה בלתי תלוי.

השערה 1

על מנת להבין טוב יותר את הקשר בין שעות העבודה למעורבות הורים ולאשש את השערה 1, הן בראיה כללית והן בפרספקטיבה משפחתית, תתבצענה גרסיות לינאריות על פי המשוואות:

$$(1) Y_{pt} = X_{pt} + U_{pt}$$

$$(2) Y_{pt} = X_{pt} + C_{pt} + U_{pt}$$

$$(3) Y_{pt} = X_{pt} + Y_{\hat{p}t} + X_{\hat{p}t} + C_{pt} + U_{pt}$$

כאשר p הוא אינדקס להורה של כל ילד בכור במדגם ($\hat{p}$ בן הזוג של ההורה) ו- t מייצג את שנת הסקר (2012 או 2014-15). האות Y מייצגת את אחד ממשתני מעורבות ההורים שפורטו לעיל ו- X הוא וקטור משתני העבודה: שעות עבודה שבועיות (רציף), מקום העבודה (דמי), מעמד העבודה (דמי) והענף הכלכלי (דמי). C מייצג את וקטור משתני הבקרה השונים שהוזכרו לעיל (הורים וילדים). U מייצג את רכיב השונות הלא מוסברת (מכונה גם "הטעות") בכל מודל.

השערה 2

על מנת לבחון אם הקשר בין שעות העבודה של שני ההורים בבית לבין מעורבותם בחינוך ילדיהם לינארי, תתבצענה רגרסיות המבוססות על משוואות מקבילות למשוואות (1) עד (3), אך משתנה שעות העבודה (חלק מהוקטור X) יוחלף במשתנה, המורכב משלושה משתני דמי, היקף המשרה. הבדיקה תתמקד בהשוואה בין הורים אשר עובדים במשרה חלקית לבין לא מועסקים ועובדים במשרה מלאה.

השערה 3

בכדי לבדוק אם רמת המעורבות של שני ההורים תביא על פני זמן לשינוי בהיקף שעות העבודה של שניהם, בשלב השני של המחקר תתבצענה רגרסיות לינאריות המבוססות על המשוואות הבאות:

$$(4) D_p = Y_p + X_p + U_p$$

$$(5) D_p = Y_p + X_p + C_p + U_p$$

$$(6) D_p = Y_p + X_p + D_{\hat{p}} + C_p + U_p$$

כאשר p הוא אינדקס להורה של כל ילד במדגם ($\hat{p}$ בן הזוג של ההורה) ו- D מייצג את השינוי שחל בשעות העבודה השבועיות בין 2012 ל-2014-15. Y מייצג את אחד ממשתני מעורבות ההורים שפורטו לעיל בשנת 2012 ו- X הוא וקטור משתני העבודה: מקום העבודה (דמי), מעמד העבודה (דמי) והענף הכלכלי (דמי) בשנת 2012. C מייצג את וקטור משתני הבקרה השונים שהוזכרו לעיל ו- U מייצג את רכיב השונות הלא מוסברת בכל מודל.

ממצאים

1. הקשר הישיר בין שעות העבודה של ההורים ומעורבותם בחינוך ילדיהם

למעט סוגים בודדים של מעורבות (אשר יפורטו להלן), גם בקרב האבות וגם בקרב האימהות, לא נמצא מתאם מובהק בין שעות העבודה לסוג המעורבות, תוצאה שנשמרה בשתי תקופות הדגימה של הסקר (טבלאות 1 ו-2, כלל התוצאות שהתקבלו לבחינה הקשר בין שעות העבודה למשתני מעורבות ההורים השונים, אשר אינן מדווחות בטבלאות אלו, נמצאו כלא מובהקות ברמה של 10 אחוזים ומטה; פירוט של כלל התוצאות לסקר 2012 ולסקר 2014-15 מוצגות בטבלאות 1א ו-2א

בנספח א'). מתאם מובהק לא נמצא גם בבחינת הקשר בין שעות העבודה למעורבות ההורים בחינוך הילד הצעיר (נספח ב'). לאחר שילובם של כלל משתני הבקרה, הקשר המובהק בין סוגי מעורבות בודדים לבין שעות העבודה של האבות והאימהות התבטל גם הוא, למעט מעורבות האימהות בהיבט של שיחות שלהן עם הילדים בנושא יחס צוות ההוראה, אשר נותר מובהק ושליילי.

גם בראייה המשפחתית, על פי תוצאות הרגרסיה לשנת 2012, לא נמצא קשר מובהק בין שעות העבודה של בן הזוג של ההורה לבין רמת המעורבות של ההורה, למעט במקרה אחד, בו נמצא קשר שליילי בין שעות העבודה של האם לתדירות השיחות של האב עם צוות בית הספר. יחד עם זאת, קשר חיובי מובהק קיים באופן עקבי בין מעורבות שני ההורים באותו התחום עבור כלל סוגי המעורבות.

בדומה לקשר עם מספר שעות העבודה, עבור מרבית סוגי המעורבות לא נמצא קשר עם משתנים אחרים מעולם העבודה, כגון מעמד העבודה (עצמאי או שכיר), השתייכות למגזר הציבורי (לעומת אחר) ולעבודה מחוץ ליישוב המגורים (לעומת בתוך יישוב המגורים, פירוט בטבלאות 1 ו-2).

דווקא משתני הרקע ששולבו בניתוח כבקרה, נמצאו מתואמים באופן מובהק (טבלאות 1 ו-2): עבור מרבית סוגי המעורבות נמצא קשר שליילי בין גיל הילד ומספר הנפשות במשק הבית לבין רמת המעורבות של שני ההורים (בנפרד). השכלת ההורים נמצאה בקשר חיובי מובהק עם המעורבות הבאה לידי ביטוי בציפיות להשכלה, ובקשר שליילי עם יתר משתני המעורבות ובכללם מעורבות באמצעות שיחות עם הילדים ושיחות עם צוות הבית הספר.

טבלה 1
הקשר בין שעות העבודה של האם לבין מעורבותה בחינוך ילדה הבכור, 2012

תדירות שיחות עם צוות בית הספר			תדירות שיחות עם הילדים בנושא יחס צוות ההוראה			
(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)	
-0.005	-0.003	-0.007*	-0.011**	-0.010**	-0.009*	שעות עבודה
			<u>משתנים מעולם העבודה</u>			
0.043	-0.070	-0.141	-0.264	-0.258	-0.275	עצמאי
0.074	0.121	0.116	-0.125	-0.152	-0.081	עבודה במגזר ציבורי
-0.169	-0.240**	-0.295***	-0.096	-0.136	-0.127	עבודה ביישוב שאינו יישוב המגורים
-0.203	-0.187	-0.139	-0.086	-0.024	-0.056	עבודה ביישובים שונים או בחו"ל
			<u>משתני בקרה נוספים</u>			
-0.113*	-0.133**		-0.012	-0.029		שנות השכלה
-0.003**	-0.002		-0.002	-0.001		גיל האם
-0.810	-0.424		1.006	-0.349		האם פרודה (לעומת נשואה)
-0.790	-0.340*		0.085	-0.294		האם גרושה (לעומת נשואה)
-0.650	-0.325		-0.275	0.111		האם רווקה (לעומת נשואה)
הושמט	-0.767*		הושמט	-1.248**		האם אלמנה (לעומת נשואה)
-0.036**	-0.044***		-0.020	-0.030*		גיל הילד
0.052	-0.025		0.218*	0.137		ילדה (לעומת ילד)
-0.001***	-0.001***		0.000	0.000		הכנסת משק הבית
-0.044	-0.023		-0.094**	-0.124***		נפשות במשק הבית
			<u>משתני אבות הילדים</u>			
0.002			0.002			שעות העבודה של האב
0.356***			0.246***			מעורבות האב
2.792***	3.241***	1.757***	3.314***	4.285***	3.075***	קבוע
595	816	857	594	817	858	מספר התצפיות
0.164	0.057	0.016	0.095	0.038	0.008	R-squared

.1 p<0.1, * p<0.05, ** p<0.01, *** p<0.001. המספור לפי משוואות הרגרסיה בפרק 3.

טבלה 2
הקשר בין שעות העבודה של האב לבין מעורבותו בחינוך ילדו הבכור, 2012

תדירות שיחות עם צוות בית הספר			תדירות שיחות עם הילדים בנושא יחס צוות ההוראה			
(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)	
-0.002	-0.004	-0.006*	-0.001	-0.002	-0.002	שעות עבודה
			<u>משתנים מעולם העבודה</u>			
-0.022	0.010	0.009	0.058	0.034	0.007	עצמאי
-0.333*	-0.121	-0.115	0.361	0.464*	0.484**	עבודה במגזר ציבורי
-0.059	-0.053	-0.156	-0.083	0.010	-0.002	עבודה ביישוב שאינו יישוב המגורים
-0.147	-0.031	-0.028	-0.329*	-0.030	-0.011	עבודה ביישובים שונים או בחו"ל
			<u>משתני בקרה נוספים</u>			
-0.047	-0.074*		-0.070	-0.035		שנות השכלה
0.004***	0.003**		0.002	0.001		גיל האם
-0.171	-0.023		-0.447	0.009		האב גרוש (לעומת נשוי)
0.001	0.090		0.088	0.214		האב רווק (לעומת נשוי)
הושמט	0.522		הושמט	-0.355		האב אלמן (לעומת נשוי)
-0.006	-0.026*		-0.009	-0.021		גיל הילד
-0.238***	-0.321***		-0.103	-0.009		ילדה (לעומת ילד)
-0.000	-0.001**		0.000	0.000		הכנסת משק הבית
0.053	0.106***		0.007	-0.013		נפשות במשק הבית
			<u>משתני אימהות הילדים</u>			
-0.006**			-0.000			שעות העבודה של האם
0.341***			0.343***			מעורבות האם
0.813**	1.536***	1.417***	1.576***	2.515***	2.105***	קבוע
677	786	844	678	786	844	מספר התצפיות
0.218	0.062	0.009	0.120	0.009	0.005	R-squared

*** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1. המספור לפי משוואות הרגרסיה בפרק 3.

2. בין מעורבות ההורים לבין שעות העבודה : קשרים לא לינאריים

בשנת 2012, נמצא קשר מובהק בין היקף המשרה לסוגי מעורבות שונים. בפרט, נמצא כי לאימהות המועסקות במשרה חלקית סיכוי גדול יותר להיות מעורבות בחינוך ילדיהן, בהשוואה לאימהות שאינן מועסקות כלל, זאת למרות שהן ככל הנראה נמצאות פחות שעות בבית עם הילדים (טבלה 3). קשר הפוך נצפה בקרב האבות המועסקים במשרה חלקית, להם דווקא סיכוי נמוך יותר להיות מעורבים בהשוואה לאבות שאינם מועסקים (טבלה 4).

מנגד, בשנת 2014, בקרב האבות לא נמצא קשר מובהק בין היקף המשרה לרוב סוגי המעורבות, ואילו בקרב האימהות התקבלה תמונה הפוכה עבור חלק מסוגי המעורבות בהשוואה לתוצאות הסקר בשנת 2012. כך לדוגמא, בשנת 2014, אימהות שאינן עובדות דיווחו על תדירות שיחות גבוהה יותר עם הילדים בהשוואה לאימהות העובדות במשרה חלקית (כלל התוצאות לסקר 2012 ותוצאות הניתוח לסקר 2014-15 מוצגות בטבלאות א3 ו-א4 בנספח א'). כאמור, תוצאות אלו מתייחסות למעורבות הורים בחינוך הילד הבכור, אך יש לציין כי קשר לא לינארי דומה נמצא גם כאשר נבחן הקשר בין היקף המשרה לבין מעורבות ההורים בחינוך הילד הצעיר (נספח ב').

גם אם עבור רוב סוגי המעורבות אין המדובר בתוצאה מובהקת, כאשר משווים את רמת המעורבות בין הורים מועסקים במשרה חלקית לבין הורים המועסקים במשרה מלאה, מתקבלת תמונה הפוכה לאבות ואימהות: אימהות המועסקות במשרה מלאה מעורבות פחות בהשוואה לאימהות העובדות במשרה חלקית (טבלה 3), ואילו אבות במשרה מלאה מעורבים יותר בהשוואה לאבות העובדים במשרה חלקית (טבלה 4).

בראייה משפחתית, בדומה לשעות העבודה, גם היקף המשרה של בן הזוג לא נמצא בקשר מובהק עם רמת המעורבות של ההורה עבור רובם המוחלט של סוגי המעורבות.

טבלה 3
הקשר בין היקף המשרה של האם לבין מעורבותה בחינוך ילדה הבכור, 2012

תדירות שיחות עם צוות בית הספר	תדירות שיחות עם הילדים	תדירות שיחות עם הילדים בנושא :				ציפיות האימהות להשכלה	
		קשר עם תלמידים אחרים	יחס צוות ההוראה	התנהגות	ציונים		
-0.107	-0.187	-0.071	-0.219*	0.005	0.015	-0.008	משרה מלאה אם (לעומת משרה חלקית)
-0.069	-1.509**	-0.449***	-0.259	-0.366**	-0.116	-0.072	אם לא מועסקת (לעומת משרה חלקית)
0.107	-0.295	0.008	-0.219	0.153	-0.147	-0.063	עצמאי
0.063	-0.636	-0.008	-0.184	-0.137	-0.179	-0.134	עבודה במגזר ציבורי
-0.173	-0.884*	-0.226*	-0.167	-0.208*	-0.083	0.109	עבודה ביישוב שאינו יישוב המגורים
-0.263	-0.338	0.035	-0.142	-0.290	-0.229	-0.153	עבודה ביישובים שונים או בחו"ל
0.040	0.305	0.139	0.156	-0.093	0.075	-0.096	משרה מלאה אב (לעומת משרה חלקית)
0.060	-0.012	0.026	0.196	-0.004	-0.186	-0.154	אב לא מועסק (לעומת משרה חלקית)
0.380***	0.314***	0.256***	0.253***	0.258***	0.274***	0.659***	מעורבות האב
636	634	636	635	635	637	560	מספר תצפיות
0.176	0.180	0.169	0.106	0.136	0.118	0.519	R-squared

*** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1. התוצאות המוצגות הן על פי משוואה 3 במערך המחקר, כלומר בשילוב כלל משתני הבקרה.

טבלה 4
הקשר בין היקף המשרה של האב לבין מעורבותו בחינוך ילדו הבכור, 2012

תדירות שיחות עם צוות בית הספר	תדירות שיחות עם הילדים	תדירות שיחות עם הילדים בנושא :				ציפיות האבות להשכלה	
		קשר עם תלמידים אחרים	יחס צוות ההוראה	התנהגות	ציונים		
-0.020	0.904	0.184	0.086	0.296**	0.232	0.103	משרה מלאה אב (לעומת משרה חלקית)
0.023	2.705***	0.412**	0.615***	0.553***	0.692***	0.101	אב לא מועסק (לעומת משרה חלקית)
-0.086	-0.347	0.022	0.021	0.046	-0.223	0.035	עצמאי
-0.338*	1.257	0.281	0.442*	0.273	0.129	0.297*	עבודה במגזר ציבורי
-0.085	-0.666	0.021	-0.146	0.006	-0.236*	0.078	עבודה ביישוב שאינו יישוב המגורים
-0.160	-1.221*	-0.188	-0.387**	-0.144	-0.342**	-0.039	עבודה ביישובים שונים או בחו"ל
0.154	0.203	0.111	0.126	0.144	0.089	-0.107	משרה מלאה אם (לעומת משרה חלקית)
0.198*	0.602	0.215	0.057	0.249*	-0.057	0.014	אם לא מועסקת (לעומת משרה חלקית)
0.345***	0.450***	0.336***	0.356***	0.375***	0.367***	0.647***	מעורבות האם
733	730	735	734	734	734	668	מספר תצפיות
0.212	0.208	0.127	0.147	0.174	0.157	0.498	R-squared

*** $p < 0.01$, ** $p < 0.05$, * $p < 0.1$. התוצאות המוצגות הן על פי משוואה 3 במערך המחקר, כלומר בשילוב כלל משתני הבקרה.

3. הקשר בין מעורבות ההורים בעבר לבין שינוי שעות העבודה בעתיד

בקרב האימהות, נמצא שתדירות גבוהה של שיחות עם הילד בנושא יחס צוות ההוראה, אשר דווחה בשנת 2012, צופה עלייה בשעות העבודה במהלך השנים הבאות (טבלה 5, כלל התוצאות שהתקבלו לבחינה הקשר בין משתני מעורבות ההורים השונים לשינוי בשעות העבודה, אשר אינן מדווחות בטבלה זו לא מובהקות ברמה של 10 אחוזים ומטה). תוצאה דומה נצפתה בנוגע לתדירות השיחות עם הילדים בכל הנושאים הקשורים לבית הספר. בקרב הילדים הצעירים, הקשר החיובי בין תדירות השיחות לשינוי בשעות נשמר, אולם רק עבור סוג מעורבות אחד נמצא קשר מובהק. בניגוד לאימהות, בקרב אבות לא נמצא כל קשר מובהק בין השינוי בשעות העבודה לבין רמת המעורבות לגבי כל אחד מסוגי המעורבות. גם בקרב הילדים הצעירים במשקי הבית לא נמצא קשר מובהק בין מעורבות האב בעבר לבין שינוי בשעות העבודה עד 2014 (נספח ב').

טבלה 5
הקשר בין תדירות שיחות עם הילד הבכור ב-2012 לבין שינוי שעות העבודה עד 2014 בקרב אימהות

השינוי בשעות העבודה של האם		
		השינוי בשעות העבודה של האם
תדירות השיחות של האם עם הילד הבכור בנושא יחס צוות ההוראה	1.222**	-
תדירות שיחות של האם עם הילד הבכור	-	0.294*
עצמאי	8.734**	8.467**
עבודה במגזר ציבורי	1.519	1.302
עבודה ביישוב שאינו יישוב המגורים	-0.591	-0.411
עבודה ביישובים שונים או בחו"ל	-8.206*	-8.184*
השינוי בשעות העבודה של האב	0.029	0.031
תדירות השיחות של האב עם הילד הבכור בנושא יחס צוות ההוראה	-0.867	-
תדירות השיחות של האב עם הילד הבכור	-	-0.201
מספר תצפיות	242	242
R-squared	0.087	0.083

*** $p < 0.01$, ** $p < 0.05$, * $p < 0.1$. התוצאות המוצגות הן על פי משוואה 6, כלומר בשילוב כלל משתני הבקרה.

בדומה לממצאים העולים מהניתוחים הקודמים שהוצגו, גם בהקשר של שינוי שעות העבודה לא נמצא קשר מובהק בין מעורבות בן הזוג בחינוך הבכורים והשינוי בשעות העבודה שלו לבין השינוי

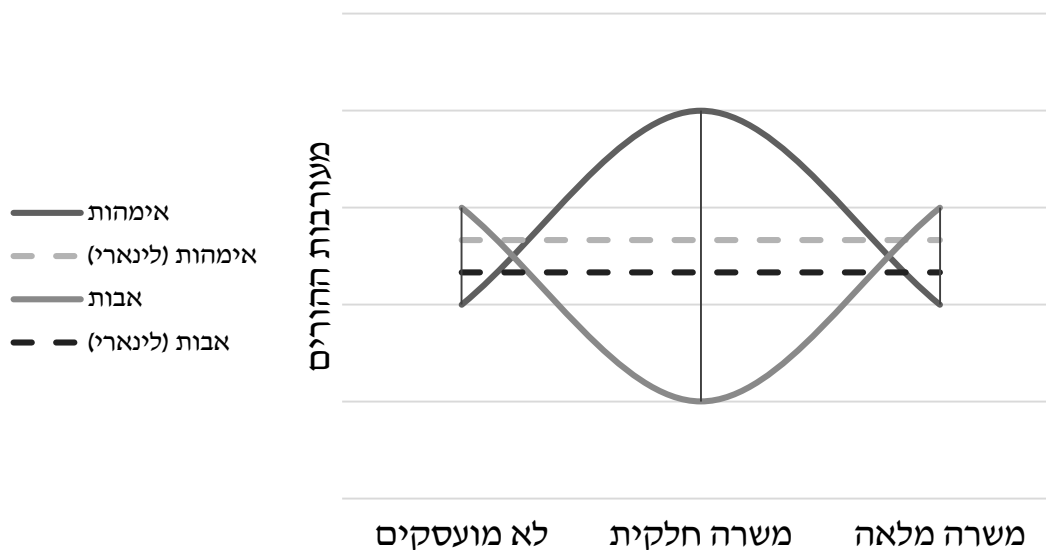
בשעות העבודה של ההורה (כלל התוצאות של הניתוחים לבחינת הקשר בין משתני מעורבות לבין שינוי שעות העבודה מ-2012 ל-2014 של שני ההורים מוצגות בטבלאות א5 ו-א6 בנספח א'). בשונה מהילדים הבכורים, בקרב הילדים הצעירים במשקי הבית הופיע קשר שלילי ומובהק בין תדירות השיחות של האב עם הילדים בנושאי יחס צוות ההוראה, קשר עם תלמידים אחרים וכן תדירות השיחות של האב עם הילדים באופן כללי, לבין גידול בשעות העבודה של האם (נספח ב').

דיון

1. הקשר בין שעות העבודה של ההורים ומעורבותם בחינוך ילדיהם אינו לינארי

המסקנה העיקרית המתבקשת מתוצאות הניתוחים המוצגות בטבלאות 1 עד 4 היא שהתמונה בנוגע לאופי הקשר בין שעות העבודה של ההורים והיקף השעות הנגזר עם הילדים לבין מעורבותם בחינוך ילדיהם היא תמונה מורכבת (איור 1).

איור 1 הקשר בין היקף המשרה למעורבות ההורים בחינוך ילדיהם

הממצאים מלמדים כי קיימת נקודת מפנה בכיוון הקשר בין שעות העבודה לבין מעורבות ההורים, בעת ההעסקה במשרה חלקית, זאת בשעה שעל פי טבלאות 1 ו-2 לא נמצא קשר מונוטוני בין שעות העבודה למעורבות ההורים. התוצאות מחזקות את ההשערה לפיה הקשר בין שעות העבודה למעורבות ההורים אינו לינארי (השערה 2). זאת ועוד, על פי הניתוח מתגלה כי נקודת מפנה זו היא הפוכה בקרב אימהות ואבות, וייתכן כי הבדלים אלו נובעים מהאופן בו ההורים והחברה בכלל

תופסים את תפקידיהם השונים של אבות ואימהות במשק הבית ובעולם העבודה (Green et al., 2007).

2. שני השלבים בקביעת הקשר בין שעות העבודה של ההורים למעורבותם בחינוך ילדיהם

הסברה לפיה היקף שעות רב יותר של שהות עם הילדים יגדיל את מעורבות ההורים (השערה 1) לא אוששה, וכאמור לא נמצא קשר מונוטוני (שלילי או חיובי) בין שעות העבודה לבין מעורבות ההורים. ממצאים אלו עולים בקנה אחד עם מספר מחקרים בנושא איזון עבודה-משפחה, אשר לא מצאו קשר מובהק בין שעות העבודה של ההורים לבין הטיפול בילדיהם (Norman et al., 2014), לבין התנהגותם של הילדים (Milkie et al., 2015), הישגי הילדים (Zhan, 2006) ואף לא למעורבות ההורים בחינוך (Myers & Myers, 2015).

בדומה לממצאים קודמים אודות איזון עבודה-משפחה (Crouter et al., 2001; Norman et al., 2014), במחקר הנוכחי נמצא קשר מובהק בין היקף המשרה למעורבות ההורים, כאשר אימהות המועסקות במשרה חלקית נמצאו כמעורבות יותר מאימהות אחרות בחינוך ילדיהן, ואבות המועסקים במשרה חלקית נמצאו כמעורבים פחות מאבות אחרים. ראוי לציין כי מחקר זה התמקד רק בשלוש רמות של היקף משרה (אבטלה, משרה חלקית ומשרה מלאה) וייתכן כי מחקר עתידי, שירחיב את רמות היקף המשרה וכך יקטין את פערי השעות בין רמות התעסוקה, יסייע בהבנת הקשר.

את הפערים שנמצאו בין הורים המועסקים במשרה חלקית ליתר ההורים, ניתן לשייך לתיאוריית שני השלבים המרכיבים את ההחלטה של ההורים עד כמה להיות מעורבים (Hoover-Dempsey & Sandler, 1997). השלב הראשון משקף את הנטייה הבסיסית של ההורה להיות מעורב, והשלב השני כולל שיקולים אישיים וסביבתיים שונים. אמנם, התמודדות ההורים עם המצב הקיים בנוגע לשעות העבודה והזמן הפנוי שלהם שייכת לשלב השני, אולם, על בסיס תיאוריית השלבים, ניתן לשער כי הנטייה הבסיסית שלהם להיות מעורבים יותר או פחות היא זו המכתיבה בשלב הראשון גם את רמת המעורבות, גם את שעות העבודה וגם את חלוקת הזמן.

הסבר אפשרי לכך שאימהות המועסקות במשרה חלקית מעורבות יותר, הן בהשוואה לאימהות שאינן מועסקות כלל והן בהשוואה לאימהות המועסקות במשרה מלאה, טמון בבחירה המוקדמת שלהן להקדיש זמן לטיפול בילדים, לצד קידום איטי יותר של הקריירה. הסבר זה מסתמך על תהליך מוכר בעולם המודרני במסגרתו אימהות עושות בחירה מוקדמת לעבוד במשרה חלקית כדי להיות מעורבות בטיפול בילדים (Norman et al., 2014).

ניתן להציג תוצאה זו גם כאינדיקציה לניסיון להביא למקסימום את איזון העבודה-משפחה. האם, המעוניינת לעבוד ולפתח את הקריירה המקצועית שלה, מנסה לעשות זאת מבלי לפגוע במידת המעורבות שלה בחינוך ילדיה. כך מתקבל שבסופו של דבר היא בוחרת לעבוד במשרה חלקית. ייתכן כי מחקר עומק איכותני, אשר יתמקד בשלב הראשון של החלטת ההורים ובתפיסת התפקיד של אימהות, הן כמחנכות והן כמפרנסות וכנשות קריירה, יוכל לשפוך אור נוסף על סוגיה זו.

כאמור, באשר לאבות שעובדים במשרה חלקית, על פי התוצאות הם מעורבים פחות מאבות שאינם מועסקים כלל. פער זה יכול להיות מוסבר גם על ידי האפקט הפשוט, לפיו יותר שעות שהות בבית מביאות ליותר מעורבות. יחד עם זאת, אפקט שכזה לא יכול להסביר מדוע אבות במשרה חלקית מעורבים פחות גם מאבות המועסקים במשרה מלאה (אף כי ברוב סוגי המעורבות לא נמצא קשר מובהק). ניתן לשער כי הסיבה לכך היא האופן בו אבות תופסים את תפקידם כהורים ואת יכולתם לתרום לילד כך שהורה שמייחס לשני התפקידים (מפרנס ומחנך) חשיבות רבה אמנם יעבוד יותר אולם במקביל גם יהיה מעורב יותר בחינוך הילדים.

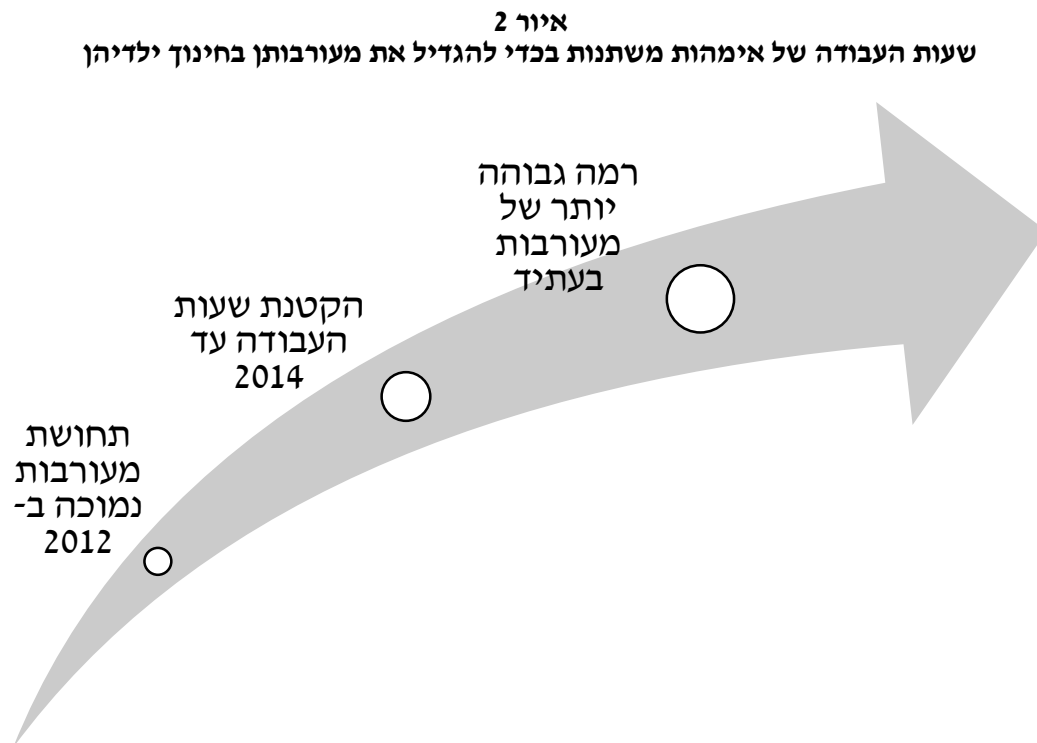
אמנם מדובר במתאם בלבד ולא בקשר סיבתי, אך התוצאות שהתקבלו בקרב האבות עשויות להצביע על דפוס מעניין גם בקשר לאיזון עבודה-משפחה. בעולם בו שני הפרמטרים היחידים המייצגים את האיזון הם מעורבות ההורים ושעות העבודה, מתברר שאבות אשר עובדים במשרה מלאה מצויים בנקודה אופטימלית, הן בנוגע למעורבותם בחינוך ילדיהם והן בנוגע לשעות העבודה שלהם. במילים אחרות, לאב ממוצע העובד במשרה מלאה אין סיבה להפחית את שעות העבודה שלו משום שלצד הפגיעה בפרנסה ובקריירה, הדבר אף עשוי לפגוע במידת המעורבות שלו בחינוך ילדיו.

תוצאות אלו בנוגע לאבות אינן עקביות עם מסקנות מחקר קודם, לפיהן לעבודה של האב במשרה חלקית השפעה חיובית על הסיכוי שישתתף בטיפול בילדיו בני ה-3 (Norman et al., 2014). שני הבדלים יכולים להסביר שוני זה בממצאים: א. במקרה של המחקר הנוכחי לא מדובר בטיפול פיזי אלא במעורבות בחינוך הילדים וב. טווח הגילאים במחקר הנוכחי (עד גיל 18) הינו שונה לחלוטין.

ראוי לציין כי בשעה שלפי נתוני 2012, העסקה במשרה חלקית קשורה בקשר מובהק למעורבות בחינוך הילדים, תוצאה זו לא חזרה על עצמה בנתוני 2014-15. יש להעיר כי רובם המוחלט של ההורים העובדים בשנת 2014-15 מועסקים במשרה מלאה (ודאי לעומת 2012) ומספר התצפיות לעובדים במשרה חלקית או מובטלים קטן יחסית. השונות הגדולה יותר של משתנה שעות העבודה בנתוני 2012 היא שהובילה להתמקדות בשנה זו.

3. כיצד משפיעה תחושת המעורבות של ההורים על שעות העבודה בעתיד?

הבדל נוסף שנמצא בין אימהות לאבות, אשר נובע גם הוא, ככל הנראה, מתפקידיהם המסורתיים במשק הבית, מצוי ביכולת ההתאמה בין שעות העבודה למעורבות ההורים. בשעה שרמות שונות של מעורבות האבות בשלבים מוקדמים לא הובילו לשינוי בשעות העבודה שלהם, הממצאים בטבלה 5 מלמדים כי נמצא קשר סיבתי בין תחושת המעורבות לשעות העבודה (השערה 3). במילים אחרות, נראה כי מעורבותן של האימהות בחינוך ילדיהן מהווה שיקול משמעותי בקביעת שעות העבודה. כך, אימהות אשר דיווחו על רמה נמוכה של מעורבות ב-2012, עבדו פחות ב-2014, ממצא אשר יכול להעיד כי זהו ניסיון להיות מעורבות יותר. תוצאה זו מחזקת את הסברה שהועלתה לעיל, לפיה עבור אימהות המשרה החלקית היא כעין נקודת איזון בין עבודה למשפחה, איזון לו הן מבצעות התאמות לאורך הקריירה (איור 2).

העובדה לפיה אבות העובדים במשרה מלאה ואבות שאינם מועסקים כלל, מעורבים יותר בהשוואה לאבות העובדים במשרה חלקית (הממצאים המפורטים בטבלה 4), יכולה לספק הסבר חלופי לתוצאות שהתקבלו בנוגע לשינוי לאורך השנים. על פניו, נראה כי מעבר של אבות למשרה חלקית, בין אם הם מועסקים במשרה מלאה ובין אם הם לא מועסקים כלל, לא ישפיע בצורה מהותית על מידת המעורבות שלהם בחינוך ילדיהם, ושאות המעורבים במידה רבה מצויים דווקא בקצוות. ניתן לשער, כי ההורים בקצוות הם "מטיפוסים שונים" ולכן לא סביר כי יעברו מרצון מאבטלה

לתעסוקה במשרה מלאה או להיפך. זאת ועוד, מעבר מאבטלה לתעסוקה במשרה מלאה או להיפך הוא מעבר דרמטי, אשר יש לו השלכות רבות על אורח החיים, הרבה מעבר למעורבות האבות בחינוך ילדיהם. המסקנה מתיאור קצר זה היא שהתוצאה לפיה רמת המעורבות של האבות בשלב מוקדם לא מובילה לשינוי בשעות העבודה שלהם בעתיד, אינה מעידה בהכרח על סדר עדיפויות שונה משל האימהות, אלא אולי על שיקולים פרקטיים נוספים הגוברים על רצונם של האבות להיות מעורבים יותר.

4. מעורבות הורים ושעות העבודה בראייה משפחתית

בשונה מממצאים קודמים במחקר אודות איזון עבודה-משפחה (Norman et al., 2014), לא נמצא כל קשר בין שעות העבודה או היקף המשרה של בני הזוג לבין מעורבות ההורה בחינוך הילד הבכור. הסבר אפשרי לכך הוא שבנתונים קיים מתאם חיובי בין שעות העבודה של ההורים (0.18 לשנת 2012), המוביל לנטרול חלק מההשפעה, אשר יכול לנבוע מהעדפות בני הזוג. אפשרות זו עקבית עם העובדה כי קיים קשר חיובי מובהק בין מעורבות שני ההורים באותו התחום, תוצאה העולה בקנה אחד עם מחקר קודם (Grolnick & Slowiaczek, 1994; McBride et al., 2005; McWayne et al., 2008).

את העובדה כי לא נמצא מתאם בין שעות העבודה של בני הזוג לבין מעורבות ההורה בחינוך, לצד הממצאים המצביעים על תפיסת התפקידים של שני בני זוג באותו תא משפחתי, ניתן גם כן להציג בעזרת מודל שני השלבים שהוצג לעיל. האופן שבו תופס ההורה (לעיתים) את תפקיד שני ההורים, הן ביחס למעורבות בחינוך הילדים והן ביחס לחשיבות הקריירה, מוביל אותו לבחור בבן או בבת זוג הדומה לה/ו, כפי המשתקף במתאם הגבוה בין מעורבות שני ההורים במשק הבית. בשלב השני, כל אחד מבני הזוג בנפרד בוחר עד כמה להיות מעורב ביחס לשיקולים אישיים וסביבתיים שונים העומדים לנגד עיניו, כדוגמת יכולותיו האישיות, הקשר המסוים שלו עם מסגרת החינוך בה לומד הילד, ועוד. בחירה אישית זו משתקפת באי ההתאמה שבין שעות העבודה של ההורה ומעורבות בני הזוג.

אמנם, מתקבל מהתיאור לעיל כי ניתן ליישב את הממצאים עם התיאוריה המוכרת אודות שני השלבים בהחלטת ההורים עד כמה להיות מעורבים בחינוך ילדיהם, אולם נדמה כי נדרש מחקר נוסף, ממוקד אף הוא בנושא הזווית המשפחתית, אשר יבחן באופן ישיר את האפשרות כי בחירת בני הזוג קשורה לשלב הראשון ולנטייה להיות מעורב, למשל באמצעות פנייה ישירה להורים (באמצעות ריאיון למשל).

בשונה מיתר הממצאים בנוגע לראייה המשפחתית, קשר שלילי ומובהק נמצא בין מעורבות האבות בחינוך ילדיהם הצעירים לבין השינוי בשעות העבודה של האם. במילים אחרות, מעורבות נמוכה יחסית של האב בשלב מוקדם צפתה עלייה בשעות העבודה של האם בעתיד. ניתן להסביר תוצאה זו בעזרת מסקנות מחקר קודם לפיהן שעות העבודה של האם הן המשתנה העיקרי המשפיע על השתתפותו של האב בטיפול בילדיו הצעירים (Norman et al., 2014). בפרט, לפי המחקר האמור מעורבות נמוכה של האב מתואמת עם שעות עבודה מועטות של האם ולפיכך, בהתאם לממצאי המחקר הנוכחי, עולה הסיכוי כי תגדיל את שעות העבודה שלה כשנתיים מאוחר יותר, לאחר שילדה התבגר.

בנוסף, קשר שלילי נמצא בין מספר הנפשות במשק הבית לבין מעורבות שני ההורים לגבי חלק מסוגי המעורבות, ותוצאה זו עקבית עם מספר מחקרים בתחום איזון עבודה-משפחה (Eby et al., 2005) וגם עם מחקרים בתחום מעורבות ההורים בחינוך (Deslandes & Bertrand, 2005; Price, 2002; Sui-Chu & Willms, 1996; Steelman et al., 2008).

5. מגבלות המחקר ומחקר עתידי

המחקר הנוכחי מוגבל בעיקר ביכולת להצביע על סיבתיות בקשר שבין שעות העבודה של ההורים לבין מעורבותם בחינוך ילדיהם. במידת האפשר, מחקר עתידי על קבוצת הורים אשר חל שינוי אקסוגני בשעות העבודה שלהם, יוכל להשתמש בה כקבוצת ניסוי טבעי. בהשוואה לאוכלוסיות אחרות ובעזרתם של נתונים מתאימים, ניתן יהיה לבחון עד כמה השתנתה רמת המעורבות של העובדים בחינוך ילדיהם בעקבות השינוי ולנסות להצביע על סיבתיות.

מגבלה נוספת של המחקר היא השימוש בדיווח אישי אודות מעורבות הורים, והיא קשורה לכך שמשתני מעורבות ההורים קשים למדידה אובייקטיבית. השימוש בדיווח אישי מעלה את החשש להטיות מסוימות העלולות לפגוע בממצאים, כמו האפשרות כי הורים עובדים, אשר חשים אשמה כי אינם מעורבים כפי שהיו רוצים, ידווחו על רמת מעורבות שונה מרמת המעורבות בפועל. כאמור, מדידה אובייקטיבית של מעורבות ההורים קשה, ולכן פנייה לאוכלוסיות קשורות אחרות, כגון צוות ההוראה או הילדים, חשובה גם היא להטיות. יחד עם זאת, מדובר בהטיות שונות מאלו הקשורות לדיווח הישיר של ההורים, ונדמה כי קשה יותר לקשור אותן לשעות העבודה של ההורים. לפיכך, מחקר נוסף אשר יתבסס על דיווח עקיף יוכל להוסיף למידע שנצבר במסגרת המחקר הנוכחי ולאושש את מסקנותיו.

בהקשר זה יש להעיר כי המחקר נשען על נתוני סקר, הבוחנים אספקטים ספציפיים ביותר של מעורבות הורים (בעיקר שיחות עם הילדים). לכן, קשה לקבוע אילו דפוסים יישמרו גם בבחינת הקשר בין שעות העבודה לאספקטים אחרים במעורבות ההורים שלא זכו להתייחסות בסקר.

יודגש בנוסף, כי ממצאי המחקר פגיעים מבחינת המובהקות שלהם, משום שנעשה שימוש במספר ניתוחים סטטיסטיים מקבילים ביחס למשתני מעורבות הורים רבים, תופעה המוכרת בין היתר בשם "בעיית ההשוואות המרובות" (תופעה המוצגת למשל במאמר Benjamini & Hochberg, 1995). במילים אחרות, אם מריצים עשרה מבחני מובהקות לבחינת אותה ההשערה, כולם ברמת מובהקות של 10 אחוזים, מתקבל שמבחינה סטטיסטית אחד מהמקרים צפוי להצביע על קשר מובהק (אף כי אינו קיים במציאות). יחד עם זאת, חשוב להדגיש כי מסקנות המחקר הנוכחי מתבססות בעיקר על תוצאות שחזרו בכמה ניתוחים ולא על כאלה שהופיעו עבור סוג מעורבות אחד או שניים. בכל אופן, תוצאות הניתוחים הסטטיסטיים מוצגות במלואן ויש להתייחס אליהן בכללותן בניסיון להסיק מהן מסקנות. מוצע לערוך מחקרים וניתוחים מורכבים יותר מבחינה סטטיסטית בכדי לאושש או להפריך את המסקנות שהוצגו.

סיכום

על אף מגבלותיו שאינן מבוטלות, המחקר הנוכחי מטיל זרקור על קשר בין שני עולמות תוכן, איזון עבודה-משפחה ומעורבות הורים, אשר לא נבחן בצורה מעמיקה עד למחקר זה. מדובר בקשר מורכב ולא מובן מאליו, אשר מלמד על יכולתה של מדיניות שעות עבודה להשפיע לא רק על חיי העובדים, אלא גם על חינוך ילדיהם. בשונה מאבות, העסקה של אימהות במשרה חלקית נמצאה כמתואמת בצורה חיובית עם מעורבותן בחינוך ילדיהן. לא רק שתוצאה זו מלמדת על שמירת התפקידים המסורתיים של נשים כמטפלות בילדים ושל גברים כמפרנסים, היא גם פוסלת את הסברה, כי ככל שמספר השעות עם הילדים עולה כך עולה גם מידת המעורבות.

אחת המסקנות המתבקשות מממצאי המחקר הנוכחי היא שמדיניות הפחתת שעות העבודה המונהגת כיום, לא צפויה להשפיע רבות על מעורבות ההורים בחינוך ילדיהם. לצורך השפעה משמעותית על מידת המעורבות של ההורים, נדרשת התערבות נוספת, באמצעות כלים אחרים כדוגמת חינוך והסברה, כדי להשפיע על האופן בו תופסים ההורים את תפקידם במשפחה ככלל ומעורבותם בחינוך ילדיהם בפרט. רק שינוי שכזה יאפשר מעבר של גברים ונשים ממשרה מלאה למשרה חלקית, תוך הגדלת מידת המעורבות שלהם בחינוך ילדיהם.

- Arnold, D. H., Zeljo, A., Doctoroff, G. L., & Ortiz, C. (2008). Parent involvement in preschool: Predictors and the relation of involvement to preliteracy development. *School psychology review*, 37(1), 74.
- Baker, D. P., & Stevenson, D. L. (1986). Mothers' strategies for children's school achievement: Managing the transition to high school. *Sociology of education*, 156-166.
- Barnett, R. C., & Gareis, K. C. (2007). Shift work, parenting behaviors, and children's socioemotional well-being: A within-family study. *Journal of Family Issues*, 28(6), 727-748.
- Benjamini, Y., & Hochberg, Y. (1995). Controlling the false discovery rate: a practical and powerful approach to multiple testing. *Journal of the royal statistical society. Series B (Methodological)*, 289-300.
- Benson, L., & Mokhtari, M. (2011). Parental employment, shared parent-child activities and childhood obesity. *Journal of Family and Economic Issues*, 32(2), 233-244.
- Bianchi, S. M., & Milkie, M. A. (2010). Work and family research in the first decade of the 21st century. *Journal of Marriage and Family*, 72(3), 705-725.
- Byron, K. (2005). A meta-analytic review of work-family conflict and its antecedents. *Journal of vocational behavior*, 67(2), 169-198.
- Carlson, D. S., Kacmar, K. M., & Williams, L. J. (2000). Construction and initial validation of a multidimensional measure of work-family conflict. *Journal of Vocational behavior*, 56(2), 249-276.
- Carter, R. S., & Wojtkiewicz, R. A. (2000). Parental involvement with adolescents' education: Do daughters or sons get more help?. *Adolescence*, 35(137), 29-44.
- Crosnoe, R. (2001). Academic orientation and parental involvement in education during high school. *Sociology of education*, 210-230.
- Crouter, A. C., Bumpus, M. F., Head, M. R., & McHale, S. M. (2001). Implications of overwork and overload for the quality of men's family relationships. *Journal of Marriage and Family*, 63(2), 404-416.
- Crouter, A. C., Head, M. R., McHale, S. M., & Tucker, C. J. (2004). Family time and the psychosocial adjustment of adolescent siblings and their parents. *Journal of Marriage and Family*, 66(1), 147-162.

- Desforges, C., & Abouchaar, A. (2003). *The impact of parental involvement, parental support and family education on pupil achievement and adjustment: A literature review* (Vol. 433). Nottingham: DfES publications.
- Desimone, L. (1999). Linking parent involvement with student achievement: Do race and income matter?. *The Journal of Educational Research*, 93(1), 11-30.
- Deslandes, R., & Bertrand, R. (2005). Motivation of parent involvement in secondary-level schooling. *The Journal of Educational Research*, 98(3), 164-175.
- Eby, L. T., Casper, W. J., Lockwood, A., Bordeaux, C., & Brinley, A. (2005). Work and family research in IO/OB: Content analysis and review of the literature (1980–2002). *Journal of vocational behavior*, 66(1), 124-197.
- Eccles, J. S., & Harold, R. D. (1996). Family involvement in children's and adolescents' schooling. *Family-school links: How do they affect educational outcomes*, 3-34.
- Fan, X., & Chen, M. (2001). Parental involvement and students' academic achievement: A meta-analysis. *Educational psychology review*, 13(1), 1-22.
- Green, C. L., Walker, J. M., Hoover-Dempsey, K. V., & Sandler, H. M. (2007). Parents' motivations for involvement in children's education: An empirical test of a theoretical model of parental involvement. *Journal of educational psychology*, 99(3), 532.
- Greenhaus, J. H., & Beutell, N. J. (1985). Sources of conflict between work and family roles. *Academy of management review*, 10(1), 76-88.
- Grolnick, W. S., & Slowiaczek, M. L. (1994). Parents' involvement in children's schooling: A multidimensional conceptualization and motivational model. *Child development*, 65(1), 237-252.
- Grzywacz, J. G., & Marks, N. F. (2000). Reconceptualizing the work–family interface: An ecological perspective on the correlates of positive and negative spillover between work and family. *Journal of occupational health psychology*, 5(1), 111.
- Haley-Lock, A., & Posey-Maddox, L. (2016). Fitting it all in: how mothers' employment shapes their school engagement. *Community, Work & Family*, 19(3), 302-321.
- Hayes, D. (2011). Predicting parental home and school involvement in high school African American adolescents. *The High School Journal*, 94(4), 154-166.
- Hill, N. E., & Tyson, D. F. (2009). Parental involvement in middle school: a meta-analytic assessment of the strategies that promote achievement. *Developmental psychology*, 45(3), 740.

- Hoover-Dempsey, K. V., & Sandler, H. M. (1997). Why do parents become involved in their children's education?. *Review of educational research*, 67(1), 3-42.
- Jeynes, W. H. (2005). A meta-analysis of the relation of parental involvement to urban elementary school student academic achievement. *Urban education*, 40(3), 237-269.
- Jeynes, W. H. (2007). The relationship between parental involvement and urban secondary school student academic achievement: A meta-analysis. *Urban education*, 42(1), 82-110.
- Kendig, S. M., & Bianchi, S. M. (2008). Single, cohabitating, and married mothers' time with children. *Journal of Marriage and Family*, 70(5), 1228-1240.
- Kiecolt, K. J. (2003). Satisfaction with work and family life: No evidence of a cultural reversal. *Journal of Marriage and Family*, 65(1), 23-35.
- Lam, J., O'Flaherty, M., & Baxter, J. (2016). Dynamics of parental work hours, job insecurity, and child wellbeing during middle childhood in Australian dual-income families (No. 2016-11).
- Lavenda, O. (2011). Parental involvement in school: A test of Hoover-Dempsey and Sandler's model among Jewish and Arab parents in Israel. *Children and Youth Services Review*, 33(6), 927-935.
- Lee, J. S., & Bowen, N. K. (2006). Parent involvement, cultural capital, and the achievement gap among elementary school children. *American educational research journal*, 43(2), 193-218.
- Maume, D. J. (2011). Reconsidering the temporal increase in fathers' time with children. *Journal of Family and Economic Issues*, 32(3), 411-423.
- McBride, B. A., Schoppe-Sullivan, S. J., & Ho, M. H. (2005). The mediating role of fathers' school involvement on student achievement. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 26(2), 201-216.
- McManus, K., Korabik, K., Rosin, H. M., & Kelloway, E. K. (2002). Employed mothers and the work-family interface: does family structure matter?. *Human relations*, 55(11), 1295-1324.
- McNamara, T. K., Pitt-Catsoupes, M., Matz-Costa, C., Brown, M., & Valcour, M. (2013). Across the continuum of satisfaction with work-family balance: Work hours, flexibility-fit, and work-family culture. *Social science research*, 42(2), 283-298.
- McWayne, C., Campos, R., & Owsianik, M. (2008). A multidimensional, multilevel examination of mother and father involvement among culturally diverse Head Start families. *Journal of School Psychology*, 46(5), 551-573.

- Menard, S. (1995). Applied logistic regression analysis. Quantitative applications in the social sciences, No. 106. *Thousand Oaks, CA & London: Sage*.
- Milkie, M. A., & Peltola, P. (1999). Playing all the roles: Gender and the work-family balancing act. *Journal of Marriage and the Family*, 476-490.
- Milkie, M. A., Kendig, S. M., Nomaguchi, K. M., & Denny, K. E. (2010). Time with children, children's well-being, and work-family balance among employed parents. *Journal of Marriage and Family*, 72(5), 1329-1343.
- Milkie, M. A., Nomaguchi, K. M., & Denny, K. E. (2015). Does the amount of time mothers spend with children or adolescents matter?. *Journal of Marriage and Family*, 77(2), 355-372.
- Minnotte, K. L. (2012). Family structure, gender, and the work-family interface: Work-to-family conflict among single and partnered parents. *Journal of Family and Economic Issues*, 33(1), 95-107.
- Moen, P., Kelly, E., & Chermack, K. (2009). Learning from a natural experiment: Studying a corporate work-time policy initiative. In *Work-life policies/edited by Ann C. Crouter and Alan Booth. National Symposium on Family Issues (15th: 2007: Pennsylvania State University)* (Vol. 2009, p. 97). NIH Public Access.
- Muller, C. (1998). Gender differences in parental involvement and adolescents' mathematics achievement. *Sociology of Education*, 336-356.
- Muller, C., & Kerbow, D. (1993). Parent involvement in the home, school, and community. *Parents, their children, and schools*, 13-42.
- Murray, E., McFarland-Piazza, L., & Harrison, L. J. (2015). Changing patterns of parent-teacher communication and parent involvement from preschool to school. *Early child development and care*, 185(7), 1031-1052.
- Myers, S. M., & Myers, C. B. (2015). Family structure and school-based parental involvement: A family resource perspective. *Journal of Family and Economic Issues*, 36(1), 114-131.
- Nord, C. W., & Griffin, J. A. (1999). Educational profile of 3-to 8-year-old children of immigrants. *Children of immigrants: Health, adjustment, and public assistance*, 348-409.
- Norman, H., Elliot, M., & Fagan, C. (2014). Which fathers are the most involved in taking care of their toddlers in the UK? An investigation of the predictors of paternal involvement. *Community, Work & Family*, 17(2), 163-180.
- Parcel, T. L., & Dufur, M. J. (2001). Capital at home and at school: Effects on student achievement. *Social forces*, 79(3), 881-911.

- Price, J. (2008). Parent-Child Quality Time Does Birth Order Matter?. *Journal of Human Resources*, 43(1), 240-265.
- Roeters, A., Van der Lippe, T., & Kluwer, E. S. (2010). Work Characteristics and Parent-Child Relationship Quality: The Mediating Role of Temporal Involvement. *Journal of Marriage and Family*, 72(5), 1317-1328.
- Shumow, L., Lyutykh, E., & Schmidt, J. A. (2011). Predictors and outcomes of parental involvement with high school students in science. *School Community Journal*, 21(2), 81.
- Siebert, S. D. (1974). Toward a theory of role accumulation. *American sociological review*, 567-578.
- Stacer, M. J., & Perrucci, R. (2013). Parental involvement with children at school, home, and community. *Journal of Family and Economic Issues*, 34(3), 340-354.
- Steelman, L. C., Powell, B., Werum, R., & Carter, S. (2002). Reconsidering the effects of sibling configuration: Recent advances and challenges. *Annual Review of Sociology*, 28(1), 243-269.
- Stevenson, D. L., & Baker, D. P. (1987). The family-school relation and the child's school performance. *Child development*, 1348-1357.
- Sui-Chu, E. H., & Willms, J. D. (1996). Effects of parental involvement on eighth-grade achievement. *Sociology of education*, 126-141.
- Turney, K., & Kao, G. (2009). Barriers to school involvement: Are immigrant parents disadvantaged?. *The Journal of Educational Research*, 102(4), 257-271.
- Zedan, R. F. (2012). Parents' involvement among the Arab ethnic minority in the State of Israel. *School Community Journal*, 22(2), 161.
- Zhan, M. (2006). Assets, parental expectations and involvement, and children's educational performance. *Children and Youth Services Review*, 28(8), 961-975.
- Zhang, D., Hsu, H. Y., Kwok, O. M., Benz, M., & Bowman-Perrott, L. (2011). The impact of basic-level parent engagements on student achievement: Patterns associated with race/ethnicity and socioeconomic status (SES). *Journal of Disability Policy Studies*, 22(1), 28-39.

נספח א'

סיכום הממצאים

בכורים

טבלה 1א - הקשר בין שעות העבודה של האם לבין מעורבותה בחינוך ילדה הבכור

2012

שיחות עם צוות בית הספר			סך הכול שיחות עם הילדים			שיחות על קשר עם תלמידים אחרים			שיחות על יחס צוות ההוראה			שיחות על התנהגות			שיחות על ציונים			ציוניות להשכלה			משתנה
3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	מודל ניתוח
-0.005	-0.003	-0.007*	-0.012	-0.014	-0.003	0.002	0.001	0.003	-0.011**	-0.010**	-0.009*	-0.003	-0.003	-0.003	0.001	0.001	0.005	-0.004	-0.002	0.001	שעות עבודה של ההורה
(0.004)	(0.004)	(0.004)	(0.021)	(0.018)	(0.018)	(0.005)	(0.004)	(0.004)	(0.005)	(0.005)	(0.004)	(0.005)	(0.005)	(0.004)	(0.005)	(0.005)	(0.004)	(0.003)	(0.004)	(0.004)	
0.043	-0.070	-0.141	-0.314	-0.632	-0.760	-0.003	-0.109	-0.146	-0.264	-0.258	-0.275	0.124	-0.060	-0.118	-0.104	-0.043	-0.057	0.029	0.041	0.181	עצמאי
(0.190)	(0.174)	(0.172)	(0.873)	(0.787)	(0.794)	(0.208)	(0.187)	(0.191)	(0.222)	(0.198)	(0.197)	(0.226)	(0.201)	(0.201)	(0.221)	(0.198)	(0.197)	(0.142)	(0.162)	(0.165)	
0.074	0.121	0.116	-0.727	-0.036	0.228	-0.103	0.073	0.136	-0.125	-0.152	-0.081	-0.122	0.002	0.029	-0.231	-0.089	-0.005	-0.112	0.257	0.288	מגור ציבורי
(0.219)	(0.207)	(0.206)	(1.011)	(0.952)	(0.958)	(0.244)	(0.224)	(0.228)	(0.258)	(0.237)	(0.235)	(0.264)	(0.243)	(0.243)	(0.259)	(0.240)	(0.238)	(0.162)	(0.193)	(0.196)	
-0.169	-0.240**	-0.295***	-0.629	-0.600	-0.585	-0.185	-0.094	-0.054	-0.096	-0.136	-0.127	-0.151	-0.197*	-0.233**	-0.018	-0.012	-0.023	0.102	0.109	0.210**	לא ביישוב המגורים
(0.109)	(0.098)	(0.094)	(0.498)	(0.444)	(0.435)	(0.120)	(0.106)	(0.105)	(0.127)	(0.112)	(0.108)	(0.130)	(0.114)	(0.110)	(0.127)	(0.112)	(0.108)	(0.080)	(0.089)	(0.088)	
-0.203	-0.187	-0.139	-0.119	0.060	-0.084	0.025	-0.039	-0.031	-0.086	-0.024	-0.056	-0.240	0.112	0.096	-0.179	-0.124	-0.241	-0.026	0.058	0.204	יישובים שונים או חו"ל
(0.303)	(0.267)	(0.259)	(1.379)	(1.211)	(1.191)	(0.331)	(0.283)	(0.283)	(0.351)	(0.300)	(0.291)	(0.360)	(0.305)	(0.298)	(0.353)	(0.305)	(0.296)	(0.226)	(0.240)	(0.237)	
-0.113*	-0.133**		-0.267	-0.110		-0.065	-0.033		-0.012	-0.029		-0.117	-0.076		-0.047	-0.043		0.144***	0.312***		שנות ההשכלה
(0.063)	(0.056)		(0.287)	(0.253)		(0.069)	(0.060)		(0.073)	(0.064)		(0.075)	(0.065)		(0.073)	(0.064)		(0.048)	(0.051)		
-0.003**	-0.002		-0.012**	-0.009		-0.002	-0.002		-0.002	-0.001		-0.002	-0.002		-0.003*	-0.002		0.009	0.001		גיל ההורה
(0.001)	(0.001)		(0.006)	(0.006)		(0.001)	(0.001)		(0.002)	(0.002)		(0.002)	(0.002)		(0.002)	(0.002)		(0.007)	(0.001)		
-0.810	-0.424		3.064	0.363		0.706	0.023		1.006	-0.349		0.932	-0.610		-0.614	0.455		-0.674	0.431		פרוד
(1.269)	(0.604)		(5.781)	(2.739)		(1.390)	(0.651)		(1.473)	(0.690)		(1.509)	(0.700)		(1.479)	(0.690)		(0.871)	(0.531)		
-0.790	-0.340*		0.788	-1.369*		-0.284	-0.290		0.085	-0.294		0.056	-0.308		0.305	-0.234		0.583	0.032		גרוש
(0.522)	(0.179)		(2.372)	(0.811)		(0.571)	(0.193)		(0.606)	(0.204)		(0.619)	(0.207)		(0.608)	(0.204)		(0.357)	(0.160)		
	-0.767*		-5.991***				-1.613***			-1.248**			-1.041**			-0.930*			-0.961**		אלמן
	(0.450)		(2.038)				(0.484)			(0.513)			(0.521)			(0.513)			(0.395)		
-			-			-			-			-			-			-			אלמן (הושמט)
-0.650	-0.325		-1.654	0.568		-0.341	0.180		-0.275	0.111		-0.086	0.264		-0.838*	-0.312		0.550*	0.368*		רווק
(0.426)	(0.236)		(1.941)	(1.070)		(0.466)	(0.254)		(0.494)	(0.269)		(0.507)	(0.274)		(0.498)	(0.270)		(0.309)	(0.214)		
-0.036**	-0.044***		-0.186**	-0.223***		-0.074***	-0.078***		-0.020	-0.030*		-0.061***	-0.063***		0.011	0.014		-0.012	-0.016		גיל הילד
(0.016)	(0.014)		(0.073)	(0.065)		(0.018)	(0.015)		(0.018)	(0.016)		(0.019)	(0.017)		(0.018)	(0.016)		(0.014)	(0.013)		
0.052	-0.025		0.983**	0.559		0.338***	0.224**		0.218*	0.137		0.081	-0.050		0.187	0.254**		-0.027	0.095		ילדה
(0.105)	(0.094)		(0.476)	(0.427)		(0.114)	(0.101)		(0.121)	(0.107)		(0.125)	(0.109)		(0.121)	(0.107)		(0.076)	(0.086)		
-	-		-	-		-	-		-	-		-	-		-	-		-	-		מין הילד לא ידוע (הושמט)
-0.001***	-0.001***		-0.000	0.000		0.000	0.000		0.000	0.000		-0.000	-0.000		0.000	0.000		-0.000	0.000*		הכנסת משק הבית (אלפי ₪)
(0.000)	(0.000)		(0.001)	(0.001)		(0.000)	(0.000)		(0.000)	(0.000)		(0.000)	(0.000)		(0.000)	(0.000)		(0.000)	(0.000)		
-0.044	-0.023		-0.453**	-0.668***		-0.110**	-0.147***		-0.094**	-0.124***		-0.075	-0.107***		-0.116**	-0.164***		0.035	-0.008		מספר הנפשות
(0.040)	(0.035)		(0.183)	(0.158)		(0.044)	(0.038)		(0.047)	(0.040)		(0.048)	(0.040)		(0.047)	(0.040)		(0.034)	(0.034)		
0.002			0.019			0.005*			0.002			0.003			0.003			0.001			שעות עבודה של בן הזוג
(0.003)			(0.012)			(0.003)			(0.003)			(0.003)			(0.003)			(0.002)			
0.356***			0.314***			0.254***			0.246***			0.257***			0.285***			0.638***			מעורבות בן/בת זוג
(0.044)			(0.036)			(0.037)			(0.038)			(0.039)			(0.038)			(0.032)			
2.792***	3.241***	1.757***	16.467***	21.728***	14.457***	3.845***	4.698***	2.773***	3.314***	4.285***	3.075***	4.097***	4.858***	3.000***	2.733***	3.722***	2.706***	0.606	2.872***	4.287***	קבוע
(0.488)	(0.414)	(0.153)	(2.264)	(1.878)	(0.708)	(0.538)	(0.446)	(0.170)	(0.570)	(0.473)	(0.175)	(0.587)	(0.480)	(0.179)	(0.570)	(0.473)	(0.176)	(0.463)	(0.382)	(0.144)	
595	816	857	593	815	856	595	817	858	594	817	858	594	816	857	596	816	857	526	755	795	תצפיות
0.164	0.057	0.016	0.165	0.062	0.003	0.155	0.084	0.002	0.095	0.038	0.008	0.119	0.051	0.007	0.123	0.035	0.002	0.502	0.086	0.012	R-squared

סטיות תקן מדווחות בסוגריים
*** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

2014																										
שיחות על ציונים			שיחות על יחס צוות ההוראה			שיחות על קשר עם תלמידים אחרים			סך הכול שיחות עם הילדים			שיחות עם צוות בית הספר			משתנה			צפיית להשכלה			שיחות על ציונים			שיחות על התנהגות		
3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
0.004	0.005	-0.001	-0.014	-0.018	-0.018	-0.005	-0.003	-0.001	-0.007	-0.009	-0.007	-0.006	-0.002	-0.006	0.008	-0.000	0.001	0.003	0.009*	0.015***	0.008	-0.000	0.001	0.007	-0.002	-0.006
(0.006)	(0.006)	(0.004)	(0.025)	(0.022)	(0.018)	(0.005)	(0.005)	(0.004)	(0.007)	(0.006)	(0.005)	(0.008)	(0.007)	(0.005)	(0.007)	(0.006)	(0.005)	(0.006)	(0.006)	(0.005)	(0.007)	(0.006)	(0.005)	(0.007)	(0.006)	(0.005)
-0.263	-0.384*	-0.487***	-0.440	0.120	-0.570	0.068	0.211	-0.037	-0.119	-0.059	-0.204	-0.118	-0.070	-0.135	-0.257	-0.151	-0.162	0.234	0.075	0.276	-0.257	-0.151	-0.162	0.234	0.075	0.276
(0.231)	(0.215)	(0.175)	(0.921)	(0.857)	(0.702)	(0.191)	(0.187)	(0.157)	(0.258)	(0.229)	(0.187)	(0.286)	(0.265)	(0.213)	(0.267)	(0.239)	(0.196)	(0.206)	(0.216)	(0.186)	(0.267)	(0.239)	(0.196)	(0.206)	(0.216)	(0.186)
0.811*	0.170	-0.039	-0.723	-0.932	-0.552	-0.178	-0.251	-0.009	0.052	0.016	0.166	-0.541	-0.246	-0.219	-0.369	-0.591	-0.732*	-0.294	-0.074	0.329	-0.369	-0.591	-0.732*	-0.294	-0.074	0.329
(0.447)	(0.401)	(0.360)	(1.760)	(1.565)	(1.414)	(0.370)	(0.346)	(0.321)	(0.502)	(0.426)	(0.382)	(0.554)	(0.494)	(0.439)	(0.513)	(0.440)	(0.399)	(0.401)	(0.396)	(0.379)	(0.513)	(0.440)	(0.399)	(0.401)	(0.396)	(0.379)
-0.389**	-0.175	-0.199	-0.087	-0.162	-0.218	-0.008	-0.023	0.004	0.041	0.012	-0.008	-0.068	-0.142	-0.127	-0.062	-0.108	-0.171	-0.114	-0.046	0.142	-0.062	-0.108	-0.171	-0.114	-0.046	0.142
(0.163)	(0.147)	(0.124)	(0.652)	(0.582)	(0.493)	(0.135)	(0.127)	(0.111)	(0.182)	(0.157)	(0.132)	(0.202)	(0.182)	(0.152)	(0.189)	(0.163)	(0.139)	(0.145)	(0.146)	(0.133)	(0.189)	(0.163)	(0.139)	(0.145)	(0.146)	(0.133)
0.163	0.293	0.408	-0.397	-0.070	-0.645	0.292	0.182	0.097	-0.342	-0.136	-0.355	-0.152	-0.476	-0.673*	0.114	0.284	0.073	0.435	0.343	0.445	-0.152	-0.476	-0.673*	0.114	0.284	0.073
(0.396)	(0.320)	(0.288)	(1.559)	(1.251)	(1.135)	(0.328)	(0.276)	(0.257)	(0.443)	(0.340)	(0.306)	(0.491)	(0.394)	(0.352)	(0.453)	(0.351)	(0.320)	(0.347)	(0.329)	(0.322)	(0.453)	(0.351)	(0.320)	(0.347)	(0.329)	(0.322)
-0.056	-0.072		-0.683**	-0.352		-0.090	0.008		-0.171*	-0.100		-0.155	-0.099		-0.209**	-0.180**		0.189**	0.387***		-0.209**	-0.180**		0.189**	0.387***	
(0.081)	(0.072)		(0.319)	(0.283)		(0.067)	(0.062)		(0.090)	(0.076)		(0.101)	(0.089)		(0.092)	(0.079)		(0.073)	(0.071)		(0.092)	(0.079)		(0.073)	(0.071)	
-0.007	-0.005		0.014	0.028		-0.002	-0.009		0.010	0.021		0.012	0.016		-0.015	-0.005		-0.014	-0.017		-0.015	-0.005		-0.014	-0.017	
(0.015)	(0.013)		(0.061)	(0.051)		(0.013)	(0.011)		(0.017)	(0.014)		(0.019)	(0.016)		(0.018)	(0.014)		(0.014)	(0.013)		(0.018)	(0.014)		(0.014)	(0.013)	
	0.113			-6.302*			-1.651**			-1.105			-0.973			-0.954			-0.401			-0.954			-0.401	
-	(0.874)		-	(3.415)		-	(0.755)		-	(0.929)		-	(1.078)		-	(0.959)		-	(0.822)		-	(0.959)		-	(0.822)	
-0.963	-0.258		2.472	0.312		0.685	0.170		0.908	0.257		0.127	-0.061		0.557	0.141		0.729	0.064		0.557	0.141		0.729	0.064	
(0.833)	(0.262)		(3.243)	(1.030)		(0.683)	(0.227)		(0.920)	(0.280)		(1.020)	(0.325)		(0.945)	(0.288)		(0.680)	(0.256)		(0.945)	(0.288)		(0.680)	(0.256)	
	0.397			-0.358			0.791			-0.311			-0.123			0.134			-1.626**			0.134			-1.626**	
-	(0.719)		-	(2.812)		-	(0.621)		-	(0.765)		-	(0.887)		-	(0.789)		-	(0.678)		-	(0.789)		-	(0.678)	
-0.650	0.006		-3.116	-0.760		0.164	-0.076		0.424	-0.310		-0.596	-0.110		-2.128	-0.340		0.798	0.076		-2.128	-0.340		0.798	0.076	
(0.821)	(0.349)		(4.495)	(1.365)		(0.681)	(0.301)		(0.925)	(0.371)		(1.021)	(0.431)		(1.313)	(0.383)		(0.945)	(0.391)		(1.313)	(0.383)		(0.945)	(0.391)	
-0.622	-0.676		-4.058	-5.390		-1.038	-0.844		-0.904	-1.179		-0.455	-0.969		-0.742	-1.396		-0.360	-0.666		-0.455	-0.969		-0.360	-0.666	
(1.149)	(1.239)		(4.528)	(4.839)		(0.952)	(1.070)		(1.289)	(1.317)		(1.429)	(1.527)		(1.315)	(1.359)		(0.951)	(1.165)		(1.429)	(1.527)		(0.951)	(1.165)	
-0.053*	-0.045*		-0.137	-0.242**		-0.041	-0.058***		-0.029	-0.066**		-0.055	-0.079**		0.044	0.048*		0.021	0.013		-0.055	-0.079**		0.044	0.048*	
(0.030)	(0.025)		(0.123)	(0.100)		(0.025)	(0.022)		(0.034)	(0.027)		(0.038)	(0.031)		(0.036)	(0.028)		(0.028)	(0.026)		(0.034)	(0.027)		(0.036)	(0.028)	
0.104	-0.056		0.577	1.061*		0.263**	0.315***		0.038	0.187		0.086	0.296*		0.222	0.282*		-0.070	-0.049		0.086	0.296*		0.222	0.282*	
(0.156)	(0.139)		(0.620)	(0.549)		(0.129)	(0.120)		(0.174)	(0.148)		(0.193)	(0.172)		(0.179)	(0.153)		(0.139)	(0.139)		(0.193)	(0.172)		(0.179)	(0.153)	
-0.001*	-0.000		0.001	0.001		0.001	0.000		-0.000	0.000		-0.000	-0.000		0.000	0.000		0.000	0.001		-0.000	-0.000		0.000	0.000	
(0.001)	(0.000)		(0.002)	(0.002)		(0.000)	(0.000)		(0.001)	(0.000)		(0.001)	(0.001)		(0.001)	(0.001)		(0.000)	(0.000)		(0.001)	(0.001)		(0.001)	(0.001)	
-0.093	-0.031		-0.253	-0.066		-0.035	-0.046		-0.117*	-0.010		0.057	0.035		-0.019	0.050		-0.004	-0.007		0.057	0.035		-0.019	0.050	
(0.061)	(0.047)		(0.241)	(0.188)		(0.050)	(0.041)		(0.068)	(0.051)		(0.075)	(0.059)		(0.070)	(0.052)		(0.058)	(0.052)		(0.075)	(0.059)		(0.070)	(0.052)	
0.000			-0.018			-0.008**			-0.004			-0.004			0.000			0.007*			-0.004			0.000		
(0.004)			(0.016)			(0.003)			(0.004)			(0.005)			(0.005)			(0.004)			(0.005)			(0.005)		
0.365***			0.290***			0.188***			0.254***			0.395***			0.344***			0.529***			0.395***			0.344***		
(0.075)			(0.053)			(0.046)			(0.060)			(0.065)			(0.061)			(0.064)			(0.065)			(0.061)		
3.170***	3.021***	1.819***	18.887***	20.026***	16.803***	4.400***	4.576***	3.453***	4.292***	3.818***	3.402***	2.985***	3.679***	3.276***	3.056***	3.362***	3.240***	1.088	2.435***	3.618***	2.985***	3.679***	3.276***	3.056***	3.362***	3.240***
(0.762)	(0.637)	(0.167)	(3.102)	(2.521)	(0.665)	(0.637)	(0.551)	(0.149)	(0.849)	(0.679)	(0.178)	(0.952)	(0.790)	(0.204)	(0.872)	(0.703)	(0.187)	(0.679)	(0.649)	(0.183)	(0.952)	(0.790)	(0.204)	(0.872)	(0.703)	(0.187)
236	333	433	228	324	422	236	331	431	236	332	431	236	331	431	229	328	427	197	294	379	236	331	431	229	328	427
0.231	0.059	0.026	0.190	0.053	0.006	0.174	0.092	0.001	0.144	0.049	0.014	0.195	0.043	0.016	0.227	0.073	0.014	0.425	0.175	0.045	0.195	0.043	0.016	0.227	0.073	0.014

R-squared
 סטיות תקן מדווחות בסוגריים
 *** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

טבלה 2א - הקשר בין שעות העבודה של האב לבין מעורבותו בחינוך ילדו הבכור

2012

שיחות עם ציונים			שיחות על יחס צוות ההוראה			שיחות על קשר עם תלמידים אחרים			סך הכול שיחות עם הילדים			שיחות עם צוות בית הספר			משתנה
3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	מודל ניתוח
-0.002	-0.004	-0.006*	-0.003	-0.002	-0.002	0.003	0.003	0.002	-0.001	-0.002	-0.002	0.001	0.000	0.001	שעות עבודה של ההורה
(0.003)	(0.004)	(0.003)	(0.018)	(0.019)	(0.018)	(0.005)	(0.004)	(0.004)	(0.005)	(0.005)	(0.004)	(0.005)	(0.005)	(0.004)	
-0.022	0.010	0.009	-0.188	-0.333	-0.489	-0.001	0.038	0.047	0.058	0.034	0.007	0.067	0.039	-0.022	עצמאי
(0.125)	(0.128)	(0.125)	(0.673)	(0.670)	(0.648)	(0.167)	(0.159)	(0.154)	(0.167)	(0.163)	(0.156)	(0.167)	(0.163)	(0.158)	
-0.333*	-0.121	-0.115	0.873	1.050	1.061	0.158	0.217	0.262	0.361	0.464*	0.484**	0.164	0.128	0.092	מגור ציבורי
(0.188)	(0.197)	(0.192)	(1.031)	(1.045)	(1.003)	(0.253)	(0.245)	(0.236)	(0.254)	(0.251)	(0.239)	(0.255)	(0.254)	(0.245)	
-0.059	-0.053	-0.156	-0.435	-0.066	-0.037	0.036	0.075	0.103	-0.083	0.010	-0.002	0.017	0.072	0.033	לא ביישוב המגורים
(0.103)	(0.107)	(0.102)	(0.556)	(0.565)	(0.529)	(0.137)	(0.133)	(0.125)	(0.138)	(0.137)	(0.127)	(0.137)	(0.137)	(0.129)	
-0.147	-0.031	-0.028	-0.897	0.023	0.161	-0.126	0.065	0.070	-0.329*	-0.030	-0.011	-0.122	0.005	0.076	יישובים שונים או חו"ל
(0.135)	(0.138)	(0.134)	(0.727)	(0.727)	(0.697)	(0.180)	(0.171)	(0.165)	(0.181)	(0.176)	(0.167)	(0.180)	(0.176)	(0.170)	
-0.047	-0.074*		-0.033	0.014		0.049	0.066		-0.070	-0.035		-0.093*	-0.099*		שנות ההשכלה
(0.040)	(0.041)		(0.214)	(0.217)		(0.053)	(0.051)		(0.053)	(0.053)		(0.053)	(0.053)		
0.004***	0.003**		0.012*	0.007		0.002	0.002		0.002	0.001		0.002	0.001		גיל ההורה
(0.001)	(0.001)		(0.006)	(0.007)		(0.002)	(0.002)		(0.002)	(0.002)		(0.002)	(0.002)		
-0.171	-0.023		2.098	3.005*		0.299	0.977**		-0.447	0.009		0.300	0.654		גרוש
(0.433)	(0.334)		(2.319)	(1.753)		(0.575)	(0.415)		(0.578)	(0.426)		(0.574)	(0.426)		
	0.522			0.214			-0.307			-0.355			0.499		אלמן
	(0.570)			(2.992)			(0.709)			(0.727)			(0.727)		
-			-			-			-			-			אלמן (הושמט)
0.001	0.090		-2.262	-1.947		-0.027	0.061		0.088	0.214		-0.655	-0.468		רווק
(0.435)	(0.484)		(2.330)	(2.538)		(0.578)	(0.601)		(0.581)	(0.617)		(0.577)	(0.616)		
-0.006	-0.026*		-0.061	-0.147**		-0.031*	-0.045***		-0.009	-0.021		-0.038**	-0.054***		גיל הילד
(0.013)	(0.013)		(0.071)	(0.071)		(0.018)	(0.017)		(0.018)	(0.017)		(0.018)	(0.017)		
-0.238***	-0.321***		-0.948**	-0.691		-0.248**	-0.164		-0.103	-0.009		-0.258**	-0.257**		ילדה
(0.087)	(0.090)		(0.469)	(0.474)		(0.116)	(0.112)		(0.116)	(0.115)		(0.115)	(0.115)		
-	-		-	-		-	-		-	-		-	-		מין הילד לא ידוע (הושמט)
-0.000	-0.001**		0.001	0.001		0.000	-0.000		0.000	0.000		0.000	0.000		הכנסת משק הבית (אלפי ₪)
(0.000)	(0.000)		(0.001)	(0.001)		(0.000)	(0.000)		(0.000)	(0.000)		(0.000)	(0.000)		
0.053	0.106***		-0.036	-0.039		-0.015	-0.014		0.007	-0.013		0.002	0.014		מספר הנפשות
(0.033)	(0.032)		(0.181)	(0.171)		(0.044)	(0.040)		(0.044)	(0.041)		(0.044)	(0.041)		
-0.006**			-0.013			-0.003			-0.000			-0.002			שעות עבודה של בן הזוג
(0.003)			(0.014)			(0.003)			(0.003)			(0.003)			
0.341***			0.443***			0.321***			0.343***			0.365***			מעורבות בן/בת זוג
(0.032)			(0.038)			(0.040)			(0.039)			(0.038)			
0.813**	1.536***	1.417***	6.700***	13.335***	11.540***	1.522***	2.422***	2.131***	1.576***	2.515***	2.105***	2.170***	3.378***	2.280***	קבוע
(0.369)	(0.366)	(0.175)	(2.062)	(1.932)	(0.904)	(0.505)	(0.455)	(0.215)	(0.495)	(0.467)	(0.218)	(0.501)	(0.467)	(0.221)	
677	786	844	674	780	838	679	787	845	678	786	844	678	785	843	תצפיות
0.218	0.062	0.009	0.188	0.018	0.002	0.114	0.030	0.003	0.120	0.009	0.005	0.155	0.028	0.001	R-squared

סטיות תקן מדווחות בסוגריים
*** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

טבלה א 3 - הקשר בין היקף המשרה של האם לבין מעורבותה בחינוך ילדה הבכור

2012

משתנה	ציפיות להשכלה			שיחות על ציונים			שיחות על התנהגות			שיחות על יחס צוות ההוראה			שיחות על קשר עם תלמידים אחרים			סך הכול שיחות עם הילדים			שיחות עם צוות בית הספר		
מודל ניתוח	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
משרה מלאה (לעומת חלקית)	0.104	0.036	-0.008	-0.019	-0.097	0.015	-0.065	-0.017	0.005	-0.196*	-0.215*	-0.219*	-0.057	-0.081	-0.071	-0.270	-0.368	-0.187	-0.194*	-0.105	-0.107
	(0.094)	(0.096)	(0.083)	(0.114)	(0.119)	(0.133)	(0.116)	(0.120)	(0.135)	(0.114)	(0.119)	(0.132)	(0.110)	(0.112)	(0.124)	(0.458)	(0.470)	(0.519)	(0.100)	(0.104)	(0.114)
אבטלה (לעומת חלקית)	0.052	-0.107	-0.072	-0.381**	-0.356**	-0.116	-0.389**	-0.375**	-0.366**	-0.258*	-0.291*	-0.259	-0.421***	-0.459***	-0.449***	-1.861***	-1.955***	-1.509**	-0.200	-0.161	-0.069
	(0.128)	(0.128)	(0.109)	(0.151)	(0.154)	(0.172)	(0.154)	(0.156)	(0.174)	(0.151)	(0.154)	(0.170)	(0.146)	(0.145)	(0.159)	(0.606)	(0.609)	(0.667)	(0.132)	(0.135)	(0.147)
עצמאי	0.058	-0.071	-0.063	-0.108	-0.128	-0.147	-0.120	-0.082	0.153	-0.335*	-0.330*	-0.219	-0.138	-0.122	0.008	-0.933	-0.899	-0.295	-0.066	-0.012	0.107
	(0.155)	(0.152)	(0.132)	(0.182)	(0.183)	(0.206)	(0.186)	(0.185)	(0.209)	(0.182)	(0.183)	(0.206)	(0.176)	(0.172)	(0.192)	(0.732)	(0.724)	(0.807)	(0.160)	(0.161)	(0.176)
מגור ציבורי	0.297	0.250	-0.134	-0.018	-0.110	-0.179	0.005	-0.038	-0.137	-0.184	-0.184	-0.104	0.106	0.030	-0.008	-0.229	-0.636	-0.107	0.110	0.063	0.063
	(0.199)	(0.196)	(0.157)	(0.239)	(0.240)	(0.253)	(0.243)	(0.243)	(0.255)	(0.238)	(0.238)	(0.250)	(0.228)	(0.223)	(0.235)	(0.958)	(0.950)	(0.981)	(0.207)	(0.208)	(0.214)
לא ביישוב המגורים	0.254***	0.131	0.109	-0.033	-0.039	-0.083	-0.278**	-0.226**	-0.208*	-0.155	-0.172	-0.167	-0.080	-0.127	-0.226*	-0.740*	-0.884*	-0.297***	-0.231**	-0.173	-0.173
	(0.088)	(0.089)	(0.078)	(0.106)	(0.110)	(0.125)	(0.108)	(0.112)	(0.126)	(0.106)	(0.110)	(0.123)	(0.103)	(0.104)	(0.116)	(0.427)	(0.437)	(0.484)	(0.093)	(0.097)	(0.106)
יישובים שונים או חו"ל	0.219	0.056	-0.153	-0.217	-0.159	-0.229	0.010	-0.012	-0.290	-0.187	-0.198	-0.142	0.025	-0.019	0.035	-0.356	-0.443	-0.001	-0.059	-0.263	-0.263
	(0.224)	(0.224)	(0.204)	(0.275)	(0.282)	(0.322)	(0.277)	(0.281)	(0.325)	(0.271)	(0.278)	(0.318)	(0.262)	(0.261)	(0.299)	(1.104)	(1.116)	(1.249)	(0.241)	(0.247)	(0.275)
שנות ההשכלה	0.335***	0.132***	-0.076	-0.024	-0.054	-0.105	-0.054	-0.024	-0.076	-0.017	-0.017	-0.028	0.011	0.011	-0.054	0.004	-0.291	-0.109**	-0.095	-0.095	-0.095
	(0.050)	(0.047)	(0.062)	(0.062)	(0.063)	(0.073)	(0.063)	(0.062)	(0.073)	(0.062)	(0.062)	(0.072)	(0.058)	(0.067)	(0.067)	(0.245)	(0.281)	(0.054)	(0.054)	(0.062)	(0.062)
גיל ההורה	0.001	0.008	-0.003*	-0.002	-0.002	-0.002	-0.002	-0.002	-0.002	-0.002	-0.002	-0.002	-0.002	-0.002	-0.002	-0.010	-0.012**	-0.002	-0.002	-0.003**	-0.003**
	(0.001)	(0.001)	(0.002)	(0.002)	(0.002)	(0.002)	(0.002)	(0.002)	(0.002)	(0.002)	(0.002)	(0.002)	(0.001)	(0.001)	(0.001)	(0.006)	(0.006)	(0.001)	(0.001)	(0.001)	(0.001)
פרוד	0.401	-0.630	0.469	0.593	-0.319	1.488	-0.319	0.593	0.469	-0.172	-0.172	0.934	0.181	0.181	0.679	1.143	4.439	-0.403	-1.204	-0.853*	-0.853*
	(0.490)	(0.623)	(0.630)	(0.630)	(0.638)	(1.074)	(0.638)	(0.630)	(1.062)	(0.631)	(0.631)	(1.050)	(0.592)	(0.592)	(0.985)	(2.492)	(4.118)	(0.553)	(0.911)	(0.911)	(0.911)
גרוש	0.024	0.591*	-0.308	-0.308	-0.426**	0.019	-0.426**	-0.308	0.395	-0.327	-0.327	0.133	-0.319*	-0.319*	-0.283	-1.771**	0.674	-0.424**	-0.853*	-0.853*	-0.853*
	(0.159)	(0.332)	(0.199)	(0.199)	(0.202)	(0.571)	(0.202)	(0.199)	(0.566)	(0.199)	(0.199)	(0.559)	(0.187)	(0.187)	(0.524)	(0.788)	(2.192)	(0.175)	(0.485)	(0.485)	(0.485)
אלמן	-0.969**	-0.958*	-0.958*	-0.958*	-1.096**	-1.288**	-1.096**	-0.958*	-0.958*	-1.288**	-1.288**	-1.288**	-1.688***	-1.688***	-1.688***	-6.246***	-6.246***	-0.813*	-0.813*	-0.813*	-0.813*
	(0.400)	(0.400)	(0.515)	(0.515)	(0.520)	(0.515)	(0.515)	(0.515)	(0.520)	(0.515)	(0.515)	(0.515)	(0.483)	(0.483)	(0.483)	(2.034)	(2.034)	(0.451)	(0.451)	(0.451)	(0.451)
אלמן (הושמט)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
רווק	0.384*	0.551*	-0.298	-0.298	-0.889*	-0.119	0.200	-0.298	-0.889*	0.107	0.107	-0.362	0.127	0.127	-0.426	0.400	-1.966	-0.274	-0.686	-0.686	-0.686
	(0.214)	(0.310)	(0.264)	(0.264)	(0.501)	(0.504)	(0.267)	(0.264)	(0.501)	(0.264)	(0.264)	(0.493)	(0.248)	(0.248)	(0.463)	(1.044)	(1.935)	(0.231)	(0.426)	(0.426)	(0.426)
גיל הילד	-0.018	-0.014	0.010	0.010	-0.005	-0.066***	-0.066***	-0.005	-0.005	-0.033**	-0.033**	-0.028	-0.075***	-0.075***	-0.075***	-0.235***	-0.224***	-0.047***	-0.038**	-0.038**	-0.038**
	(0.013)	(0.014)	(0.016)	(0.016)	(0.018)	(0.018)	(0.016)	(0.016)	(0.018)	(0.016)	(0.016)	(0.018)	(0.015)	(0.015)	(0.017)	(0.063)	(0.070)	(0.014)	(0.015)	(0.015)	(0.015)
ילדה	0.090	-0.021	0.250**	0.250**	0.174	0.055	-0.076	0.250**	0.174	0.122	0.122	0.214*	0.206**	0.206**	0.293***	0.492	0.883*	-0.039	0.072	0.072	0.072
	(0.086)	(0.074)	(0.106)	(0.106)	(0.118)	(0.120)	(0.107)	(0.106)	(0.118)	(0.106)	(0.106)	(0.117)	(0.099)	(0.099)	(0.110)	(0.418)	(0.461)	(0.093)	(0.102)	(0.102)	(0.102)
מין הילד לא ידוע (הושמט)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
הכנסת משק הבית (אלפי ₪)	0.000*	0.000	0.000	0.000	-0.000	-0.000	-0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	-0.001***	-0.001***	-0.001***	-0.001***
	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.001)	(0.001)	(0.001)	(0.001)	(0.001)	(0.001)
מספר הנפשות	-0.006	0.036	-0.158***	-0.158***	-0.098**	-0.076*	-0.101**	-0.158***	-0.098**	-0.112***	-0.112***	-0.082*	-0.145***	-0.145***	-0.118***	-0.625***	-0.431**	-0.021	-0.050	-0.050	-0.050
	(0.034)	(0.033)	(0.039)	(0.039)	(0.045)	(0.046)	(0.040)	(0.039)	(0.045)	(0.039)	(0.039)	(0.045)	(0.037)	(0.037)	(0.042)	(0.155)	(0.176)	(0.034)	(0.034)	(0.034)	(0.034)
משרה מלאה בן/בת זוג	-0.096	-0.103	0.075	0.075	-0.093	-0.168	-0.093	0.075	-0.093	0.156	0.156	0.156	0.139	0.139	0.139	0.305	0.305	0.040	0.040	0.040	0.040
	(0.103)	(0.103)	(0.167)	(0.167)	(0.168)	(0.168)	(0.167)	(0.167)	(0.168)	(0.165)	(0.165)	(0.165)	(0.155)	(0.155)	(0.155)	(0.647)	(0.647)	(0.143)	(0.143)	(0.143)	(0.143)
אבטלה בן/בת זוג	-0.154	-0.154	-0.186	-0.186	-0.004	-0.004	-0.186	-0.186	-0.004	0.196	0.196	0.196	0.026	0.026	0.026	-0.012	-0.012	0.060	0.060	0.060	0.060
	(0.128)	(0.128)	(0.201)	(0.201)	(0.203)	(0.203)	(0.201)	(0.201)	(0.203)	(0.199)	(0.199)	(0.199)	(0.187)	(0.187)	(0.187)	(0.782)	(0.782)	(0.172)	(0.172)	(0.172)	(0.172)
מעורבות בן/בת זוג	0.659***	0.274***	0.258***	0.258***	0.253***	0.253***	0.253***	0.258***	0.253***	0.253***	0.253***	0.253***	0.256***	0.256***	0.256***	0.314***	0.314***	0.380***	0.380***	0.380***	0.380***
	(0.031)	(0.037)	(0.038)	(0.038)	(0.037)	(0.037)	(0.037)	(0.038)	(0.037)	(0.037)	(0.037)	(0.037)	(0.035)	(0.035)	(0.035)	(0.035)	(0.035)	(0.043)	(0.043)	(0.043)	(0.043)
קבוע	4.230***	2.647***	3.205***	3.779***	2.946***	4.286***	4.758***	2.986***	3.205***	4.002***	4.002***	3.136***	4.615***	3.005***	4.166***	21.179***	17.604***	3.112***	2.642***	2.642***	2.642***
	(0.085)	(0.359)	(0.425)	(0.101)	(0.104)	(0.533)	(0.441)	(0.104)	(0.533)	(0.436)	(0.436)	(0.518)	(0.410)	(0.098)	(0.486)	(1.724)	(2.056)	(0.383)	(0.446)	(0.446)	(0.446)
תצפיות	822	780	560	894	850	637	850	894	635	851	851	635	851	895	636	849	634	894	850	894	850
R-squared	0.015	0.098	0.519	0.010	0.040	0.118	0.040	0.010	0.136	0.059	0.015	0.106	0.040	0.012	0.169	0.075	0.180	0.017	0.017	0.017	0.017

סטיות תקן מדווחות בסוגריים

*** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

2014																										
שיחות על ציונים			שיחות על יחס צוות ההוראה			שיחות על קשר עם תלמידים אחרים			סך הכול שיחות עם הילדים			שיחות עם צוות בית הספר			צפיית להשכלה			משתנה			מודל ניתוח			משרה מלאה (לעומת חלקית)		
3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
0.222	0.167	0.020	0.216	0.074	-0.052	-0.050	0.017	0.008	-0.091	-0.052	-0.087	0.114	0.086	-0.021	0.207	0.003	0.040	0.159	0.279**	0.375***						
(0.149)	(0.138)	(0.120)	(0.597)	(0.553)	(0.478)	(0.126)	(0.121)	(0.107)	(0.169)	(0.149)	(0.128)	(0.188)	(0.173)	(0.147)	(0.174)	(0.154)	(0.134)	(0.135)	(0.136)	(0.128)						
1.783***	1.018	0.033	5.733**	1.885	2.668	0.823	0.520	0.606	0.953	0.614	0.871*	1.333	0.155	0.607	1.592**	-0.066	-0.138	-0.912	-1.849***	-1.280**						
(0.668)	(0.622)	(0.470)	(2.667)	(2.453)	(1.851)	(0.574)	(0.542)	(0.419)	(0.761)	(0.668)	(0.499)	(0.847)	(0.773)	(0.575)	(0.780)	(0.689)	(0.523)	(0.569)	(0.577)	(0.508)						
-0.259	-0.407*	-0.494***	-0.513	0.097	-0.640	0.053	0.206	-0.049	-0.125	-0.064	-0.225	-0.107	-0.073	-0.154	-0.287	-0.146	-0.156	0.246	0.125	0.312*						
(0.227)	(0.214)	(0.175)	(0.907)	(0.862)	(0.705)	(0.190)	(0.188)	(0.157)	(0.257)	(0.230)	(0.187)	(0.285)	(0.266)	(0.214)	(0.265)	(0.240)	(0.196)	(0.204)	(0.212)	(0.185)						
0.818*	0.144	-0.040	-0.708	-0.864	-0.458	-0.203	-0.239	0.003	0.122	0.059	0.207	-0.528	-0.243	-0.192	-0.379	-0.594	-0.740*	-0.326	-0.156	0.232						
(0.437)	(0.398)	(0.360)	(1.726)	(1.570)	(1.415)	(0.367)	(0.346)	(0.321)	(0.496)	(0.427)	(0.382)	(0.551)	(0.495)	(0.440)	(0.507)	(0.441)	(0.400)	(0.395)	(0.387)	(0.376)						
-0.382**	-0.191	-0.217*	-0.066	-0.214	-0.290	-0.007	-0.033	0.001	0.044	-0.008	-0.030	-0.071	-0.163	-0.162	-0.047	-0.104	-0.166	-0.098	-0.031	0.166						
(0.160)	(0.146)	(0.123)	(0.641)	(0.583)	(0.489)	(0.134)	(0.127)	(0.110)	(0.181)	(0.157)	(0.131)	(0.202)	(0.182)	(0.151)	(0.187)	(0.163)	(0.138)	(0.144)	(0.142)	(0.131)						
0.208	0.295	0.386	-0.123	-0.146	-0.700	0.381	0.171	0.104	-0.304	-0.163	-0.366	-0.102	-0.505	-0.709**	0.179	0.284	0.072	0.346	0.345	0.480						
(0.385)	(0.317)	(0.288)	(1.519)	(1.253)	(1.133)	(0.323)	(0.276)	(0.257)	(0.436)	(0.341)	(0.305)	(0.486)	(0.394)	(0.352)	(0.446)	(0.352)	(0.320)	(0.339)	(0.320)	(0.318)						
-0.027	-0.058		-0.608*	-0.359		-0.082	0.010		-0.163*	-0.103		-0.150	-0.106		-0.172*	-0.182**		0.176**	0.353***							
(0.080)	(0.071)		(0.318)	(0.285)		(0.067)	(0.063)		(0.090)	(0.077)		(0.101)	(0.089)		(0.093)	(0.079)		(0.073)	(0.070)							
-0.014	-0.007		-0.013	0.030		-0.005	-0.009		0.006	0.021		0.008	0.016		-0.023	-0.005		-0.013	-0.015							
(0.015)	(0.013)		(0.061)	(0.051)		(0.013)	(0.011)		(0.017)	(0.014)		(0.019)	(0.016)		(0.018)	(0.014)		(0.015)	(0.013)							
	0.085			-6.228*			-1.638**			-1.070			-0.966			-0.949			-0.428							
	(0.869)			(3.425)			(0.756)			(0.933)			(1.079)			(0.962)			(0.805)							
-			-			-			-			-			-			-								
-0.942	-0.278		2.201	0.176		0.533	0.140		0.894	0.209		0.032	-0.074		0.610	0.140		0.731	0.154							
(0.814)	(0.261)		(3.176)	(1.034)		(0.677)	(0.228)		(0.910)	(0.281)		(1.014)	(0.326)		(0.933)	(0.289)		(0.670)	(0.251)							
	0.369			-0.598			0.748			-0.373			-0.183			0.124			-1.666**							
	(0.716)		-	(2.827)		-	(0.624)		-	(0.769)		-	(0.891)		-	(0.793)		-	(0.665)							
-0.542	0.013		-3.046	-0.820		0.192	-0.086		0.507	-0.329		-0.513	-0.123		-1.991	-0.343		0.771	0.054							
(0.806)	(0.347)		(4.421)	(1.369)		(0.678)	(0.302)		(0.919)	(0.372)		(1.020)	(0.431)		(1.304)	(0.384)		(0.938)	(0.382)							
-0.542	-0.708		-3.524	-5.593		-0.943	-0.875		-0.759	-1.224		-0.411	-1.052		-0.576	-1.402		-0.546	-0.801							
(1.130)	(1.233)		(4.466)	(4.861)		(0.949)	(1.073)		(1.282)	(1.324)		(1.430)	(1.533)		(1.309)	(1.364)		(0.946)	(1.142)							
-0.044	-0.043*		-0.089	-0.240**		-0.035	-0.057***		-0.022	-0.065**		-0.050	-0.080**		0.058	0.048*		0.018	0.006							
(0.030)	(0.025)		(0.122)	(0.100)		(0.025)	(0.022)		(0.034)	(0.027)		(0.038)	(0.031)		(0.036)	(0.028)		(0.028)	(0.025)							
0.084	-0.062		0.464	1.044*		0.244*	0.313***		0.012	0.177		0.060	0.286*		0.199	0.287*		-0.049	-0.031							
(0.153)	(0.138)		(0.610)	(0.551)		(0.128)	(0.121)		(0.173)	(0.149)		(0.193)	(0.172)		(0.178)	(0.154)		(0.138)	(0.136)							
-0.001**	-0.001		0.000	0.000		0.001	0.000		-0.000	0.000		-0.000	-0.000		0.000	0.000		0.000	0.001							
(0.001)	(0.000)		(0.002)	(0.002)		(0.000)	(0.000)		(0.001)	(0.000)		(0.001)	(0.001)		(0.001)	(0.001)		(0.000)	(0.000)							
-0.101*	-0.026		-0.314	-0.076		-0.041	-0.049		-0.129*	-0.014		0.054	0.041		-0.040	0.047		-0.009	-0.003							
(0.060)	(0.047)		(0.237)	(0.190)		(0.050)	(0.042)		(0.068)	(0.051)		(0.075)	(0.060)		(0.069)	(0.052)		(0.058)	(0.051)							
-0.307			0.123			0.123			-0.017			-0.123			-0.095			0.387*								
(0.212)			(0.834)			(0.178)			(0.240)			(0.267)			(0.245)			(0.198)								
-0.272			2.305**			0.668***			0.559*			0.224			0.210			0.197								
(0.285)			(1.132)			(0.239)			(0.322)			(0.359)			(0.332)			(0.272)								
0.381***			0.305***			0.206***			0.264***			0.402***			0.367***			0.513***								
(0.074)			(0.053)			(0.048)			(0.060)			(0.065)			(0.061)			(0.064)								
3.473***	3.048***	1.773***	17.444***	19.420***	16.210***	3.741***	4.459***	3.408***	3.966***	3.583***	3.206***	2.733***	3.601***	3.078***	3.273***	3.345***	3.254***	1.207*	2.758***	3.954***						
(0.734)	(0.622)	(0.105)	(3.011)	(2.484)	(0.421)	(0.634)	(0.543)	(0.094)	(0.833)	(0.670)	(0.112)	(0.944)	(0.778)	(0.129)	(0.845)	(0.692)	(0.119)	(0.654)	(0.622)	(0.116)						
236	332	432	228	323	421	236	330	430	236	331	430	236	330	430	229	327	426	197	294	379						
0.267	0.070	0.027	0.226	0.053	0.009	0.192	0.094	0.005	0.166	0.046	0.018	0.207	0.044	0.016	0.248	0.073	0.014	0.443	0.212	0.061						

R-squared

סטיות תקן מדווחות בסוגריים

*** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

טבלה 4א - הקשר בין היקף המשרה של האב לבין מעורבותו בחינוך ילדו הבכור

2012

שיחות על צוות בית הספר			סך הכול שיחות עם הילדים			שיחות על קשר עם תלמידים אחרים			שיחות על יחס צוות ההוראה			שיחות על התנהגות			שיחות על ציונים			ציפיות להשכלה			משנתה
3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	מודל ניתוח
-0.020	0.007	-0.043	0.904	0.871	0.880	0.184	0.160	0.134	0.086	0.059	0.094	0.296**	0.246*	0.248*	0.232	0.273*	0.288**	0.103	0.107	0.105	משרה מלאה (לעומת חלקית)
(0.115)	(0.118)	(0.115)	(0.604)	(0.619)	(0.595)	(0.150)	(0.146)	(0.141)	(0.150)	(0.149)	(0.142)	(0.149)	(0.149)	(0.145)	(0.149)	(0.150)	(0.144)	(0.100)	(0.124)	(0.126)	
0.023	0.175	0.193	2.705***	2.784***	2.384***	0.412**	0.451**	0.408**	0.615***	0.643***	0.622***	0.553***	0.522**	0.390*	0.692***	0.595***	0.548***	0.101	0.225	0.132	אבטלה (לעומת חלקית)
(0.160)	(0.167)	(0.160)	(0.842)	(0.872)	(0.827)	(0.209)	(0.206)	(0.196)	(0.210)	(0.210)	(0.198)	(0.208)	(0.211)	(0.202)	(0.209)	(0.211)	(0.200)	(0.141)	(0.177)	(0.177)	
-0.086	-0.029	-0.024	-0.347	-0.365	-0.520	0.022	0.059	0.044	0.021	0.052	0.021	0.046	0.022	-0.023	-0.223	-0.280*	-0.304**	0.035	0.053	0.041	עצמאי
(0.115)	(0.120)	(0.118)	(0.605)	(0.626)	(0.606)	(0.151)	(0.149)	(0.144)	(0.151)	(0.152)	(0.146)	(0.150)	(0.152)	(0.148)	(0.150)	(0.152)	(0.147)	(0.101)	(0.126)	(0.129)	
-0.338*	-0.182	-0.173	1.257	1.538	1.588*	0.281	0.355	0.380*	0.442*	0.548**	0.568**	0.273	0.242	0.235	0.129	0.154	0.156	0.297*	0.198	0.320	מגזר ציבורי
(0.179)	(0.188)	(0.184)	(0.963)	(0.988)	(0.953)	(0.238)	(0.232)	(0.225)	(0.238)	(0.238)	(0.227)	(0.239)	(0.240)	(0.233)	(0.234)	(0.237)	(0.229)	(0.158)	(0.196)	(0.201)	
-0.085	-0.095	-0.211**	-0.666	-0.393	-0.344	0.021	0.024	0.042	-0.146	-0.048	-0.068	0.006	0.028	-0.003	-0.236*	-0.153	-0.149	0.078	0.093	0.282***	לא ביישוב המגורים
(0.099)	(0.105)	(0.099)	(0.528)	(0.548)	(0.511)	(0.131)	(0.129)	(0.121)	(0.131)	(0.132)	(0.123)	(0.130)	(0.133)	(0.125)	(0.130)	(0.132)	(0.123)	(0.088)	(0.110)	(0.109)	
-0.160	-0.074	-0.089	-1.221*	-0.683	-0.400	-0.188	-0.062	-0.042	-0.387**	-0.145	-0.086	-0.144	-0.107	-0.011	-0.342**	-0.215	-0.154	-0.039	-0.161	-0.257*	יישובים שונים או חו"ל
(0.129)	(0.133)	(0.128)	(0.681)	(0.693)	(0.661)	(0.169)	(0.164)	(0.157)	(0.170)	(0.168)	(0.159)	(0.169)	(0.168)	(0.161)	(0.169)	(0.168)	(0.160)	(0.113)	(0.139)	(0.140)	
-0.058	-0.065		0.000	-0.046		0.039	0.044		-0.067	-0.052		-0.081	-0.111**		-0.011	-0.004		0.093***	0.304***		שנות ההשכלה
(0.039)	(0.040)		(0.202)	(0.210)		(0.050)	(0.050)		(0.050)	(0.051)		(0.050)	(0.051)		(0.050)	(0.051)		(0.036)	(0.043)		
0.004***	0.003**		0.011*	0.007		0.002	0.001		0.002	0.002		0.002	0.001		0.002	0.001		0.001	0.003		גיל ההורה
(0.001)	(0.001)		(0.006)	(0.007)		(0.002)	(0.002)		(0.002)	(0.002)		(0.002)	(0.002)		(0.002)	(0.002)		(0.007)	(0.008)		
-0.218	-0.074		2.491	3.369**		0.409	1.029**		-0.242	0.129		0.342	0.691*		1.005*	0.652		-0.410	-0.110		גרוש
(0.410)	(0.326)		(2.155)	(1.693)		(0.537)	(0.402)		(0.537)	(0.411)		(0.534)	(0.411)		(0.535)	(0.411)		(0.346)	(0.329)		
	0.891*			-0.043			-0.616			0.047			0.185			0.123			-0.890		אלמן
	(0.525)			(2.725)			(0.647)			(0.662)			(0.662)			(0.661)			(0.578)		
-			-			-			-			-			-			-			אלמן (הושמט)
0.321	0.331		-3.185	-2.217		-0.186	0.007		-0.068	0.155		-1.181**	-0.882		-0.973*	-1.123**		0.176	0.345		רווק
(0.387)	(0.429)		(2.036)	(2.227)		(0.507)	(0.529)		(0.508)	(0.541)		(0.505)	(0.541)		(0.505)	(0.540)		(0.366)	(0.456)		
-0.007	-0.021		-0.053	-0.183***		-0.030*	-0.049***		-0.011	-0.028*		-0.032*	-0.059***		0.012	0.006		-0.005	-0.012		גיל הילד
(0.013)	(0.013)		(0.068)	(0.069)		(0.017)	(0.016)		(0.017)	(0.017)		(0.017)	(0.017)		(0.017)	(0.017)		(0.014)	(0.017)		
-0.242***	-0.303***		-1.001**	-0.668		-0.244**	-0.142		-0.126	-0.026		-0.261**	-0.234**		-0.076	-0.081		0.096	0.213**		ילדה
(0.084)	(0.088)		(0.444)	(0.458)		(0.110)	(0.108)		(0.111)	(0.111)		(0.110)	(0.111)		(0.110)	(0.111)		(0.074)	(0.092)		
-	-		-	-		-	-		-	-		-	-		-	-		-	-		מין הילד לא ידוע (הושמט)
-0.000	-0.001**		0.001	0.001		-0.000	-0.000		0.000	0.000		0.000	0.000		0.000	0.000		0.000	0.001***		הכנסת משק הבית (אלפי ₪)
(0.000)	(0.000)		(0.001)	(0.001)		(0.000)	(0.000)		(0.000)	(0.000)		(0.000)	(0.000)		(0.000)	(0.000)		(0.000)	(0.000)		
0.073**	0.110***		-0.007	0.002		-0.004	-0.002		0.020	-0.000		0.004	0.024		-0.017	-0.015		-0.027	-0.091**		מספר הנפשות
(0.032)	(0.032)		(0.170)	(0.168)		(0.042)	(0.039)		(0.042)	(0.040)		(0.042)	(0.040)		(0.042)	(0.041)		(0.030)	(0.036)		
0.154			0.203			0.111			0.126			0.144			0.089			-0.107			משרה מלאה בן/בת זוג
(0.110)			(0.582)			(0.145)			(0.145)			(0.144)			(0.144)			(0.098)			
0.198*			0.602			0.215			0.057			0.249*			-0.057			0.014			אבטלה בן/בת זוג
(0.107)			(0.565)			(0.140)			(0.140)			(0.140)			(0.140)			(0.096)			
0.345***			0.450***			0.336***			0.356***			0.375***			0.367***			0.647***			מעורבות בן/בת זוג
(0.031)			(0.037)			(0.039)			(0.037)			(0.036)			(0.036)			(0.030)			
0.488	1.223***	1.187***	4.904***	13.202***	10.901***	1.242***	2.524***	2.158***	1.340***	2.510***	1.971***	1.652***	3.285***	2.132***	1.211***	2.234***	2.253***	1.043***	2.858***	4.038***	קבוע
(0.339)	(0.334)	(0.118)	(1.886)	(1.743)	(0.611)	(0.460)	(0.411)	(0.145)	(0.449)	(0.421)	(0.146)	(0.457)	(0.421)	(0.149)	(0.445)	(0.421)	(0.148)	(0.392)	(0.462)	(0.131)	
733	829	895	730	823	889	735	830	896	734	829	895	734	828	894	734	827	893	668	765	827	תצפיות
0.212	0.064	0.010	0.208	0.034	0.014	0.127	0.036	0.009	0.147	0.028	0.021	0.174	0.039	0.006	0.157	0.025	0.014	0.498	0.148	0.027	R-squared

סטיות תקן מדווחות בסוגריים

*** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

2014																				
שיחות על קשר עם תלמידים אחרים			שיחות על יחס צוות ההוראה			שיחות על התנהגות			שיחות על ציונים			ציפיות להשכלה			משתנה					
1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	מודל ניתוח		
0.036	0.015	-0.245*	0.513	1.011	-0.059	0.009	0.034	-0.069	-0.014	0.071	-0.178	-0.043	0.141	-0.053	0.413*	0.540**	0.301	-0.060	0.103	0.358**
(0.169)	(0.163)	(0.149)	(0.902)	(0.883)	(0.771)	(0.220)	(0.208)	(0.178)	(0.227)	(0.215)	(0.187)	(0.233)	(0.219)	(0.190)	(0.224)	(0.219)	(0.189)	(0.164)	(0.185)	(0.164)
-0.574	-0.331	-0.596	-1.808	-0.671	-0.747	0.392	0.290	-0.089	-0.557	-0.401	-0.192	0.377	0.568	0.339	-0.266	0.147	0.089	-0.245	-1.337*	-1.733***
(0.489)	(0.517)	(0.437)	(2.926)	(3.117)	(2.410)	(0.643)	(0.659)	(0.523)	(0.738)	(0.759)	(0.585)	(0.681)	(0.694)	(0.558)	(0.654)	(0.693)	(0.554)	(0.555)	(0.685)	(0.557)
-0.123	-0.160	-0.175	-1.030	-0.776	-1.646**	-0.203	-0.156	-0.291	-0.252	-0.178	-0.398**	-0.047	-0.028	-0.233	-0.117	-0.101	-0.258	0.086	-0.036	0.095
(0.164)	(0.165)	(0.155)	(0.891)	(0.899)	(0.805)	(0.215)	(0.209)	(0.184)	(0.223)	(0.217)	(0.194)	(0.228)	(0.220)	(0.197)	(0.220)	(0.222)	(0.197)	(0.153)	(0.178)	(0.165)
0.089	0.322	0.164	-0.946	-0.678	-1.473	-0.292	-0.410	-0.442	-0.092	-0.065	-0.368	0.064	0.109	0.036	-0.265	-0.057	-0.302	-0.069	0.276	0.381
(0.273)	(0.265)	(0.250)	(1.503)	(1.434)	(1.299)	(0.357)	(0.337)	(0.299)	(0.369)	(0.349)	(0.315)	(0.379)	(0.355)	(0.320)	(0.374)	(0.355)	(0.318)	(0.249)	(0.284)	(0.267)
0.292*	0.196	0.058	0.796	0.325	-0.160	0.040	0.071	0.006	0.232	0.029	-0.010	0.178	0.009	-0.111	0.096	0.007	-0.141	-0.118	0.051	0.241*
(0.155)	(0.150)	(0.133)	(0.840)	(0.823)	(0.695)	(0.203)	(0.191)	(0.159)	(0.211)	(0.199)	(0.168)	(0.214)	(0.201)	(0.170)	(0.206)	(0.202)	(0.170)	(0.147)	(0.165)	(0.144)
0.273	0.264	0.373**	1.420	1.222	1.121	0.400	0.411*	0.395*	0.059	-0.077	0.027	0.573**	0.369	0.288	0.192	0.310	0.271	-0.016	0.196	0.167
(0.191)	(0.186)	(0.169)	(1.030)	(1.009)	(0.875)	(0.250)	(0.236)	(0.202)	(0.259)	(0.246)	(0.212)	(0.264)	(0.249)	(0.216)	(0.255)	(0.249)	(0.214)	(0.179)	(0.200)	(0.179)
-0.021	-0.060		0.466	0.110		0.021	0.012		0.017	-0.045		0.020	-0.034		0.117	0.067		0.048	0.145**	
(0.058)	(0.054)		(0.316)	(0.295)		(0.075)	(0.069)		(0.080)	(0.072)		(0.082)	(0.073)		(0.077)	(0.073)		(0.056)	(0.060)	
0.000	-0.010		-0.009	-0.085		0.005	-0.009		0.013	-0.002		-0.005	-0.018		-0.010	-0.029**		-0.008	0.006	
(0.011)	(0.011)		(0.061)	(0.060)		(0.015)	(0.014)		(0.015)	(0.015)		(0.016)	(0.015)		(0.015)	(0.015)		(0.011)	(0.012)	
1.242**	0.979*		4.373	8.130**		0.874	1.333**		1.155	1.397**		0.984	1.752**		0.837	1.557*		-0.416	0.010	
(0.611)	(0.509)		(5.648)	(3.549)		(0.805)	(0.648)		(0.832)	(0.671)		(0.854)	(0.682)		(1.400)	(0.878)		(0.543)	(0.534)	
	0.496			-1.071			-0.413			0.098			-2.017			-0.352			1.333	
	(1.103)			(5.973)			(1.405)			(1.454)			(1.479)			(1.478)			(1.151)	
-			-			-			-			-			-			-		
0.357	0.132		-0.446	-1.468		0.058	0.059		-0.137	-0.018		0.332	0.082		-0.993	-1.627**		0.446	1.067	
(0.469)	(0.498)		(2.526)	(2.699)		(0.616)	(0.635)		(0.637)	(0.657)		(0.655)	(0.668)		(0.634)	(0.668)		(0.656)	(0.668)	
-	-		-	-		-	-		-	-		-	-		-	-		-	-	
-0.012	-0.033		-0.189	-0.218*		-0.083***	-0.083***		-0.083***	-0.076**		-0.067**	-0.064**		0.016	0.051		-0.029	-0.057**	
(0.024)	(0.023)		(0.127)	(0.127)		(0.030)	(0.029)		(0.031)	(0.030)		(0.032)	(0.031)		(0.032)	(0.031)		(0.022)	(0.025)	
-0.231*	-0.308**		-1.564**	-1.194*		-0.204	-0.116		-0.328*	-0.278*		-0.168	-0.200		-0.331*	-0.212		-0.063	-0.026	
(0.127)	(0.124)		(0.689)	(0.674)		(0.167)	(0.158)		(0.172)	(0.164)		(0.176)	(0.166)		(0.171)	(0.167)		(0.119)	(0.136)	
-0.000	-0.001		-0.003	-0.003		-0.001	-0.000		-0.001**	-0.001**		-0.000	-0.000		-0.001	-0.001		0.001**	0.001**	
(0.000)	(0.000)		(0.002)	(0.002)		(0.001)	(0.001)		(0.001)	(0.001)		(0.001)	(0.001)		(0.001)	(0.001)		(0.000)	(0.000)	
0.064	0.074		0.570*	0.254		0.104	0.030		0.123*	0.054		0.139*	0.091		0.108	0.037		0.017	-0.007	
(0.054)	(0.047)		(0.295)	(0.258)		(0.071)	(0.060)		(0.074)	(0.062)		(0.075)	(0.063)		(0.073)	(0.064)		(0.054)	(0.056)	
-0.071			1.032			0.302			0.038			0.298			0.124			-0.125		
(0.149)			(0.817)			(0.197)			(0.203)			(0.208)			(0.203)			(0.143)		
0.406**			0.606			0.143			-0.016			-0.033			0.031			-0.050		
(0.175)			(0.939)			(0.228)			(0.236)			(0.241)			(0.233)			(0.167)		
0.287***			0.437***			0.296***			0.290***			0.252***			0.423***			0.647***		
(0.055)			(0.072)			(0.080)			(0.064)			(0.060)			(0.065)			(0.051)		
0.329	1.904***	1.218***	3.763	17.756***	13.790***	1.942**	4.002***	2.896***	1.592*	3.750***	2.791***	1.908**	3.807***	2.754***	0.332	2.550***	2.527***	1.927***	3.778***	3.765***
(0.628)	(0.555)	(0.153)	(3.678)	(3.003)	(0.794)	(0.865)	(0.705)	(0.183)	(0.868)	(0.730)	(0.193)	(0.884)	(0.742)	(0.195)	(0.827)	(0.743)	(0.194)	(0.613)	(0.637)	(0.168)
280	325	422	276	322	419	282	326	423	281	325	422	282	326	423	277	323	420	249	298	382
0.203	0.089	0.025	0.192	0.082	0.017	0.138	0.088	0.021	0.146	0.077	0.016	0.143	0.088	0.012	0.207	0.081	0.020	0.495	0.140	0.066
															R-squared					

סטיות תקן מדווחות בסגוריים
 *** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

טבלה א5 - הקשר בין מעורבות האימהות בחינוך ילדן הבכור לבין השינוי בשעות העבודה

2014-2012

שינוי שעות העבודה של האם																		משתנה									
4			5			6			4			5			6			4			5			6			מודל ניתוח ציפיות להשכלה
6	5	4	6	5	4	6	5	4	6	5	4	6	5	4	6	5	4	1.324 (1.050)	0.567 (0.649)	0.548 (0.605)							
																		1.022 (0.621)	0.771 (0.474)	0.772* (0.458)	שיחות על ציונים						
																		0.626 (0.601)	0.673 (0.479)	0.568 (0.459)	שיחות על התנהגות						
																		1.222** (0.610)	0.604 (0.481)	0.494 (0.463)	שיחות על יחס צוות ההוראה						
																		0.175 (0.668)	0.112 (0.533)	-0.033 (0.495)	שיחות על קשר עם תלמידים אחרים						
																		0.294* (0.160)	0.208 (0.127)	0.159 (0.122)	סך הכול שיחות עם הילדים						
																					שיחות עם צוות בית הספר						
0.354 (0.753)	0.352 (0.550)	0.174 (0.521)	8.467** (3.743)	7.026** (3.016)	6.866** (3.006)	8.479** (3.757)	6.869** (3.026)	6.727** (3.011)	8.734** (3.739)	7.094** (3.024)	6.895** (3.011)	8.425** (3.766)	6.831** (3.018)	6.709** (3.005)	8.544** (3.755)	7.245** (3.019)	7.215** (3.009)	8.130** (4.111)	6.738** (3.168)	6.474** (3.158)	עצמאי						
1.976 (4.298)	3.065 (3.372)	4.521 (3.268)	1.302 (4.277)	2.736 (3.372)	4.202 (3.275)	2.405 (4.316)	2.985 (3.395)	4.552 (3.290)	1.519 (4.255)	2.971 (3.372)	4.407 (3.270)	1.845 (4.285)	2.937 (3.370)	4.370 (3.269)	1.486 (4.279)	2.753 (3.367)	4.085 (3.267)	1.027 (4.269)	2.517 (3.416)	4.041 (3.309)	מגזר ציבורי						
-0.672 (1.945)	0.611 (1.530)	0.976 (1.457)	-0.411 (1.925)	0.650 (1.519)	1.036 (1.444)	-0.674 (1.929)	0.508 (1.523)	0.896 (1.444)	-0.591 (1.917)	0.568 (1.519)	0.958 (1.443)	-0.644 (1.932)	0.662 (1.522)	1.089 (1.449)	-0.518 (1.923)	0.645 (1.515)	1.097 (1.439)	-0.226 (1.910)	0.925 (1.523)	1.179 (1.453)	לא ביישוב המגורים						
-8.220* (4.423)	-6.895** (3.453)	-6.939** (3.433)	-8.184* (4.383)	-7.059** (3.447)	-7.038** (3.428)	-8.351* (4.396)	-6.961** (3.460)	-6.986** (3.436)	-8.206* (4.371)	-6.988** (3.452)	-7.026** (3.431)	-7.627* (4.409)	-7.032** (3.451)	-7.035** (3.429)	-7.604* (4.426)	-6.673* (3.446)	-6.548* (3.428)	-2.622 (4.635)	-3.213 (3.483)	-3.469 (3.463)	יישובים שונים או חו"ל						
0.967 (1.205)	0.180 (0.897)		0.984 (1.176)	0.071 (0.894)		0.894 (1.179)	0.116 (0.898)		0.966 (1.173)	0.105 (0.895)		0.987 (1.186)	0.160 (0.895)		0.972 (1.179)	0.079 (0.892)		0.746 (1.283)	-0.204 (0.925)		שנות ההשכלה						
-0.234 (0.185)	-0.199 (0.132)		-0.239 (0.186)	-0.195 (0.131)		-0.272 (0.184)	-0.206 (0.132)		-0.245 (0.183)	-0.208 (0.131)		-0.275 (0.186)	-0.205 (0.131)		-0.183 (0.188)	-0.185 (0.132)		-0.068 (0.184)	-0.162 (0.131)		גיל ההורה						
	-6.417 (9.930)			-6.409 (9.908)			-6.280 (9.955)			-5.624 (9.932)			-5.335 (9.935)			-7.118 (9.910)			-7.252 (9.762)		פרוד						
-			-			-			-			-			-			-			פרוד (הושמט)						
5.054 (9.916)	-0.896 (2.872)		3.960 (9.815)	-0.706 (2.865)		4.577 (9.853)	-1.025 (2.869)		3.502 (9.798)	-0.702 (2.875)		5.304 (9.884)	-0.644 (2.875)		3.637 (9.869)	-0.981 (2.853)		3.040 (9.365)	-0.814 (2.818)		גרוש						
	2.394 (5.386)			3.720 (5.446)			2.302 (5.485)			3.038 (5.415)			3.040 (5.402)			3.099 (5.383)			2.252 (5.295)		אלמן						
-			-			-			-			-			-			-			אלמן (הושמט)						
3.207 (7.082)	5.814* (3.408)		3.233 (7.027)	5.518 (3.405)		4.186 (7.084)	5.738* (3.417)		2.238 (7.026)	5.552 (3.411)		3.043 (7.060)	5.467 (3.412)		4.041 (7.071)	5.828* (3.396)		1.124 (6.707)	5.100 (3.469)		רווק						
0.986** (0.409)	0.873*** (0.307)		0.957** (0.399)	0.877*** (0.307)		0.962** (0.404)	0.878*** (0.311)		0.962** (0.399)	0.872*** (0.307)		0.960** (0.401)	0.877*** (0.307)		0.847** (0.409)	0.799*** (0.308)		0.968** (0.393)	0.890*** (0.306)		גיל הילד						
0.602 (1.853)	-0.318 (1.457)		0.114 (1.831)	-0.437 (1.456)		0.273 (1.857)	-0.371 (1.468)		0.238 (1.822)	-0.384 (1.457)		0.110 (1.842)	-0.305 (1.456)		0.470 (1.825)	-0.518 (1.455)		0.286 (1.798)	-0.534 (1.462)		ילדה						
-	-		-	-		-	-		-	-		-	-		-	-		-	-		מין הילד לא ידוע (הושמט)						
0.000 (0.005)	0.003 (0.004)		0.001 (0.005)	0.003 (0.004)		0.000 (0.005)	0.003 (0.004)		0.001 (0.005)	0.003 (0.004)		0.001 (0.005)	0.004 (0.004)		-0.000 (0.005)	0.003 (0.004)		-0.001 (0.005)	0.001 (0.004)		הכנסת משק הבית (אלפי ₪)						

טבלה 5א - הקשר בין מעורבות האימהות בחינוך ילדן הבכור לבין השינוי בשעות העבודה

2014-2012

שינוי שעות העבודה של האם															משתנה						
6	5	4	6	5	4	6	5	4	6	5	4	6	5	4							
-0.749	-0.363		-0.687	-0.249		-0.759	-0.361		-0.708	-0.304		-0.758	-0.327		-0.655	-0.286		-0.178	-0.038		מודל ניתוח
(0.824)	(0.635)		(0.809)	(0.639)		(0.810)	(0.641)		(0.805)	(0.638)		(0.808)	(0.636)		(0.810)	(0.636)		(0.801)	(0.642)		מספר הנפשות
0.015			0.031			0.022			0.029			0.027			0.021			0.008			שינוי שעות עבודה של בן הזוג
(0.053)			(0.052)			(0.053)			(0.052)			(0.052)			(0.052)			(0.052)			
																		-1.461			ציפיות להשכלה בן זוג
																		(1.077)			
															-0.134						שיחות על ציונים בן זוג
															(0.587)						
												-0.905									שיחות על התנהגות בן זוג
												(0.582)									
									-0.867												שיחות על יחס צוות ההוראה בן זוג
									(0.584)												
						-0.906															שיחות על קשר עם תלמידים אחרים בן זוג
						(0.594)															
			-0.201																		סך הכול שיחות עם הילדים בן זוג
			(0.142)																		
0.020																					שיחות עם צוות בית הספר בן זוג
(0.837)																					
-6.274	-5.268	-3.810***	-7.622	-7.879	-5.882***	-1.863	-4.362	-3.425*	-6.809	-5.810	-4.891***	-3.588	-6.664	-5.237***	-9.278	-6.443	-5.898***	-12.617	-8.041	-6.117**	קבוע
(10.469)	(7.629)	(1.370)	(10.800)	(7.688)	(2.096)	(10.539)	(7.663)	(1.829)	(10.215)	(7.460)	(1.674)	(10.761)	(7.561)	(1.754)	(10.412)	(7.451)	(1.767)	(10.431)	(7.577)	(2.867)	
242	377	396	242	376	395	242	376	395	242	376	395	242	376	395	242	377	396	223	357	375	מספר תצפיות
0.067	0.059	0.029	0.083	0.065	0.033	0.076	0.059	0.029	0.087	0.063	0.032	0.079	0.064	0.033	0.078	0.065	0.036	0.078	0.054	0.024	R-squared

סטיות תקן מדווחות בסוגריים

*** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

טבלה 6א - הקשר בין מעורבות האבות בחינוך לידם הבכור לבין השינוי בשעות העבודה

2014-2012

שינוי שעות העבודה של האב												משנתה
6	5	4	6	5	4	6	5	4	6	5	4	מודל ניתוח
												ציפיות להשכלה
												-0.245 (1.059)
												0.067 (0.726)
												-0.102 (0.645)
												שיחות על ציונים
												0.725 (0.609)
												0.198 (0.514)
												0.095 (0.480)
												שיחות על התנהגות
												0.365 (0.613)
												-0.060 (0.522)
												-0.067 (0.482)
												שיחות על יחס צוות ההוראה
												0.292 (0.622)
												0.146 (0.520)
												0.077 (0.494)
												שיחות על קשר עם תלמידים אחרים
												-0.047 (0.617)
												-0.277 (0.540)
												-0.208 (0.500)
												סך הכול שיחות עם הילדים
												0.083 (0.153)
												0.005 (0.129)
												-0.004 (0.120)
												שיחות עם צוות בית הספר
												0.531 (0.869)
												0.215 (0.696)
												0.204 (0.647)
												עצמאי
												4.500 (2.807)
												3.386 (2.481)
												2.841 (2.391)
												4.475 (2.801)
												3.412 (2.491)
												2.859 (2.400)
												4.467 (2.803)
												3.444 (2.479)
												2.897 (2.389)
												4.446 (2.801)
												3.418 (2.479)
												2.875 (2.389)
												4.432 (2.801)
												3.403 (2.482)
												2.859 (2.392)
												4.469 (2.793)
												3.452 (2.484)
												2.887 (2.394)
												3.829 (2.892)
												3.122 (2.584)
												2.781 (2.471)
												מגזר ציבורי
												-0.282 (4.119)
												-0.143 (3.894)
												-0.228 (3.683)
												לא ביישוב המגורים
												-2.104 (2.231)
												-1.043 (1.985)
												-1.625 (1.832)
												ישובים שונים או חו"ל
												-2.299 (3.030)
												-1.649 (2.668)
												-2.584 (2.517)
												שנות ההשכלה
												0.748 (0.974)
												-0.377 (0.859)
												0.889 (0.783)
												0.749 (0.863)
												-0.189 (0.777)
												גיל ההורה
												-0.158 (0.163)
												-0.109 (0.144)
												-0.154 (0.167)
												-0.113 (0.147)
												גרוש
												0.728 (7.660)
												-0.465 (5.800)
												רווק
												7.600 (11.064)
												8.071 (10.707)
												8.025 (10.993)
												8.002 (10.756)
												7.912 (10.999)
												8.320 (10.719)
												7.564 (11.016)
												8.048 (10.706)
												8.578 (11.027)
												7.927 (10.731)
												7.627 (10.944)
												8.112 (10.723)
												12.799 (15.068)
												8.543 (10.654)
												גיל הילד
												-0.077 (0.406)
												-0.083 (0.355)
												-0.142 (0.404)
												-0.063 (0.358)
												ילדה
												3.557* (1.855)
												3.065* (1.655)
												3.552* (1.850)
												3.013* (1.664)
												3.451* (1.855)
												2.912* (1.653)
												3.459* (1.843)
												3.006* (1.643)
												3.598* (1.861)
												2.949* (1.659)
												3.489* (1.838)
												3.042* (1.649)
												3.307* (1.878)
												2.601 (1.689)
												מין הילד לא ידוע (הושמט)
												-
												-
												הכנסת משק הבית (אלפי ₪)
												-0.003 (0.005)
												-0.003 (0.005)
												מספר הנפשות
												0.444 (0.776)
												0.507 (0.674)
												0.476 (0.773)
												0.522 (0.675)
												0.470 (0.771)
												0.528 (0.670)
												0.509 (0.772)
												0.535 (0.670)
												-0.015 (0.062)
												-0.011 (0.061)
												-0.016 (0.061)
												-0.016 (0.061)
												-0.009 (0.061)
												-0.011 (0.061)
												-0.005 (0.065)
												שינוי שעות עבודה של בן הזוג

טבלה 6א - הקשר בין מעורבות האבות בחינוך ילדם הבכור לבין השינוי בשעות העבודה

2014-2017

שינוי שעות העבודה של האב																				משתנה																																										
מודל ניתוח																																																														
צפייות להשכלה בן זוג			שיחות על ציונים בן זוג			שיחות על התנהגות בן זוג			שיחות על יחס צוות ההוראה בן זוג			שיחות על קשר עם תלמידים אחרים בן זוג			סך הכול שיחות עם הילדים בן זוג			שיחות עם צוות בית הספר בן זוג																																												
-0.026 (0.995)									-0.580 (0.635)						-0.377 (0.635)						0.159 (0.642)			-0.223 (0.675)			-0.053 (0.168)			0.172 (0.782)																																
-2.684 (9.188)			0.447 (8.002)			-0.929 (1.672)			-1.071 (9.485)			1.230 (8.234)			-0.646 (2.141)			0.505 (9.203)			1.894 (8.003)			-0.188 (1.940)			-2.017 (9.025)			0.545 (7.967)			-0.869 (1.864)			-0.457 (9.440)			1.595 (8.186)			-0.523 (1.945)			-0.759 (8.983)			0.386 (7.966)			-0.948 (1.970)			1.013 (9.341)			2.778 (8.592)			0.120 (3.156)		
275			329			352			276			326			349			276			329			352			276			329			352			276			328			351			276			328			351			259			309			331		
0.043			0.026			0.007			0.042			0.026			0.007			0.042			0.027			0.007			0.043			0.026			0.007			0.043			0.025			0.007			0.047			0.026			0.007			0.045			0.027			0.008		
R-squared																																																														

*** $p < 0.01$, ** $p < 0.05$, * $p < 0.1$

נספח ב'

סיכום הממצאים

צעירים

טבלה ב1 - הקשר בין שעות העבודה של האם לבין מעורבותה בחינוך ילדה הצעיר

2012																				
שיחות על צוות בית הספר			סך הכול שיחות עם הילדים			שיחות על קשר עם תלמידים אחרים			שיחות על יחס צוות ההוראה			שיחות על התנהגות			שיחות על ציונים			ציוניות להשכלה		
3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
-0.012**	-0.006	-0.010**	-0.003	-0.001	-0.002	0.005	0.003	0.004	-0.007	-0.008*	-0.008*	-0.001	-0.001	-0.003	-0.001	0.003	0.004	-0.002	-0.001	0.002
(0.005)	(0.004)	(0.004)	(0.020)	(0.018)	(0.017)	(0.005)	(0.004)	(0.004)	(0.005)	(0.005)	(0.004)	(0.005)	(0.005)	(0.004)	(0.005)	(0.005)	(0.005)	(0.003)	(0.004)	(0.004)
0.017	-0.099	-0.161	-0.193	-0.718	-0.740	-0.032	-0.114	-0.115	-0.057	-0.177	-0.163	0.106	-0.115	-0.121	-0.082	-0.101	-0.121	-0.229	-0.046	0.114
(0.196)	(0.179)	(0.178)	(0.837)	(0.755)	(0.752)	(0.201)	(0.178)	(0.179)	(0.219)	(0.194)	(0.192)	(0.217)	(0.194)	(0.194)	(0.220)	(0.202)	(0.201)	(0.143)	(0.161)	(0.164)
0.283	0.381*	0.429**	0.473	0.982	1.205	0.132	0.291	0.347*	0.189	0.261	0.289	0.066	0.124	0.146	0.102	0.197	0.269	-0.185	0.137	0.154
(0.220)	(0.209)	(0.206)	(0.967)	(0.897)	(0.891)	(0.230)	(0.207)	(0.208)	(0.251)	(0.226)	(0.223)	(0.248)	(0.229)	(0.228)	(0.254)	(0.240)	(0.238)	(0.159)	(0.187)	(0.191)
-0.186*	-0.230**	-0.288***	-0.485	-0.635	-0.564	-0.079	-0.070	-0.031	-0.011	-0.108	-0.072	-0.188	-0.266**	-0.235**	-0.052	-0.086	-0.127	-0.088	0.025	0.130
(0.113)	(0.102)	(0.098)	(0.486)	(0.431)	(0.417)	(0.117)	(0.101)	(0.099)	(0.127)	(0.111)	(0.106)	(0.126)	(0.111)	(0.107)	(0.128)	(0.115)	(0.111)	(0.082)	(0.090)	(0.090)
-0.197	-0.140	-0.155	-0.493	0.047	0.070	0.113	0.051	0.012	-0.289	-0.100	-0.121	-0.401	0.058	0.129	-0.054	-0.034	-0.077	-0.332	-0.124	-0.031
(0.315)	(0.275)	(0.266)	(1.351)	(1.155)	(1.124)	(0.325)	(0.268)	(0.265)	(0.354)	(0.292)	(0.283)	(0.351)	(0.293)	(0.286)	(0.355)	(0.309)	(0.301)	(0.232)	(0.238)	(0.238)
-0.081	-0.091		-0.453*	-0.294		-0.105	-0.066		-0.029	-0.034		-0.163**	-0.104*		-0.085	-0.094		0.168***	0.361***	
(0.063)	(0.058)		(0.272)	(0.243)		(0.065)	(0.057)		(0.071)	(0.062)		(0.071)	(0.063)		(0.072)	(0.065)		(0.048)	(0.051)	
-0.003*	-0.002		-0.012**	-0.011*		-0.002	-0.002		-0.002	-0.002		-0.002	-0.002		-0.003*	-0.003*		0.002	0.001	
(0.001)	(0.001)		(0.006)	(0.006)		(0.001)	(0.001)		(0.002)	(0.002)		(0.002)	(0.002)		(0.002)	(0.002)		(0.008)	(0.001)	
0.135	0.092		-8.455	-2.172		-1.606	0.015		-1.830	-1.091		-1.773	-1.756**		-1.433	0.532		-0.772	-0.196	
(1.320)	(0.636)		(5.672)	(2.675)		(1.365)	(0.631)		(1.486)	(0.688)		(1.472)	(0.689)		(1.492)	(0.715)		(0.895)	(0.541)	
-0.686	-0.205		0.379	-0.832		0.211	-0.189		-0.277	-0.154		-0.257	-0.138		0.229	-0.157		0.478	-0.028	
(0.504)	(0.189)		(2.159)	(0.793)		(0.519)	(0.187)		(0.567)	(0.204)		(0.560)	(0.204)		(0.568)	(0.212)		(0.340)	(0.164)	
	-0.965**			-5.872***			-1.774***			-1.275**			-0.537			-1.063**			-0.917**	
	(0.470)			(1.977)			(0.466)			(0.508)			(0.509)			(0.529)			(0.399)	
-			-			-			-			-			-			-		
-0.805*	-0.251		-3.003	0.692		-0.302	0.253		-0.124	0.195		-0.612	0.216		-1.680***	-0.316		0.590*	0.324	
(0.444)	(0.247)		(1.908)	(1.039)		(0.458)	(0.245)		(0.500)	(0.267)		(0.495)	(0.268)		(0.503)	(0.278)		(0.319)	(0.216)	
-0.046***	-0.050***		-0.178**	-0.103		-0.063***	-0.055***		-0.014	-0.005		-0.053***	-0.033**		0.014	0.055***		-0.007	-0.015	
(0.018)	(0.016)		(0.075)	(0.066)		(0.018)	(0.016)		(0.020)	(0.017)		(0.020)	(0.017)		(0.020)	(0.018)		(0.015)	(0.014)	
-0.157	-0.179*		-0.388	-0.526		-0.050	-0.043		-0.059	-0.081		-0.146	-0.237**		-0.027	0.023		-0.012	0.046	
(0.108)	(0.098)		(0.463)	(0.413)		(0.111)	(0.097)		(0.121)	(0.106)		(0.120)	(0.106)		(0.122)	(0.110)		(0.078)	(0.087)	
-	-		-	-		-	-		-	-		-	-		-	-		-	-	
-0.001	-0.001*		0.000	0.000		0.000	0.000		-0.000	-0.000		0.000	-0.000		0.000	0.000		0.000	0.000	
(0.000)	(0.000)		(0.001)	(0.001)		(0.000)	(0.000)		(0.000)	(0.000)		(0.000)	(0.000)		(0.000)	(0.000)		(0.000)	(0.000)	
-0.018	-0.004		-0.231	-0.496***		-0.080*	-0.139***		-0.026	-0.091**		-0.074	-0.103***		-0.037	-0.067		0.020	-0.072**	
(0.041)	(0.037)		(0.177)	(0.154)		(0.043)	(0.036)		(0.046)	(0.040)		(0.046)	(0.040)		(0.046)	(0.041)		(0.034)	(0.035)	
0.001			0.031**			0.008***			0.005*			0.005			0.007**			0.002		
(0.003)			(0.012)			(0.003)			(0.003)			(0.003)			(0.003)			(0.002)		
0.328***			0.282***			0.181***			0.185***			0.278***			0.331***			0.626***		
(0.043)			(0.035)			(0.035)			(0.038)			(0.037)			(0.037)			(0.033)		
2.915***	3.079***	1.943***	16.250***	20.653***	14.816***	3.814***	4.581***	2.906***	3.058***	3.988***	3.123***	4.012***	4.680***	3.077***	2.394***	3.111***	2.664***	0.753	2.867***	4.246***
(0.536)	(0.455)	(0.160)	(2.347)	(1.914)	(0.680)	(0.559)	(0.451)	(0.162)	(0.612)	(0.492)	(0.173)	(0.610)	(0.493)	(0.175)	(0.605)	(0.512)	(0.182)	(0.478)	(0.405)	(0.149)
603	821	864	602	818	861	604	822	865	604	822	865	603	821	864	604	819	862	528	755	796
0.156	0.058	0.022	0.145	0.039	0.005	0.101	0.059	0.005	0.056	0.028	0.007	0.130	0.041	0.007	0.165	0.034	0.004	0.483	0.097	0.004

R-squared
 סטיות תקן מדווחות בסוגריים
 *** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

2014																							
שיחות על ציונים			שיחות על יחס צוות ההוראה			שיחות על קשר עם תלמידים אחרים			סך הכול שיחות עם הילדים			שיחות עם צוות בית הספר			משתנה			צפיית להשכלה			שיחות על ציונים		
3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
0.003	0.005	-0.001	-0.006	0.000	-0.007	-0.002	-0.000	0.002	-0.001	0.000	-0.002	-0.002	0.001	-0.005	0.005	0.004	-0.000	-0.000	0.006	0.011**	0.005	0.004	-0.000
(0.006)	(0.006)	(0.004)	(0.021)	(0.020)	(0.016)	(0.005)	(0.004)	(0.004)	(0.006)	(0.005)	(0.004)	(0.007)	(0.006)	(0.005)	(0.007)	(0.006)	(0.005)	(0.005)	(0.006)	(0.005)	(0.007)	(0.006)	(0.005)
-0.236	-0.592***	-0.497***	0.792	0.496	0.058	0.351*	0.284	0.219	0.198	0.123	-0.002	0.112	-0.127	-0.105	-0.103	-0.149	-0.212	0.180	0.431*	0.580***	-0.103	-0.149	-0.212
(0.249)	(0.227)	(0.179)	(0.814)	(0.827)	(0.664)	(0.191)	(0.184)	(0.147)	(0.237)	(0.218)	(0.180)	(0.253)	(0.241)	(0.196)	(0.278)	(0.254)	(0.209)	(0.215)	(0.233)	(0.198)	(0.278)	(0.254)	(0.209)
0.389	-0.107	-0.147	-0.134	-0.038	-0.292	-0.224	-0.217	-0.045	0.305	0.324	0.367	-0.375	-0.150	-0.145	-0.094	-0.108	-0.656	-0.237	-0.006	0.375	-0.094	-0.108	-0.656
(0.492)	(0.436)	(0.378)	(1.611)	(1.529)	(1.358)	(0.384)	(0.349)	(0.306)	(0.477)	(0.418)	(0.377)	(0.509)	(0.462)	(0.414)	(0.549)	(0.474)	(0.433)	(0.421)	(0.425)	(0.402)	(0.549)	(0.474)	(0.433)
-0.244	-0.248	-0.266**	0.379	-0.126	-0.388	0.141	0.026	0.025	0.203	0.104	-0.012	-0.084	-0.186	-0.225	0.071	-0.091	-0.209	-0.283*	-0.159	0.094	0.071	-0.091	-0.209
(0.166)	(0.151)	(0.125)	(0.549)	(0.536)	(0.453)	(0.129)	(0.121)	(0.102)	(0.160)	(0.145)	(0.125)	(0.171)	(0.161)	(0.137)	(0.189)	(0.166)	(0.144)	(0.147)	(0.150)	(0.137)	(0.189)	(0.166)	(0.144)
0.154	0.177	0.228	-2.434*	-1.264	-1.918*	-0.590*	-0.384	-0.382*	-0.701*	-0.276	-0.443	-0.734*	-0.514	-0.687**	0.097	-0.032	-0.342	0.091	0.314	0.353	0.097	-0.032	-0.342
(0.393)	(0.310)	(0.273)	(1.288)	(1.107)	(1.001)	(0.306)	(0.248)	(0.222)	(0.381)	(0.297)	(0.273)	(0.407)	(0.329)	(0.299)	(0.440)	(0.343)	(0.319)	(0.331)	(0.302)	(0.296)	(0.440)	(0.343)	(0.319)
-0.094	-0.070		-0.626**	-0.193		-0.056	0.080		-0.106	-0.031		-0.178**	-0.089		-0.212**	-0.146*		0.103	0.329***		-0.212**	-0.146*	
(0.083)	(0.075)		(0.275)	(0.267)		(0.065)	(0.060)		(0.081)	(0.072)		(0.086)	(0.080)		(0.094)	(0.082)		(0.073)	(0.073)		(0.094)	(0.082)	
-0.003	0.006		-0.007	-0.003		0.003	-0.005		0.000	0.010		-0.007	0.002		-0.011	-0.006		-0.021	-0.028*		-0.011	-0.006	
(0.017)	(0.015)		(0.057)	(0.052)		(0.013)	(0.012)		(0.017)	(0.014)		(0.018)	(0.015)		(0.020)	(0.016)		(0.016)	(0.015)		(0.020)	(0.016)	
	0.188		-7.320**				-1.472**			-1.257			-1.229			-1.734*			0.016			-1.734*	
	(0.910)		(3.191)				(0.728)			(0.872)			(0.965)			(0.990)			(0.845)			(0.990)	
-			-			-			-			-			-			-			-		
-0.979	-0.208		1.541	-0.080		0.425	0.040		0.639	0.047		-0.013	-0.073		0.388	0.173		1.033	0.249		0.388	0.173	
(0.860)	(0.270)		(2.794)	(0.953)		(0.665)	(0.217)		(0.825)	(0.260)		(0.881)	(0.288)		(0.957)	(0.294)		(0.674)	(0.262)		(0.957)	(0.294)	
	0.224		-2.292				0.038			-0.811			-0.366			-0.078			-0.792			-0.078	
	(0.751)		(2.635)				(0.601)			(0.721)			(0.798)			(0.816)			(0.698)			(0.816)	
-			-			-			-			-			-			-			-		
-0.524	-0.059		-2.519	0.840		0.341	0.310		0.390	0.291		-0.617	0.008		-1.768	-0.114		0.737	0.194		-1.768	-0.114	
(0.848)	(0.362)		(3.873)	(1.314)		(0.663)	(0.290)		(0.827)	(0.347)		(0.880)	(0.384)		(1.330)	(0.407)		(0.932)	(0.363)		(1.330)	(0.407)	
-0.697	-0.974		-4.759	-7.202		-1.130	-1.101		-1.063	-1.534		-0.440	-1.241		-0.967	-1.917		-0.201	-0.500		-0.967	-1.917	
(1.193)	(1.286)		(3.915)	(4.512)		(0.929)	(1.030)		(1.159)	(1.234)		(1.238)	(1.365)		(1.339)	(1.399)		(0.941)	(1.193)		(1.339)	(1.399)	
-0.037	-0.024		0.043	0.056		-0.021	-0.018		0.039	0.015		-0.030	-0.037		0.071*	0.107***		0.016	0.003		0.071*	0.107***	
(0.036)	(0.030)		(0.118)	(0.107)		(0.028)	(0.024)		(0.035)	(0.029)		(0.037)	(0.032)		(0.041)	(0.033)		(0.031)	(0.030)		(0.041)	(0.033)	
0.146	0.026		0.033	-0.124		0.074	0.063		0.010	-0.054		0.005	0.025		0.081	0.045		0.089	0.048		0.081	0.045	
(0.159)	(0.145)		(0.524)	(0.514)		(0.123)	(0.116)		(0.154)	(0.139)		(0.164)	(0.154)		(0.179)	(0.159)		(0.139)	(0.144)		(0.179)	(0.159)	
-0.001**	-0.001		0.000	-0.000		0.000	0.000		-0.001	-0.001		0.000	-0.000		-0.000	-0.000		0.000	0.000		-0.000	-0.000	
(0.001)	(0.000)		(0.002)	(0.002)		(0.000)	(0.000)		(0.001)	(0.000)		(0.001)	(0.001)		(0.001)	(0.001)		(0.000)	(0.000)		(0.001)	(0.001)	
-0.088	-0.002		-0.109	0.117		-0.018	-0.004		-0.110**	-0.002		0.006	0.009		0.114*	0.168***		0.025	-0.001		0.114*	0.168***	
(0.056)	(0.047)		(0.183)	(0.166)		(0.043)	(0.038)		(0.054)	(0.045)		(0.058)	(0.050)		(0.063)	(0.051)		(0.058)	(0.052)		(0.063)	(0.051)	
-0.000			-0.020			-0.007**			-0.005			-0.002			0.000			-0.001			0.000		
(0.004)			(0.014)			(0.003)			(0.004)			(0.004)			(0.005)			(0.004)			(0.005)		
0.347***			0.325***			0.235***			0.311***			0.412***			0.387***			0.676***			0.387***		
(0.071)			(0.044)			(0.043)			(0.052)			(0.056)			(0.059)			(0.066)			(0.059)		
2.994***	2.267***	1.928***	16.580***	16.633***	16.991***	3.453***	3.342***	3.422***	3.448***	2.990***	3.337***	3.705***	4.015***	3.470***	2.177**	2.188***	3.264***	1.585**	3.446***	3.791***	2.177**	2.188***	3.264***
(0.757)	(0.656)	(0.167)	(2.601)	(2.338)	(0.606)	(0.604)	(0.527)	(0.135)	(0.737)	(0.631)	(0.167)	(0.808)	(0.701)	(0.183)	(0.854)	(0.721)	(0.193)	(0.704)	(0.669)	(0.186)	(0.854)	(0.721)	(0.193)
240	337	434	233	327	422	240	334	431	240	335	431	240	334	431	233	330	426	188	285	369	233	330	426
0.188	0.053	0.028	0.278	0.039	0.011	0.185	0.057	0.012	0.227	0.038	0.010	0.259	0.033	0.021	0.279	0.119	0.014	0.469	0.148	0.043	0.279	0.119	0.014

R-squared
 סטיות תקן מדווחות בסוגריים
 *** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

טבלה 22 - הקשר בין שעות העבודה של האב לבין מעורבותו בחינוך ילדו הצעיר

2012																					
שיחות עם צוות בית הספר			סך הכול שיחות עם הילדים			שיחות על קשר עם תלמידים אחרים			שיחות על יחס צוות ההוראה			שיחות על התנהגות			שיחות על ציונים			צפייות להשכלה			משתנה
3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	מודל ניתוח
-0.001	-0.004	-0.005	-0.011	-0.006	-0.001	-0.002	0.000	0.001	-0.002	-0.001	0.000	-0.003	-0.002	-0.001	0.001	0.002	0.003	-0.002	-0.003	-0.000	שעות עבודה של ההורה
(0.004)	(0.004)	(0.004)	(0.019)	(0.019)	(0.018)	(0.005)	(0.004)	(0.004)	(0.005)	(0.005)	(0.004)	(0.005)	(0.005)	(0.004)	(0.005)	(0.005)	(0.004)	(0.003)	(0.004)	(0.004)	
0.081	0.036	-0.019	-0.484	-0.387	-0.499	-0.037	0.099	0.114	-0.031	0.008	-0.022	-0.149	-0.113	-0.158	-0.118	-0.172	-0.190	-0.041	-0.057	-0.010	עצמאי
(0.136)	(0.135)	(0.132)	(0.683)	(0.676)	(0.652)	(0.171)	(0.160)	(0.155)	(0.172)	(0.163)	(0.157)	(0.166)	(0.162)	(0.157)	(0.167)	(0.166)	(0.161)	(0.107)	(0.131)	(0.133)	
-0.274	-0.151	-0.145	1.157	0.865	0.791	0.158	0.268	0.267	0.501**	0.328	0.339	0.301	0.212	0.163	0.083	0.028	-0.020	0.213	-0.025	0.080	מגור ציבורי
(0.200)	(0.205)	(0.200)	(1.020)	(1.034)	(0.993)	(0.254)	(0.242)	(0.233)	(0.254)	(0.248)	(0.237)	(0.248)	(0.248)	(0.239)	(0.244)	(0.251)	(0.243)	(0.159)	(0.195)	(0.200)	
-0.217*	-0.154	-0.195*	-0.783	-0.118	-0.109	0.001	0.108	0.152	-0.114	0.059	0.044	-0.130	-0.034	-0.081	-0.225*	-0.087	-0.098	0.089	0.161	0.325***	לא ביישוב המגורים
(0.112)	(0.112)	(0.107)	(0.559)	(0.565)	(0.530)	(0.140)	(0.133)	(0.125)	(0.140)	(0.136)	(0.127)	(0.135)	(0.135)	(0.127)	(0.136)	(0.138)	(0.131)	(0.089)	(0.109)	(0.109)	
-0.253*	-0.112	-0.119	-1.273*	-0.399	-0.195	-0.076	0.036	0.081	-0.166	0.075	0.076	-0.449**	-0.282	-0.235	-0.300*	-0.161	-0.068	0.016	-0.004	-0.053	יישובים שונים או חו"ל
(0.145)	(0.144)	(0.141)	(0.726)	(0.724)	(0.696)	(0.182)	(0.171)	(0.165)	(0.182)	(0.175)	(0.167)	(0.176)	(0.173)	(0.167)	(0.177)	(0.177)	(0.172)	(0.113)	(0.139)	(0.142)	
-0.039	-0.071		-0.073	-0.198		-0.009	-0.009		-0.022	-0.017		-0.047	-0.107**		-0.058	-0.086		0.115***	0.317***		שנות ההשכלה
(0.044)	(0.044)		(0.217)	(0.218)		(0.054)	(0.052)		(0.054)	(0.053)		(0.053)	(0.052)		(0.053)	(0.053)		(0.036)	(0.043)		
0.004***	0.003**		0.011	0.005		0.002	0.001		0.002	0.001		0.002	0.001		0.002	0.001		-0.000	0.008		גיל ההורה
(0.001)	(0.001)		(0.007)	(0.007)		(0.002)	(0.002)		(0.002)	(0.002)		(0.002)	(0.002)		(0.002)	(0.002)		(0.007)	(0.009)		
-0.194	-0.086		1.945	2.900		0.339	0.920**		-0.492	0.009		0.378	0.674		1.187**	0.682		-0.437	-0.273		גרוש
(0.472)	(0.354)		(2.346)	(1.771)		(0.589)	(0.419)		(0.591)	(0.428)		(0.570)	(0.424)		(0.575)	(0.434)		(0.356)	(0.330)		
	0.834			2.069			0.002			0.283			0.433			0.662			0.798		אלמן
	(0.775)			(3.872)			(0.916)			(0.937)			(0.927)			(0.949)			(0.880)		
-			-			-			-			-			-			-			אלמן (הושמט)
0.205	0.098		-1.213	-1.637		0.042	0.124		-0.098	-0.074		-0.205	-0.237		-0.315	-0.957*		-0.407	-0.355		רווק
(0.446)	(0.454)		(2.220)	(2.270)		(0.558)	(0.537)		(0.559)	(0.549)		(0.540)	(0.544)		(0.546)	(0.557)		(0.383)	(0.446)		
-0.008	-0.029*		0.032	-0.012		-0.009	-0.015		-0.003	-0.008		-0.011	-0.018		0.038**	0.054***		0.002	-0.034*		גיל הילד
(0.016)	(0.015)		(0.077)	(0.076)		(0.019)	(0.018)		(0.019)	(0.018)		(0.019)	(0.018)		(0.019)	(0.019)		(0.015)	(0.019)		
-0.086	-0.165*		-0.798*	-1.046**		-0.135	-0.170		-0.104	-0.113		-0.260**	-0.348***		-0.069	-0.113		0.037	0.067		ילדה
(0.094)	(0.095)		(0.471)	(0.474)		(0.118)	(0.112)		(0.118)	(0.114)		(0.114)	(0.113)		(0.115)	(0.116)		(0.075)	(0.092)		
-	-		-	-		-	-		-	-		-	-		-	-		-	-		מין הילד לא ידוע (הושמט)
-0.000	-0.000		0.001	0.001		0.000	0.000		0.000	0.000		-0.000	-0.000		-0.000	0.000		-0.000	0.000		הכנסת משק הבית (אלפי ₪)
(0.000)	(0.000)		(0.001)	(0.001)		(0.000)	(0.000)		(0.000)	(0.000)		(0.000)	(0.000)		(0.000)	(0.000)		(0.000)	(0.000)		
0.070**	0.077**		-0.150	-0.166		-0.054	-0.070*		-0.015	-0.021		-0.061	-0.039		-0.006	-0.008		-0.084***	-0.156***		מספר הנפשות
(0.035)	(0.033)		(0.174)	(0.168)		(0.044)	(0.040)		(0.044)	(0.041)		(0.042)	(0.040)		(0.042)	(0.041)		(0.030)	(0.036)		
-0.005**			-0.014			-0.003			-0.002			-0.005			0.001			-0.004*			שעות עבודה של בן הזוג
(0.003)			(0.014)			(0.003)			(0.003)			(0.003)			(0.003)			(0.002)			
0.306***			0.430***			0.298***			0.293***			0.372***			0.419***			0.641***			מעורבות בן/בת זוג
(0.034)			(0.039)			(0.043)			(0.039)			(0.038)			(0.037)			(0.030)			
0.729*	1.600***	1.456***	7.188***	13.885***	11.587***	1.920***	2.800***	2.171***	1.552***	2.284***	2.015***	2.415***	3.614***	2.531***	0.997*	2.095***	2.158***	1.594***	3.491***	4.091***	קבוע
(0.427)	(0.410)	(0.185)	(2.179)	(2.057)	(0.910)	(0.541)	(0.485)	(0.216)	(0.530)	(0.495)	(0.219)	(0.524)	(0.492)	(0.219)	(0.512)	(0.503)	(0.225)	(0.403)	(0.481)	(0.195)	
686	802	861	683	796	855	687	802	861	688	803	862	687	800	859	687	800	859	619	731	785	תצפיות
0.167	0.043	0.008	0.169	0.016	0.002	0.081	0.020	0.004	0.088	0.006	0.003	0.158	0.028	0.004	0.192	0.029	0.002	0.498	0.137	0.018	R-squared

סטיות תקן מדווחות בסוגריים
*** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

טבלה 33 - הקשר בין היקף המשרה של האם לבין מעורבותה בחינוך ילדה הצעיר

2012																	
שיחות על ציונים			שיחות על יחס צוות ההוראה			שיחות על קשר עם תלמידים אחרים			סך הכול שיחות עם הילדים			שיחות עם צוות בית הספר			משתנה		
1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
0.128	0.055	0.030	-0.009	-0.066	-0.088	-0.043	-0.008	-0.026	-0.038	-0.076	-0.098	-0.237**	-0.160	-0.281**	מודל ניתוח		
(0.095)	(0.096)	(0.086)	(0.117)	(0.122)	(0.133)	(0.113)	(0.117)	(0.131)	(0.117)	(0.117)	(0.132)	(0.104)	(0.109)	(0.118)	משרה מלאה (לעומת חלקית)		
0.087	-0.048	-0.071	-0.472***	-0.483***	-0.382**	-0.391***	-0.338**	-0.353**	-0.220	-0.256*	-0.279	-0.307**	-0.244*	-0.251	אבטלה (לעומת חלקית)		
(0.130)	(0.128)	(0.115)	(0.155)	(0.158)	(0.173)	(0.150)	(0.153)	(0.171)	(0.149)	(0.153)	(0.172)	(0.139)	(0.142)	(0.153)			
0.116	-0.040	-0.203	-0.192	-0.190	-0.119	-0.203	-0.220	0.029	-0.224	-0.256	-0.055	-0.156	-0.042	0.076	עצמאי		
(0.154)	(0.150)	(0.135)	(0.185)	(0.186)	(0.205)	(0.179)	(0.180)	(0.202)	(0.177)	(0.180)	(0.204)	(0.166)	(0.167)	(0.183)			
0.167	0.134	-0.193	0.254	0.179	0.140	0.123	0.089	0.057	0.263	0.229	0.129	0.332	0.374*	0.245	מגור ציבורי		
(0.192)	(0.187)	(0.158)	(0.238)	(0.240)	(0.248)	(0.227)	(0.229)	(0.242)	(0.226)	(0.226)	(0.245)	(0.209)	(0.210)	(0.215)			
0.168*	0.051	-0.087	-0.118	-0.095	-0.062	-0.269**	-0.281**	-0.222*	-0.110	-0.146	-0.052	-0.041	-0.256**	-0.246**	לא ביישוב המגורים		
(0.089)	(0.090)	(0.081)	(0.109)	(0.113)	(0.124)	(0.105)	(0.109)	(0.123)	(0.104)	(0.109)	(0.124)	(0.098)	(0.101)	(0.110)			
0.054	-0.054	-0.281	-0.009	0.041	0.121	0.075	-0.009	-0.336	-0.290	-0.278	-0.279	0.128	-0.013	-0.237	ישובים שונים או חו"ל		
(0.223)	(0.220)	(0.212)	(0.279)	(0.285)	(0.324)	(0.266)	(0.271)	(0.319)	(0.263)	(0.271)	(0.322)	(0.247)	(0.255)	(0.287)			
0.377***	0.161***	-0.083	-0.054	-0.087	-0.165**	-0.087	-0.032	-0.032	-0.017	-0.032	-0.110*	-0.029	-0.080	-0.089	שנות ההשכלה		
(0.050)	(0.048)	(0.070)	(0.063)	(0.061)	(0.069)	(0.061)	(0.070)	(0.070)	(0.061)	(0.070)	(0.064)	(0.056)	(0.056)	(0.062)			
0.001	-0.000	-0.003*	-0.003*	-0.002	-0.002	-0.002	-0.002	-0.002	-0.002	-0.002	-0.002	-0.002	-0.002	-0.003**	גיל ההורה		
(0.001)	(0.001)	(0.002)	(0.002)	(0.002)	(0.002)	(0.002)	(0.002)	(0.002)	(0.002)	(0.002)	(0.001)	(0.001)	(0.001)	(0.001)			
-0.119	-0.627	0.499	0.790	-1.220*	0.229	-0.756	-0.300	-0.300	-0.756	-0.300	-0.391	0.206	0.020	-0.449	פרוד		
(0.494)	(0.649)	(1.065)	(0.651)	(0.628)	(1.050)	(0.627)	(1.060)	(1.060)	(0.627)	(1.060)	(0.972)	(0.575)	(0.582)	(0.947)			
-0.057	0.459	-0.225	0.259	-0.209	-0.241	-0.158	-0.173	-0.173	-0.158	-0.173	0.179	-0.225	-0.254	-0.747	גרוש		
(0.161)	(0.325)	(0.206)	(0.533)	(0.199)	(0.525)	(0.199)	(0.531)	(0.531)	(0.199)	(0.531)	(0.486)	(0.182)	(0.184)	(0.474)			
-0.933**	-1.115**	-0.584	-1.311**	-0.584	-1.311**	-0.584	-1.311**	-0.584	-1.311**	-0.584	-1.824***	-1.108***	-1.030**	-1.030**	אלמן		
(0.400)	(0.528)	(0.509)	(0.509)	(0.509)	(0.509)	(0.509)	(0.509)	(0.509)	(0.509)	(0.509)	(0.467)	(0.467)	(0.472)	(0.472)			
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	אלמן (הושמט)		
0.323	0.578*	-0.276	-1.716***	0.177	-0.646	0.175	-0.232	0.175	-0.232	0.175	-0.352	0.197	-0.195	-0.872*	רווק		
(0.214)	(0.325)	(0.271)	(0.503)	(0.261)	(0.494)	(0.261)	(0.499)	(0.261)	(0.499)	(0.261)	(0.458)	(0.240)	(0.242)	(0.445)			
-0.016	-0.008	0.052***	0.010	-0.035**	-0.055***	-0.035**	-0.018	-0.009	-0.018	-0.009	-0.060***	-0.055***	-0.050***	-0.044**	גיל הילד		
(0.014)	(0.015)	(0.017)	(0.019)	(0.017)	(0.019)	(0.017)	(0.019)	(0.017)	(0.019)	(0.017)	(0.018)	(0.015)	(0.016)	(0.017)			
0.065	0.005	0.071	0.017	-0.219**	-0.132	-0.062	-0.024	-0.062	-0.024	-0.062	-0.042	-0.029	-0.181*	-0.136	ילדה		
(0.086)	(0.077)	(0.108)	(0.118)	(0.104)	(0.116)	(0.104)	(0.117)	(0.104)	(0.117)	(0.104)	(0.108)	(0.096)	(0.097)	(0.105)			
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	מין הילד לא ידוע (הושמט)		
0.000	0.000	0.000	0.000	-0.000	0.000	-0.000	-0.000	-0.000	-0.000	-0.000	0.000	0.000	-0.001**	-0.000	הכנסת משק הבית (אלפי ₪)		
(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)			
-0.069**	0.015	-0.066	-0.041	-0.097**	-0.085*	-0.077*	-0.029	-0.077*	-0.029	-0.077*	-0.094**	-0.134***	-0.003	-0.006	מספר הנפשות		
(0.035)	(0.033)	(0.041)	(0.045)	(0.039)	(0.045)	(0.039)	(0.045)	(0.039)	(0.045)	(0.039)	(0.041)	(0.036)	(0.036)	(0.040)			
-	-0.020	0.051	-0.000	0.268	-0.000	0.268	0.114	0.268	0.114	0.268	0.114	0.268	0.131	0.131	משרה מלאה בן/בת זוג		
(0.108)	(0.108)	(0.166)	(0.164)	(0.166)	(0.164)	(0.166)	(0.152)	(0.166)	(0.152)	(0.166)	(0.152)	(0.152)	(0.148)	(0.148)			
-0.012	-0.012	-0.110	-0.045	0.097	-0.045	0.097	-0.015	0.097	-0.015	0.097	-0.015	0.097	0.118	0.118	אבטלה בן/בת זוג		
(0.133)	(0.133)	(0.200)	(0.197)	(0.199)	(0.197)	(0.199)	(0.182)	(0.199)	(0.182)	(0.199)	(0.182)	(0.182)	(0.177)	(0.177)			
0.628***	0.628***	0.338***	0.270***	0.189***	0.189***	0.189***	0.188***	0.189***	0.188***	0.189***	0.188***	0.188***	0.343***	0.343***	מעורבות בן/בת זוג		
(0.032)	(0.032)	(0.036)	(0.036)	(0.037)	(0.036)	(0.037)	(0.034)	(0.037)	(0.034)	(0.037)	(0.034)	(0.034)	(0.041)	(0.041)			
4.197***	2.690***	0.878**	2.892***	3.087***	4.332***	3.662***	2.916***	4.332***	3.662***	2.916***	4.296***	4.524***	2.926***	2.540***	קבוע		
(0.086)	(0.377)	(0.443)	(0.104)	(0.475)	(0.554)	(0.458)	(0.100)	(0.556)	(0.458)	(0.100)	(0.511)	(0.420)	(0.425)	(0.491)			
823	779	562	899	852	645	855	902	645	855	902	645	855	854	644	תצפיות		
0.008	0.107	0.473	0.016	0.043	0.168	0.044	0.016	0.132	0.044	0.016	0.098	0.066	0.023	0.162	R-squared		

סטיות תקן מדווחות בסוגריים

*** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

2014																	
שירות על קשר עם תלמידים אחרים			שירות על יחס צוות ההוראה			שירות על התנהגות			שירות על ציונים			ציפיות להשכלה			משתנה		
שירות על קשר עם תלמידים אחרים			שירות על יחס צוות ההוראה			שירות על התנהגות			שירות על ציונים			ציפיות להשכלה			משתנה		
3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
0.211	0.223	0.075	0.220	0.322	0.045	-0.048	0.009	0.027	0.009	0.096	-0.010	0.138	0.247	0.102	0.180	0.030	-0.015
(0.155)	(0.143)	(0.121)	(0.519)	(0.515)	(0.442)	(0.123)	(0.116)	(0.099)	(0.153)	(0.139)	(0.122)	(0.161)	(0.154)	(0.133)	(0.177)	(0.157)	(0.140)
1.104*	0.498	0.190	3.836*	-0.189	0.820	0.329	-0.089	0.029	0.420	-0.346	0.059	1.332**	0.298	0.115	1.072	-0.241	0.340
(0.599)	(0.529)	(0.420)	(1.966)	(1.870)	(1.515)	(0.478)	(0.427)	(0.342)	(0.589)	(0.510)	(0.421)	(0.620)	(0.563)	(0.461)	(0.673)	(0.575)	(0.480)
-0.235	-0.603***	-0.507***	0.772	0.496	0.033	0.360*	0.287	0.220	0.200	0.132	-0.002	0.113	-0.124	-0.104	-0.132	-0.158	-0.231
(0.246)	(0.226)	(0.179)	(0.805)	(0.830)	(0.666)	(0.191)	(0.184)	(0.147)	(0.238)	(0.218)	(0.181)	(0.251)	(0.241)	(0.197)	(0.276)	(0.253)	(0.208)
0.378	-0.151	-0.160	-0.152	-0.119	-0.283	-0.222	-0.221	-0.048	0.290	0.294	0.371	-0.376	-0.207	-0.161	-0.101	-0.113	-0.651
(0.490)	(0.435)	(0.378)	(1.604)	(1.538)	(1.363)	(0.388)	(0.351)	(0.308)	(0.482)	(0.420)	(0.379)	(0.507)	(0.463)	(0.415)	(0.550)	(0.473)	(0.432)
-0.254	-0.272*	-0.289**	0.320	-0.147	-0.433	0.128	0.029	0.033	0.192	0.109	-0.016	-0.098	-0.204	-0.252*	0.068	-0.100	-0.228
(0.164)	(0.151)	(0.124)	(0.543)	(0.538)	(0.451)	(0.129)	(0.122)	(0.101)	(0.161)	(0.145)	(0.125)	(0.169)	(0.161)	(0.137)	(0.188)	(0.165)	(0.143)
0.186	0.152	0.194	-2.199*	-1.336	-1.970**	-0.516*	-0.387	-0.372*	-0.648*	-0.298	-0.450*	-0.705*	-0.560*	-0.749**	0.130	-0.036	-0.345
(0.387)	(0.308)	(0.272)	(1.265)	(1.108)	(1.000)	(0.305)	(0.249)	(0.222)	(0.379)	(0.297)	(0.273)	(0.400)	(0.328)	(0.299)	(0.435)	(0.341)	(0.317)
-0.088	-0.070		-0.603**	-0.212		-0.055	0.078		-0.104	-0.039		-0.174**	-0.099		-0.197**	-0.144*	
(0.083)	(0.075)		(0.273)	(0.267)		(0.066)	(0.061)		(0.081)	(0.072)		(0.086)	(0.080)		(0.094)	(0.082)	
-0.004	0.006		-0.013	-0.000		0.003	-0.005		-0.001	0.011		-0.008	0.004		-0.014	-0.007	
(0.017)	(0.014)		(0.057)	(0.052)		(0.013)	(0.012)		(0.017)	(0.014)		(0.018)	(0.015)		(0.020)	(0.016)	
	0.168			-7.313**			-1.468**			-1.250			-1.221			-1.767*	
	(0.905)			(3.198)			(0.730)			(0.873)			(0.964)			(0.983)	
-			-			-			-			-			-		
-0.961	-0.205		1.266	-0.079		0.334	0.039		0.572	0.052		-0.040	-0.086		0.415	0.197	
(0.851)	(0.269)		(2.761)	(0.955)		(0.667)	(0.218)		(0.826)	(0.260)		(0.871)	(0.288)		(0.950)	(0.292)	
	0.186			-2.451			0.023			-0.872			-0.483			-0.042	
	(0.748)			(2.646)			(0.604)			(0.722)			(0.798)			(0.813)	
-			-			-			-			-			-		
-0.480	-0.057		-2.622	0.822		0.357	0.306		0.398	0.281		-0.583	-0.011		-1.764	-0.100	
(0.842)	(0.360)		(3.838)	(1.316)		(0.667)	(0.290)		(0.831)	(0.347)		(0.873)	(0.384)		(1.326)	(0.404)	
-0.658	-1.050		-4.369	-7.422		-1.041	-1.116		-1.006	-1.613		-0.377	-1.391		-0.902	-1.906	
(1.187)	(1.282)		(3.893)	(4.531)		(0.937)	(1.035)		(1.168)	(1.237)		(1.230)	(1.366)		(1.338)	(1.393)	
-0.042	-0.029		0.036	0.053		-0.020	-0.018		0.039	0.015		-0.034	-0.039		0.069*	0.105***	
(0.035)	(0.030)		(0.117)	(0.107)		(0.028)	(0.024)		(0.035)	(0.029)		(0.036)	(0.032)		(0.041)	(0.033)	
0.163	0.027		0.053	-0.120		0.070	0.065		0.007	-0.052		0.020	0.035		0.086	0.027	
(0.158)	(0.144)		(0.519)	(0.516)		(0.124)	(0.117)		(0.154)	(0.139)		(0.162)	(0.154)		(0.178)	(0.158)	
-0.001**	-0.001*		0.000	-0.000		0.000	0.000		-0.001	-0.001		0.000	-0.000		-0.000	-0.000	
(0.001)	(0.000)		(0.002)	(0.002)		(0.000)	(0.000)		(0.001)	(0.000)		(0.001)	(0.001)		(0.001)	(0.001)	
-0.093*	0.004		-0.130	0.125		-0.019	-0.006		-0.111**	-0.001		-0.000	0.008		0.105*	0.181***	
(0.055)	(0.047)		(0.181)	(0.168)		(0.044)	(0.038)		(0.054)	(0.046)		(0.057)	(0.050)		(0.063)	(0.051)	
-0.260			-0.097			-0.040			-0.005			-0.102			-0.002		
(0.219)			(0.719)			(0.175)			(0.216)			(0.227)			(0.247)		
-0.186			1.562			0.359			0.272			0.198			0.288		
(0.297)			(0.978)			(0.236)			(0.291)			(0.306)			(0.336)		
0.349***			0.335***			0.246***			0.318***			0.418***			0.393***		
(0.070)			(0.044)			(0.045)			(0.053)			(0.056)			(0.059)		
3.258***	2.341***	1.861***	15.449***	16.533***	16.747***	3.100***	3.321***	3.459***	3.199***	2.944***	3.284***	3.609***	3.938***	3.271***	2.270***	2.320***	3.282***
(0.742)	(0.640)	(0.105)	(2.550)	(2.296)	(0.386)	(0.613)	(0.518)	(0.086)	(0.734)	(0.619)	(0.106)	(0.797)	(0.686)	(0.116)	(0.834)	(0.702)	(0.122)
240	336	433	233	326	421	240	333	430	240	334	430	240	333	430	233	329	425
0.209	0.062	0.030	0.299	0.040	0.011	0.186	0.058	0.011	0.228	0.042	0.009	0.280	0.040	0.020	0.293	0.123	0.017
R-squared																	

סטיות תקן מדווחות בסוגריים
 *** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

טבלה 4 - הקשר בין היקף המשרה של האב לבין מעורבותו בחינוך ילדו הצעיר

2012

שיחות על קשר עם תלמידים אחרים			שיחות על יחס צוות ההוראה			שיחות על התנהגות			שיחות על ציונים			ציפיות להשכלה			משתנה		
3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
-0.028	0.013	-0.012	0.542	0.587	0.711	0.187	0.163	0.208	0.077	0.121	0.156	0.077	0.049	0.082	0.194	0.255*	0.257*
(0.123)	(0.123)	(0.120)	(0.606)	(0.615)	(0.591)	(0.151)	(0.145)	(0.139)	(0.152)	(0.148)	(0.142)	(0.148)	(0.147)	(0.143)	(0.148)	(0.150)	(0.145)
-0.098	0.103	0.144	1.979**	2.268***	2.088**	0.406*	0.431**	0.450**	0.545**	0.616***	0.599***	0.335	0.364*	0.254	0.451**	0.531**	0.532***
(0.173)	(0.175)	(0.167)	(0.851)	(0.872)	(0.822)	(0.212)	(0.205)	(0.194)	(0.214)	(0.209)	(0.197)	(0.208)	(0.208)	(0.199)	(0.208)	(0.213)	(0.202)
-0.004	-0.011	-0.054	-0.555	-0.409	-0.491	0.032	0.135	0.134	-0.057	0.017	-0.012	-0.104	-0.091	-0.116	-0.192	-0.218	-0.224
(0.125)	(0.127)	(0.124)	(0.615)	(0.633)	(0.610)	(0.154)	(0.149)	(0.144)	(0.155)	(0.153)	(0.147)	(0.150)	(0.151)	(0.148)	(0.151)	(0.155)	(0.151)
-0.236	-0.134	-0.139	1.426	1.362	1.322	0.262	0.401*	0.382*	0.569**	0.441*	0.448**	0.315	0.267	0.248	0.127	0.102	0.074
(0.191)	(0.196)	(0.191)	(0.957)	(0.981)	(0.945)	(0.238)	(0.230)	(0.222)	(0.239)	(0.235)	(0.225)	(0.234)	(0.235)	(0.229)	(0.230)	(0.239)	(0.231)
-0.184*	-0.164	-0.211**	-0.936*	-0.452	-0.415	-0.036	0.033	0.071	-0.163	-0.026	-0.036	-0.134	-0.071	-0.114	-0.248*	-0.151	-0.147
(0.108)	(0.110)	(0.104)	(0.532)	(0.549)	(0.511)	(0.133)	(0.129)	(0.121)	(0.133)	(0.132)	(0.122)	(0.130)	(0.131)	(0.123)	(0.130)	(0.134)	(0.126)
-0.227	-0.130	-0.143	-1.482**	-0.956	-0.557	-0.154	-0.089	-0.012	-0.234	-0.052	-0.005	-0.450***	-0.348**	-0.236	-0.307*	-0.228	-0.122
(0.139)	(0.139)	(0.135)	(0.684)	(0.691)	(0.661)	(0.171)	(0.163)	(0.156)	(0.172)	(0.166)	(0.159)	(0.167)	(0.165)	(0.160)	(0.167)	(0.169)	(0.163)
-0.047	-0.065		-0.018	-0.233		-0.004	-0.028		-0.012	-0.033		-0.050	-0.118**		-0.029	-0.068	
(0.042)	(0.043)		(0.206)	(0.212)		(0.051)	(0.050)		(0.052)	(0.051)		(0.051)	(0.051)		(0.051)	(0.052)	
0.004***	0.003**		0.010	0.005		0.002	0.001		0.002	0.001		0.002	0.001		0.002	0.001	
(0.001)	(0.001)		(0.006)	(0.007)		(0.002)	(0.002)		(0.002)	(0.002)		(0.002)	(0.002)		(0.002)	(0.002)	
-0.234	-0.142		2.572	3.302*		0.496	0.963**		-0.227	0.134		0.473	0.727*		1.204**	0.783*	
(0.446)	(0.344)		(2.181)	(1.711)		(0.545)	(0.404)		(0.550)	(0.413)		(0.533)	(0.410)		(0.536)	(0.420)	
	0.822			1.805			0.368			0.629			0.719			0.119	
	(0.674)			(3.349)			(0.791)			(0.809)			(0.802)			(0.822)	
-			-			-			-			-			-		
0.131	0.085		-2.134	-1.734		-0.147	0.090		-0.195	-0.045		-0.704	-0.584		-0.396	-0.818	
(0.400)	(0.411)		(1.964)	(2.040)		(0.492)	(0.482)		(0.495)	(0.493)		(0.480)	(0.489)		(0.483)	(0.500)	
-0.003	-0.021		0.041	-0.032		-0.008	-0.020		-0.003	-0.012		-0.011	-0.026		0.045**	0.053***	
(0.015)	(0.015)		(0.073)	(0.074)		(0.018)	(0.017)		(0.018)	(0.018)		(0.018)	(0.018)		(0.018)	(0.018)	
-0.091	-0.177*		-0.974**	-1.125**		-0.187*	-0.188*		-0.155	-0.155		-0.323***	-0.366***		-0.088	-0.122	
(0.092)	(0.092)		(0.450)	(0.461)		(0.112)	(0.109)		(0.113)	(0.111)		(0.110)	(0.110)		(0.110)	(0.113)	
-	-		-	-		-	-		-	-		-	-		-	-	
-0.000	-0.000		0.000	0.001		0.000	0.000		0.000	0.000		-0.000	-0.000		-0.000	0.000	
(0.000)	(0.000)		(0.001)	(0.001)		(0.000)	(0.000)		(0.000)	(0.000)		(0.000)	(0.000)		(0.000)	(0.000)	
0.081**	0.085**		-0.131	-0.151		-0.052	-0.062		-0.016	-0.017		-0.047	-0.039		-0.003	-0.004	
(0.034)	(0.033)		(0.166)	(0.165)		(0.041)	(0.039)		(0.042)	(0.040)		(0.040)	(0.039)		(0.041)	(0.040)	
0.243**			0.366			0.101			0.129			0.082			0.152		
(0.119)			(0.583)			(0.146)			(0.146)			(0.142)			(0.143)		
0.291**			1.067*			0.379***			0.241*			0.173			0.049		
(0.116)			(0.571)			(0.142)			(0.143)			(0.139)			(0.140)		
0.321***			0.432***			0.308***			0.300***			0.369***			0.420***		
(0.033)			(0.038)			(0.041)			(0.038)			(0.037)			(0.035)		
0.299	1.278***	1.247***	5.121**	13.616***	11.113***	1.419***	2.813***	2.111***	1.229**	2.301***	1.927***	1.998***	3.613***	2.407***	0.677	1.941***	2.108***
(0.391)	(0.374)	(0.124)	(2.000)	(1.863)	(0.611)	(0.493)	(0.439)	(0.144)	(0.482)	(0.447)	(0.147)	(0.483)	(0.445)	(0.148)	(0.467)	(0.455)	(0.150)
741	844	913	738	838	907	742	844	913	743	845	914	742	842	911	742	842	911
0.167	0.042	0.006	0.187	0.029	0.011	0.101	0.028	0.011	0.109	0.021	0.016	0.165	0.038	0.006	0.204	0.036	0.010

Standard errors in parentheses

*** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

2014																		
שיחות על קשר עם תלמידים אחרים			שיחות על יחס צוות ההוראה			שיחות על התנהגות			שיחות על ציונים			ציפיות להשכלה			משתנה			
1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
-0.046	-0.142	-0.196	-0.500	-0.356	-0.838	-0.353	-0.293	-0.300*	-0.262	-0.187	-0.253	-0.146	-0.118	-0.224	0.336	0.287	0.128	
(0.179)	(0.179)	(0.160)	(0.925)	(0.911)	(0.777)	(0.223)	(0.208)	(0.173)	(0.223)	(0.215)	(0.183)	(0.225)	(0.219)	(0.188)	(0.221)	(0.223)	(0.192)	
-1.098**	-0.849	-0.904**	-1.802	-0.048	-0.101	-0.103	-0.133	-0.407	-0.057	0.076	0.127	-0.140	0.265	0.153	0.372	0.752	0.582	
(0.522)	(0.570)	(0.450)	(3.015)	(3.225)	(2.298)	(0.654)	(0.661)	(0.485)	(0.728)	(0.762)	(0.542)	(0.659)	(0.695)	(0.527)	(0.648)	(0.711)	(0.539)	
0.030	-0.063	-0.150	-0.533	-0.408	-1.053	-0.165	-0.090	-0.216	-0.093	-0.185	-0.246	0.018	0.029	-0.128	-0.065	0.045	-0.064	
(0.175)	(0.181)	(0.167)	(0.918)	(0.935)	(0.815)	(0.219)	(0.210)	(0.180)	(0.221)	(0.219)	(0.191)	(0.220)	(0.221)	(0.196)	(0.219)	(0.228)	(0.201)	
0.044	0.079	0.059	-0.744	-1.187	-2.069	-0.392	-0.615*	-0.703**	-0.267	-0.447	-0.602*	-0.088	-0.232	-0.352	-0.093	0.129	-0.130	
(0.292)	(0.293)	(0.272)	(1.552)	(1.492)	(1.319)	(0.364)	(0.340)	(0.294)	(0.364)	(0.352)	(0.311)	(0.366)	(0.358)	(0.319)	(0.372)	(0.366)	(0.326)	
0.045	-0.009	-0.084	0.253	-0.277	-0.943	0.023	-0.086	-0.188	0.187	-0.040	-0.116	0.054	-0.042	-0.191	-0.102	-0.122	-0.260	
(0.161)	(0.164)	(0.145)	(0.845)	(0.844)	(0.704)	(0.201)	(0.190)	(0.156)	(0.204)	(0.198)	(0.165)	(0.203)	(0.200)	(0.170)	(0.200)	(0.205)	(0.174)	
-0.115	0.048	0.214	0.936	0.988	0.580	0.335	0.283	0.216	0.154	0.034	0.016	0.397	0.349	0.218	0.119	0.313	0.221	
(0.199)	(0.202)	(0.182)	(1.033)	(1.030)	(0.880)	(0.247)	(0.234)	(0.196)	(0.248)	(0.243)	(0.207)	(0.248)	(0.246)	(0.213)	(0.247)	(0.251)	(0.217)	
-0.109*	-0.162***		0.198	-0.050		-0.027	0.013		0.030	-0.029		-0.031	-0.081		0.084	0.022		
(0.062)	(0.059)		(0.318)	(0.301)		(0.076)	(0.068)		(0.076)	(0.071)		(0.077)	(0.072)		(0.076)	(0.074)		
-0.006	-0.012		-0.013	-0.072		-0.008	-0.019		-0.006	-0.007		0.001	-0.015		0.000	-0.012		
(0.012)	(0.012)		(0.063)	(0.062)		(0.015)	(0.014)		(0.015)	(0.015)		(0.015)	(0.015)		(0.015)	(0.015)		
1.351**	1.020*		3.613	7.449**		1.121	1.408**		1.213	1.313*		0.791	1.616**		0.617	1.502*		
(0.648)	(0.562)		(5.808)	(3.682)		(0.813)	(0.651)		(0.816)	(0.675)		(0.822)	(0.685)		(1.388)	(0.902)		
	0.654			-0.108			-0.299			0.101			-1.854			0.020		
	(1.221)			(6.207)			(1.416)			(1.467)			(1.489)			(1.521)		
-			-			-			-			-			-			
0.302	0.078		0.028	-1.174		0.105	0.067		-0.123	-0.001		0.421	0.096		-0.886	-1.495**		
(0.499)	(0.550)		(2.599)	(2.793)		(0.625)	(0.637)		(0.627)	(0.660)		(0.633)	(0.670)		(0.626)	(0.685)		
-	-		-	-		-	-		-	-		-	-		-	-		
-0.016	-0.060**		-0.108	-0.167		-0.032	-0.048		-0.021	-0.031		-0.048	-0.060*		0.002	0.025		
(0.026)	(0.027)		(0.137)	(0.137)		(0.033)	(0.031)		(0.033)	(0.032)		(0.033)	(0.033)		(0.033)	(0.034)		
-0.246*	-0.238*		-1.548**	-1.411**		-0.257	-0.227		-0.359**	-0.313*		-0.202	-0.256		-0.369**	-0.329*		
(0.132)	(0.136)		(0.692)	(0.692)		(0.165)	(0.158)		(0.166)	(0.163)		(0.167)	(0.166)		(0.166)	(0.170)		
0.000	-0.000		-0.005**	-0.006**		-0.000	-0.000		-0.001**	-0.001***		-0.001	-0.001*		-0.001**	-0.002***		
(0.000)	(0.000)		(0.002)	(0.002)		(0.001)	(0.001)		(0.001)	(0.001)		(0.001)	(0.001)		(0.001)	(0.001)		
0.046	0.046		0.025	-0.266		-0.018	-0.056		0.045	-0.046		-0.037	-0.065		0.002	-0.033		
(0.053)	(0.049)		(0.275)	(0.251)		(0.066)	(0.057)		(0.067)	(0.059)		(0.067)	(0.060)		(0.066)	(0.062)		
-0.098			0.770			0.298			0.202			0.119			-0.105			
(0.158)			(0.834)			(0.198)			(0.199)			(0.199)			(0.200)			
0.497***			0.853			0.245			0.174			-0.047			0.011			
(0.186)			(0.966)			(0.231)			(0.232)			(0.232)			(0.231)			
0.326***			0.558***			0.342***			0.362***			0.405***			0.456***			
(0.055)			(0.079)			(0.083)			(0.067)			(0.063)			(0.059)			
1.348**	3.111***	1.403***	6.202*	21.758***	15.152***	2.784***	4.734***	3.295***	1.895**	4.157***	3.007***	2.452***	4.985***	3.041***	1.016	3.151***	2.613***	
(0.660)	(0.618)	(0.163)	(3.708)	(3.142)	(0.792)	(0.878)	(0.717)	(0.176)	(0.831)	(0.742)	(0.187)	(0.865)	(0.754)	(0.192)	(0.788)	(0.770)	(0.196)	
287	328	425	282	324	421	288	328	425	287	327	424	288	328	425	283	325	422	
0.233	0.090	0.019	0.219	0.081	0.022	0.124	0.078	0.037	0.163	0.069	0.021	0.197	0.091	0.019	0.254	0.093	0.018	
																0.523	0.156	0.061

R-squared
 סטיות תקן מדווחות בסגריים
 *** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

טבלה ב5 - הקשר בין מעורבות האימהות בחינוך ילדן הצעיר לבין השינוי בשעות העבודה

2014-2012

שינוי שעות העבודה של האם												משתנה
6	5	4	6	5	4	6	5	4	6	5	4	מודל ניתוח
												ציפיות להשכלה
												2.266* (1.172)
												0.831 (0.689)
												0.876 (0.668)
												שיחות על ציונים
												0.484 (0.700)
												-0.176 (0.520)
												0.028 (0.519)
												שיחות על התנהגות
												0.476 (0.700)
												-0.017 (0.541)
												0.199 (0.547)
												שיחות על יחס צוות ההוראה
												0.711 (0.691)
												0.446 (0.557)
												0.712 (0.560)
												שיחות על קשר עם תלמידים אחרים
												0.486 (0.761)
												-0.005 (0.603)
												0.266 (0.599)
												סך הכול שיחות עם הילדים
												0.230 (0.182)
												0.034 (0.146)
												0.102 (0.147)
												שיחות עם צוות בית הספר
												1.540* (0.786)
												0.657 (0.575)
												0.542 (0.589)
												עצמאי
												4.291 (3.714)
												3.235 (2.929)
												3.659 (3.070)
												5.163 (3.690)
												3.431 (2.941)
												3.821 (3.081)
												5.451 (3.710)
												3.428 (2.935)
												3.780 (3.076)
												5.023 (3.706)
												3.496 (2.933)
												3.890 (3.071)
												4.945 (3.725)
												3.428 (2.935)
												3.780 (3.076)
												4.936 (3.731)
												3.424 (2.935)
												3.759 (3.077)
												3.138 (4.063)
												1.994 (2.969)
												2.308 (3.152)
												מגזר ציבורי
												4.156 (4.759)
												6.994* (3.810)
												7.083* (3.924)
												3.622 (4.772)
												7.202* (3.833)
												7.191* (3.934)
												4.080 (4.784)
												7.280* (3.824)
												7.327* (3.923)
												2.802 (4.821)
												7.077* (3.820)
												7.121* (3.913)
												4.585 (4.807)
												7.281* (3.816)
												7.414* (3.914)
												3.903 (4.811)
												7.360* (3.821)
												7.437* (3.927)
												5.718 (4.830)
												7.066* (3.677)
												7.335* (3.807)
												לא ביישוב המגורים
												-0.722 (2.147)
												0.203 (1.669)
												1.524 (1.709)
												-1.066 (2.134)
												-0.021 (1.674)
												1.385 (1.710)
												-1.142 (2.142)
												-0.024 (1.668)
												1.350 (1.703)
												-1.252 (2.145)
												-0.064 (1.667)
												1.324 (1.699)
												-1.036 (2.161)
												-0.029 (1.675)
												1.405 (1.716)
												-1.025 (2.157)
												-0.033 (1.668)
												1.320 (1.707)
												0.612 (2.211)
												0.917 (1.643)
												2.111 (1.689)
												יישובים שונים או חו"ל
												-9.310* (5.361)
												-8.026** (3.995)
												-6.408 (4.220)
												-9.075* (5.352)
												-8.073** (4.015)
												-6.474 (4.235)
												-9.082* (5.376)
												-8.081** (4.010)
												-6.534 (4.229)
												-9.543* (5.368)
												-7.966** (4.008)
												-6.301 (4.224)
												-9.268* (5.409)
												-8.082** (4.009)
												-6.530 (4.229)
												-9.639* (5.406)
												-8.141** (4.013)
												-6.536 (4.235)
												-1.993 (5.823)
												-4.009 (4.149)
												-2.327 (4.401)
												שנות ההשכלה
												1.376 (1.253)
												0.935 (0.975)
												1.727 (1.257)
												0.938 (0.985)
												-0.161 (0.222)
												-0.182 (0.158)
												5.122 (0.222)
												5.301 (0.158)
												4.925 (0.223)
												5.316 (0.158)
												5.490 (0.225)
												3.834 (0.154)
												14.855 (14.943)
												14.910 (14.910)
												14.897 (14.897)
												14.916 (14.916)
												14.913 (14.913)
												פרוד
												פרוד (הושמט)
												גרוש
												אלמן
												אלמן (הושמט)
												רווק
												גיל הילד
												ילדה
												מין הילד לא ידוע (הושמט)
												הכנסת משק הבית (אלפי ש"ח)

טבלה 52 - הקשר בין מעורבות האימהות בחינוך ילדן הצעיר לבין השינוי בשעות העבודה

2014-2012

שינוי שעות העבודה של האם															משתנה						
6	5	4	6	5	4	6	5	4	6	5	4	6	5	4	6	5	4				
-0.293 (0.822)	0.185 (0.665)		-0.287 (0.818)	0.163 (0.670)		-0.315 (0.821)	0.159 (0.671)		-0.241 (0.823)	0.179 (0.668)		-0.354 (0.824)	0.159 (0.668)		-0.341 (0.826)	0.166 (0.667)	-0.843 (0.942)	0.117 (0.696)	מודל ניתוח מספר הנפשות		
0.095 (0.060)			0.096 (0.060)			0.094 (0.060)			0.096 (0.060)			0.094 (0.060)			0.094 (0.061)		0.086 (0.057)		שינוי שעות עבודה של בן הזוג		
																	-0.860 (1.238)		ציפיות להשכלה בן זוג		
															-0.830 (0.663)				שיחות על ציונים בן זוג		
												-0.961 (0.663)							שיחות על התנהגות בן זוג		
									-1.227* (0.650)										שיחות על יחס צוות ההוראה בן זוג		
						-1.354** (0.664)													שיחות על קשר עם תלמידים אחרים בן זוג		
			-0.367** (0.159)																סך הכול שיחות עם הילדים בן זוג		
-1.456 (0.906)																			שיחות עם צוות בית הספר בן זוג		
-4.713 (10.965)	-7.442 (8.210)	-4.358*** (1.545)	-2.646 (11.452)	-5.757 (8.560)	-5.017** (2.527)	-0.954 (11.378)	-5.031 (8.398)	-4.333* (2.228)	-1.379 (10.906)	-6.449 (8.169)	-5.562*** (2.039)	-2.280 (11.509)	-4.972 (8.405)	-4.120** (2.079)	-3.697 (11.021)	-4.485 (8.178)	-3.584* (1.956)	-7.988 (11.742)	-8.278 (8.045)	-7.980** (3.150)	קבוע
214	347	363	214	345	361	214	346	362	214	346	362	214	346	362	214	346	362	193	330	346	מספר תצפיות
0.094	0.048	0.026	0.098	0.044	0.025	0.091	0.044	0.024	0.091	0.046	0.028	0.082	0.044	0.024	0.079	0.044	0.024	0.104	0.045	0.025	R-squared

סטיות תקן מדווחות בסוגריים

*** $p < 0.01$, ** $p < 0.05$, * $p < 0.1$

טבלה ב- 6 - הקשר בין מעורבות האבות בחינוך ילדם הצעיר לבין השינוי בשעות העבודה

2014-2012

שינוי שעות העבודה של האב															משתנה		
6	5	4	6	5	4	6	5	4	6	5	4	6	5	4	מודל ניתוח		
												-2.004 (1.272)	-0.834 (0.828)	-0.467 (0.733)	ציפיות להשכלה		
												-0.398 (0.688)	-0.672 (0.555)	-0.657 (0.513)	שיחות על ציונים		
									-0.036 (0.676)	-0.734 (0.568)	-0.484 (0.530)				שיחות על התנהגות		
						-0.135 (0.669)	-0.512 (0.568)	-0.404 (0.534)							שיחות על יחס צוות ההוראה		
						-0.471 (0.670)	-0.948 (0.581)	-0.691 (0.542)							שיחות על קשר עם תלמידים אחרים		
			-0.063 (0.170)	-0.194 (0.140)	-0.138 (0.131)										סך הכול שיחות עם הילדים		
															שיחות עם צוות בית הספר		
0.326 (0.857)	0.368 (0.690)	0.423 (0.643)													עצמאי		
2.840 (2.999)	3.275 (2.638)	3.059 (2.471)	2.796 (3.006)	3.169 (2.646)	2.889 (2.484)	2.819 (2.997)	3.415 (2.634)	3.072 (2.472)	2.800 (3.001)	3.192 (2.637)	2.928 (2.472)	2.786 (2.995)	3.294 (2.636)	2.978 (2.473)	2.099 (3.156)	2.782 (2.719)	2.728 (2.535)
-4.034 (4.434)	-1.917 (3.836)	-1.485 (3.630)	-3.912 (4.511)	-1.473 (3.860)	-1.227 (3.654)	-3.786 (4.446)	-1.450 (3.838)	-1.242 (3.635)	-4.007 (4.468)	-1.611 (3.848)	-1.246 (3.647)	-4.239 (4.491)	-1.452 (3.852)	-1.254 (3.644)	-4.385 (4.621)	-2.362 (3.935)	-1.825 (3.725)
1.388 (2.396)	0.951 (2.148)	1.430 (1.961)	1.058 (2.398)	0.526 (2.160)	1.013 (1.968)	1.103 (2.376)	0.883 (2.135)	1.288 (1.948)	1.155 (2.380)	0.728 (2.133)	1.159 (1.944)	1.230 (2.373)	0.606 (2.139)	1.037 (1.957)	1.132 (2.365)	0.932 (2.151)	1.477 (1.953)
4.698 (3.169)	3.975 (2.768)	2.436 (2.590)	4.376 (3.195)	3.815 (2.781)	2.325 (2.603)	4.390 (3.181)	3.999 (2.767)	2.446 (2.592)	4.490 (3.150)	3.961 (2.761)	2.405 (2.587)	4.543 (3.174)	3.691 (2.764)	2.230 (2.592)	4.532 (3.172)	3.891 (2.770)	2.438 (2.594)
1.401 (0.916)	0.545 (0.823)		1.384 (0.916)	0.433 (0.826)		1.384 (0.913)	0.463 (0.820)		1.429 (0.909)	0.488 (0.819)		1.374 (0.921)	0.407 (0.823)		1.396 (0.909)	0.458 (0.823)	2.250** (0.890)
-0.103 (0.200)	-0.046 (0.176)		-0.115 (0.202)	-0.093 (0.179)		-0.113 (0.200)	-0.083 (0.176)		-0.106 (0.201)	-0.078 (0.177)		-0.107 (0.200)	-0.080 (0.177)		-0.123 (0.201)	-0.079 (0.177)	-0.169 (0.218)
-1.852 (8.083)	-1.649 (6.167)		-1.216 (8.096)	-0.233 (6.236)		-0.968 (8.092)	-0.160 (6.192)		-1.608 (8.061)	-1.215 (6.157)		-1.119 (8.121)	-0.253 (6.225)		-1.352 (8.058)	-0.804 (6.192)	-2.537 (8.175)
	2.010 (15.639)			1.303 (15.680)			1.390 (15.601)			1.892 (15.623)			1.017 (15.651)			1.611 (15.662)	
-			-			-			-			-			-	-	
3.677 (8.199)	3.612 (8.079)		3.505 (8.193)	3.526 (8.100)		3.561 (8.193)	3.793 (8.059)		3.588 (8.200)	3.811 (8.074)		3.424 (8.180)	3.642 (8.074)		2.978 (8.264)	3.158 (8.102)	4.481 (9.574)
-0.316 (0.479)	-0.289 (0.424)		-0.299 (0.477)	-0.277 (0.427)		-0.323 (0.477)	-0.334 (0.423)		-0.304 (0.477)	-0.280 (0.424)		-0.311 (0.476)	-0.289 (0.423)		-0.221 (0.491)	-0.215 (0.434)	-0.288 (0.443)
-1.866 (2.037)	-1.761 (1.820)		-2.061 (2.043)	-2.085 (1.837)		-2.084 (2.033)	-2.053 (1.819)		-2.020 (2.024)	-1.896 (1.815)		-2.057 (2.032)	-2.063 (1.825)		-2.194 (2.035)	-2.060 (1.832)	-0.910 (2.130)
-	-		-	-		-	-		-	-		-	-		-	-	
-0.001 (0.006)	0.001 (0.005)		-0.000 (0.006)	0.001 (0.005)		-0.000 (0.006)	0.001 (0.005)		-0.000 (0.006)	0.001 (0.005)		-0.001 (0.006)	0.001 (0.005)		-0.000 (0.006)	-0.001 (0.005)	הכנסת משק הבית (אלפי ₪)
-0.038 (0.784)	0.006 (0.716)		0.012 (0.782)	0.054 (0.718)		0.005 (0.784)	-0.005 (0.713)		0.012 (0.780)	0.054 (0.714)		0.003 (0.778)	0.080 (0.716)		0.053 (0.779)	0.059 (0.717)	מספר הנפשות
0.071 (0.067)			0.059 (0.065)			0.056 (0.065)			0.060 (0.065)			0.062 (0.065)			0.059 (0.064)		שינוי שעות עבודה של בן הזוג

טבלה ב6 - הקשר בין מעורבות האבות בחינוך ילדם הצעיר לבין השינוי בשעות העבודה

2014-2012

שינוי שעות העבודה של האב																					משתנה
6	5	4	6	5	4	6	5	4	6	5	4	6	5	4	6	5	4	6	5	4	מודל ניתוח
															1.089						ציפיות להשכלה בן זוג
															(1.202)						שיחות על ציונים בן זוג
															-0.140						שיחות על התנהגות בן זוג
															(0.714)						שיחות על יחס צוות ההוראה בן זוג
															-0.265						שיחות על קשר עם תלמידים אחרים בן זוג
															(0.710)						סך הכול שיחות עם הילדים בן זוג
															-0.021						שיחות עם צוות בית הספר בן זוג
															(0.691)						
															0.137						
															(0.753)						
															0.002						
															(0.185)						
-0.477																					
(0.774)																					
-2.084	-1.665	-4.174**	-1.291	3.621	-1.929	-1.178	3.645	-2.046	-2.281	1.320	-2.763	-1.328	2.655	-2.372	-1.391	1.378	-2.185	0.815	3.844	-1.684	קבוע
(9.766)	(8.778)	(1.817)	(10.196)	(9.050)	(2.233)	(10.086)	(8.888)	(1.993)	(9.736)	(8.764)	(1.957)	(10.049)	(8.893)	(2.103)	(9.530)	(8.701)	(1.961)	(10.821)	(9.724)	(3.343)	
251	308	327	251	305	324	251	307	326	252	308	327	252	307	326	252	306	325	232	290	309	מספר תצפיות
0.044	0.025	0.009	0.043	0.030	0.011	0.044	0.032	0.013	0.043	0.026	0.010	0.044	0.029	0.010	0.045	0.029	0.013	0.065	0.027	0.008	R-squared

סטיות תקן מדווחות בסוגריים
*** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1